

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty



RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Szkoła Podstawowa im. Wł. Szafera w Żarkach
Żarki

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 27-09-2012 - 08-10-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Jolanta Ociepka, Urszula Głowińska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	34
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	11
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	6
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	61
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	48
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	12
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	12
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	143
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	14
Obserwacja zajęć		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe)	6
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa im. Wł. Szafera w Żarkach
Patron	Władysław Szafer
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Żarki
Ulica	Częstochowska
Numer	61
Kod pocztowy	42-310
Urząd pocztowy	Żarki
Telefon	343148010
Fax	
Www	www.spzarki.cal.pl
Regon	00026403500000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	350
Oddziały	17
Nauczyciele pełnozatrudnieni	32
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	6
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2
Średnia liczba uczących się w oddziale	20.59
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	10.94
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	myszkowski
Gmina	Żarki
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Szkoła Podstawowa im. Władysława Szafera w Żarkach jest szkołą środowiskową, usytuowaną na malowniczym terenie Jury Krakowsko - Częstochowskiej. Budynek wzniesiony w latach 30. ubiegłego wieku jest odnowiony, otoczony zielenią. Priorytetem podejmowanych przez szkołę działań jest wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do wszechstronnego rozwoju uczniów i wdrożenia ich do czynnego udziału w życiu społeczeństwa obywatelskiego.

Szkoła ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie do wypełniania zadań edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych. Jej mocną stroną są dwie pracownie językowe (uczniowie mogą rozwijać znajomość dwóch języków obcych: języka angielskiego i niemieckiego), nowoczesna baza sportowa (boiska „Orlika” i duża i mała sala gimnastyczna, sprzęt sportowy), biblioteka z bogatym księgozbiorem, wyposażona w komputery z dostępem do Internetu (Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej) a także stołówka szkolna, w której uczniowie mogą zjeść smaczny obiad. Rodzice są zaangażowani w niesieniu pomocy szkole, co znacząco wpływa na realizowanie planów dotyczących wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia.

Nadrzędnym celem placówki - zawartym w koncepcji pracy szkoły - jest współodpowiedzialność wszystkich jej podmiotów za bezpieczeństwo uczniów. Dla szkoły istotne jest podmiotowe podejście do uczniów oraz rozwój ich indywidualnych zainteresowań i aspiracji. Badane są potrzeby uczniów i na tej podstawie wprowadza się zmiany w ofercie edukacyjnej oraz metodach prowadzenia zajęć. Szkoła wspiera w rozwoju uczniów zdolnych, a także mających trudności w nauce. Realizacji tego celu służy bogata oferta zajęć pozalekcyjnych wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb uczniów. Zadania realizowane w szkole wynikają z potrzeb środowiskowych i skupiają się na kształtowaniu u uczniów postaw pożądanych społecznie, takich jak: uczciwość, szacunek, kultura, patriotyzm, umiłowanie tradycji, wrażliwość. Wyrażając szacunek dla wybitnego przyrodnika i patrona szkoły Władysława Szafera, uczniowie pod kierunkiem nauczycieli uczestniczą w projektach związanych z poznawaniem przyrody i proekologicznych, takich jak np. „Święto Niezapominajki”. Wśród mieszkańców szkoła popularyzuje informacje na temat historii i tradycji Żarek, a także wspólnej przeszłości polsko-żydowskiej. **Współpracując z Obywatelskim Komitetem Pamięci Narodowej w ramach projektu "Dawne Żarki - moje miasto" uczniowie spisywali wspomnienia osób pamiętających czasy wojny. Brali też udział w projektach „Żarki - moje miejsce na ziemi” oraz współtworzyli „Szlak Kultury Żydowskiej”.** Uczniowie biorą udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi wywodzącymi się ze środowiska lokalnego. Szkoła wniosła istotny wkład w badania nad współczesną historią Żarek i regionu.

Szkoła umożliwia odniesienie sukcesu każdemu uczniowi zgodnie z jego naturalnymi predyspozycjami. Do najważniejszych postaw promowanych w szkole wskazanych przez uczniów należą: szacunek dla samego siebie i innych, budowanie poczucia własnej wartości, wrażliwość na potrzeby innych ludzi, w tym osób starszych i niepełnosprawnych, zaangażowanie w życie środowiska lokalnego. Kształtowaniu wrażliwości społecznej służą włączanie uczniów do działań o charakterze charytatywnym, takich jak współorganizacja kolejnych edycji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, "Góra Grosza", zbieranie nakrętek, świece świąteczne Caritasu, zbiórka karmy do schroniska dla zwierząt w Myszkowie. **Na podkreślenie zasługuje współpraca uczniów z wychowankami Środowiskowego Domu Samopomocy, integrująca dzieci zdrowe z niepełnosprawnymi we wspólnych działaniach.** Postawy promowane przez szkołę są zgodne z tymi, które uczniowie i ich rodzice uważają za ważne. Atutem szkoły w opinii rodziców i uczniów jest wysoki poziom nauczania oraz przyjazny stosunek nauczycieli do uczniów, którzy mogą liczyć na pomoc zawsze wtedy, kiedy tego potrzebują. Uczniowie mają zaufanie do pedagoga szkolnego i nauczycieli. Aktywnie uczestniczą w tworzeniu i modyfikowaniu zasad i norm obowiązujących w szkole. Nauczyciele wychodzą naprzeciw potrzebom i inicjatywom uczniów. Efektem współpracy uczniów z nauczycielami w tej dziedzinie jest „Tablica przeprosin”. Uczniowie chętnie z niej korzystają przy rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych, gdyż czują się współautorami tego pomysłu, a szkoła osiąga sukcesy wychowawcze.

Celem działań edukacyjnych i wychowawczych szkoły jest wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę i umiejętności umożliwiające kontynuację nauki w wybranym gimnazjum oraz wykształcenie u uczniów umiejętności wyrażania własnych opinii, a także dokonywania mądrych, odpowiedzialnych wyborów. Wychodząc naprzeciw potrzebom środowiska, szkoła podejmuje wiele inicjatyw mających na celu wspieranie rodziny w jej pracy wychowawczej, udzielając uczniom i ich rodzicom różnorodnej pomocy, takiej jak: dofinansowanie do wycieczek i imprez kulturalnych, dożywianie, pomoc materialna, wyposażenie w podręczniki szkolne, pomoc psychologiczno-pedagogiczna, a także udzielając niezbędnej pomocy w rozwiązywaniu różnorodnych problemów środowiska rodzinnego uczniów.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

Z przeprowadzonych badań wynika, że w szkole analizuje się wyniki sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki. Wyniki są analizowane w celu poprawy jakości jej pracy. Analiza prowadzona jest z zastosowaniem różnorodnych metod, a sformułowane wnioski są realizowane. O bardzo wysokim stopniu spełnienia wymagania świadczą wyniki ankiet, wywiadów i analiza dokumentacji.

W szkole przeprowadzana jest analiza wyników sprawdzianów zewnętrznych. Dyrektor stwierdził, że w szkole łączy się analizę na poziomie wyników pojedynczych uczniów z analizą na poziomie zespołów klasowych. Nauczyciele dokonują analizy ilościowej, jakościowej, porównawczej i kontekstowej. Na podstawie danych statystycznych otrzymanych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie ilościowo analizują wyniki według skali staninowej, modalną, medianę, wynik średni, analizują odchylenie standardowe w szkole i dla każdej z klas, najwyższy wynik w szkole i w każdej z klas, najniższy wynik w szkole i w każdej z klas, obliczają jaki procent uczniów w szkole i każdej z klas znalazł się w poszczególnych staninach i porównują z wynikami prognozowanymi w kraju oraz uzyskanymi w gminie, powiecie, województwie. Analizy ilościowe są prowadzone poprzez porównywanie zestawień liczbowych, analizę wyników punktowych, procentowych, średnich wartości, przedstawianie danych w formie wykresów, tabel, diagramów, komentarz słowny. Jakościowo nauczyciele analizują mocne i słabe strony uczniów, poziom opanowania umiejętności wynikających ze standardów egzaminacyjnych, łatwość każdego ze standardów dla szkoły i dla każdej z klas, porównują wyniki z łatwością standardów w gminie, powiecie i województwie. Dzielą zadania otwarte i zamknięte na bardzo trudne, trudne, umiarkowanie trudne, łatwe i bardzo łatwe. Zadania sprawiające uczniom trudność analizują pod kątem treści w nich zawartych. Dokonując analizy kontekstowej analizują wyniki poszczególnych uczniów. Biorą pod uwagę opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej, czynniki społeczne, ekonomiczne oraz indywidualne predyspozycje uczniów, ich uzdolnienia, stan zdrowia i zainteresowania, problemy. Osobno analizują wyniki uczniów piszących sprawdzian w arkuszu innym niż standardowy. Wszyscy nauczyciele wskazali, że posiadają informację na temat wniosków z analizy wyników sprawdzianu z poprzedniego roku szkolnego, 33/34 ankietowanych podało, że posiada pełną informację.

Zarówno dyrektor jak i nauczyciele stwierdzili, że głównym **celem prowadzonych analiz wyników sprawdzianów zewnętrznych jest poprawa jakości pracy szkoły**. Dyrektor doprecyzował, że celem analiz jest pozyskanie informacji o osiągnięciach uczniów, określenie które obszary i umiejętności należy doskonalić, które uczniowie opanowali w zadowalającym stopniu, porównanie wyników szkoły z wynikami w kraju, województwie, powiecie, gminie, wyciąganie wniosków do pracy z uczniami w przyszłym roku szkolnym, określenie co było silną, a co słabą stroną szkoły, kierowanie rozwojem uczniów, kompensowanie braków i nadrabianie zaległości. Zdaniem dyrektora analizy dają wiedzę na temat skuteczności przyjętych kierunków pracy oraz możliwości korygowania stosowanych form i metod, są wskazaniem do opracowania programów naprawczych i modyfikowania planów pracy nauczycieli. Analizy wyników służą także poszerzeniu oferty zajęć szkolnych oraz planowaniu dalszej pracy przez zespoły przedmiotowe. Nauczyciele wymienili ponadto, że analizy są wykorzystywane do monitorowania realizacji podstawy programowej, przeprowadzania rzetelnego badania osiągnięć uczniów, a także w prowadzeniu pracy nad przygotowaniem uczniów do podjęcia nauki na dalszym etapie edukacyjnym.

Jak wynika z wywiadu z dyrektorem oraz z ankiety dla nauczycieli, **wnioski sformułowane po analizie wyników sprawdzianu są wdrażane**. Podając przykłady wdrożonych wniosków dyrektor i nauczyciele wymienili: zorganizowanie większej (3) liczby sprawdzianów próbnych celem oswojenia uczniów ze stresem i zapoznaniem z procedurą egzaminacyjną, doskonalenie umiejętności słabo opanowanych przez uczniów: w dalszym ciągu ćwiczenie techniki rozwiązywania testów o podobnym do egzaminacyjnych stopniu trudności, ćwiczenie na wszystkich lekcjach czytania ze zrozumieniem, zachęcanie do czytania książek, korzystania z encyklopedii,

słowników, mobilizowanie uczniów do pracy, prowadzenie zajęć dodatkowych, podczas których uczniowie rozwiązują przykładowe testy ze sprawdzianów z poprzednich lat, organizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i zajęć rozwijających zainteresowania, systematyczne kontrolowanie postępów, w czasie lekcji zwracanie większej uwagi na pozyskiwanie informacji zwrotnych od uczniów, stosowanie w procesie lekcyjnym aktywizujących metod nauczania. Ponadto uściślono współpracę z rodzicami, uświadamiając im, że od nich w dużej mierze zależy przygotowanie się uczniów do zajęć lekcyjnych oraz osiągnięcie dobrych wyników sprawdzianu.

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że **w szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy**. W ankiecie dyrektor wskazał dane ze sprawdzianów zewnętrznych analizowane ilościowo i jakościowo oraz sposoby prowadzenia tych analiz. Ilościowo analizowane są: średnia punktów dla każdego ucznia, średnia poszczególnych klas wyrażona punktowo i procentowo, mediana, dominanta, średnia szkoły w zestawieniu ze średnią w gminie, powiecie, województwie i kraju, liczba uczniów, którzy osiągnęli wynik w poszczególnych staninach, średnia uczniów, którzy napisali sprawdzian najlepiej i najgłębiej, średnia wartości w poszczególnych umiejętnościach sprawdzanych na sprawdzianach dla wszystkich klas VI, łatwości zadań otwartych i zamkniętych, staniny poszczególnych klas i szkoły, procent uczniów szkoły i klas znajdujących się w poszczególnych staninach. Jakościowo analizowane są dane: obszar standardów wymagań egzaminacyjnych oraz sprawdzane umiejętności w zakresie czytania, pisanie, korzystania z informacji, rozumowania, wykorzystania wiedzy w praktyce, treści zadań w podziale na bardzo trudne, trudne, umiarkowanie trudne, łatwe, bardzo łatwe. Grupowane są zadania z uwzględnieniem współczynnika łatwości, opanowanie umiejętności badanych w pięciu obszarach. Porównuje się wynik uzyskany sprawdzianu ze średnią ocen uczniów na poziomie poszczególnych uczniów. Dokonywana jest analiza kontekstowa, diagnozuje się czynniki uczniowskie i środowiskowe. W aspekcie jakościowym nauczyciele w zakresie łatwości zadań opracowują zestawiana w formie tabel i diagramów. Tabelarycznie przedstawiane są wyniki klasowe (najwyższe i najniższe wyniki). Nauczyciele analizują ile uczniów nie wykonało zadania i nad czym pracować, by wyeliminować przyczynę uzyskania błędnych, czy niskich wyników. Analizowane są również wyniki uczniów posiadających opinie poradni, liczba orzeczeń i opinii, z uwzględnieniem kontekstów szkolnych, środowiskowych i innych czynników mogących mieć wpływ na wynik sprawdzianu.

W opinii dyrektora i nauczycieli **wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia**. Dyrektor i nauczyciele wymieniając działania podejmowane w tym i poprzednim roku szkolnym, wynikające w wniosków, które przyczyniły się do wzrostu efektów kształcenia podali, że nauczyciele znają i stosują standardy egzaminacyjne, wprowadzili zmiany w organizacji lekcji (indywidualizacja procesu nauczania). Prowadzone są sprawdziany próbne, zorganizowano dodatkowe zajęcia z matematyki, języka polskiego i przyrody. Nauczyciele uczą samodzielności, systematyczności i radzenia sobie ze stresem, wykonują dużą ilość ćwiczeń na lekcji, w tym uwzględniających czytanie ze zrozumieniem, zachęcają uczniów do korzystania z odpowiednich stron internetowych i ze zbiorów zadań zamieszczonych na stronie szkoły, dostarczają im wielu arkuszy egzaminacyjnych, stosują głośną analizę treści poleceń do zadań, ćwiczą techniki rozwiązywania testów, uściślili współpracę z rodzicami, uświadamiając im, że od nich w dużej mierze zależy przygotowanie się uczniów do zajęć lekcyjnych oraz osiągnięcie dobrych wyników sprawdzianów, systematycznie kontrolują postępy uczniów, doskonałą umiejętność najgłębiej opanowane, w procesie lekcyjnym stosują aktywizujące metody nauczania, uwzględniają w pracy lekcyjnej plany poprawy efektywności kształcenia, rozwijają określone umiejętności. Ponadto w szkole systematycznie przeprowadza się monitorowanie efektów kształcenia poprzez: diagnozę wstępną, badania wyników nauczania, analizy wyników śródrocznych i rocznych, sprawdziany próbne w klasach VI. Podczas wywiadu partnerzy szkoły stwierdzili, że w szkole efekty kształcenia są coraz wyższe. Wielu uczniów osiąga sukcesy w różnorodnych konkursach, może pochwalić się szeroką wiedzą, osiągnięciami i zajmowanymi czołowymi miejscami. Szkoła osiąga wyniki sprawdzianu na poziomie powiatu i województwa. Testy kompetencji po szkole podstawowej prowadzone w gimnazjum wskazują, że dzieci są dobrze przygotowane do dalszej nauki. W szkole rozwijane są zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Udzielana jest także pomoc dla uczniów mających trudności. Dostępna dokumentacja pozwala stwierdzić, że szkoła w zakresie wyników sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w latach 2009 - 2010 uzyskała wynik na poziomie staninu 5 (średni) w 2011 roku osiągnęła wynik niższy - na poziomie staninu 4 (niżej średni). Podjęte działania naprawcze przyczyniły się do poprawy wyników sprawdzianów. W 2012 roku szkoła ponownie uzyskała wynik na poziomie staninu 5.

Poziom spełniania wymagania: A

Z przeprowadzonych badań wynika, że uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. W szkole analizuje się osiągnięcia szkolne z uwzględnieniem możliwości rozwojowych uczniów. Wnioski z analizy osiągnięć uczniów są wdrażane. Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskiwania przez uczniów lepszych wyników w nauce. Zgromadzone dane świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagań.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy **uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej**. Nauczyciele w większości ocenili w ankiecie w skali od 1 do 8, że uczniowie w poprzednim roku szkolnym opanowali wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej na 6 pkt. (21/34 wskazań), na 7 pkt. (11/34 wskazań). Na 8 punktów i na 5 w 8 stopniowej skali opanowanie wiadomości z podstawy programowej oceniło po 1/34 ankietowanych nauczycieli. Partnerzy wymieniając umiejętności nabywane przez uczniów, które uważają za szczególnie istotne wskazali umiejętności interpersonalne, komunikacyjne, współpracy w grupie, kreatywność, kompetencje językowe. Partnerzy zwrócili uwagę na dużą ciekawość poznawczą dzieci, ich wiedzę nt. najbliższego regionu i kultywowanie tradycji regionalnych, świadomość ekologiczną, otwarcie na potrzeby innych, systematyczność, odpowiedzialność, umiejętności organizacyjne, przedsiębiorczość, umiejętność systematycznego oszczędzania w Szkolnej Kasie Oszczędności, radzenie sobie z sytuacjami stresowymi, wrażliwość na potrzeby innych, aktywność w akcjach charytatywnych, umiejętności plastyczne i sportowe. Z dokumentów szkolnych wynika, że w szkole od kilku lat nie było uczniów niepromowanych, nie przeprowadzano również egzaminów poprawkowych. W roku szkolnym 2010/2011 30,5% uczniów klas IV - V otrzymało promocję z wyróżnieniem, a 29% uczniów klas VI ukończyło szkołę z wyróżnieniem. W roku szkolnym 2011/2012 świadectwa z wyróżnieniem otrzymało 37% uczniów klas IV - V i 30% uczniów klas VI.

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów. Dyrektor i nauczyciele wymieniając sposoby analizowania podali, że wnikliwej analizie poddaje się wyniki testów kompetencji w klasie pierwszej, na zakończenie klasy trzeciej i na zakończenie klasy szóstej, wyniki: sprawdzianów próbnych, wewnętrznych badań wyników nauczania, testów sprawdzających opanowanie umiejętność czytania ze zrozumieniem, diagnozy wstępnej, obserwacji uczniów w czasie lekcji i innych zajęć, testów sprawnościowych. Analizuje się osiągnięcia sportowe klas sportowych, bieżące ocenianie, wyniki klasyfikacji śródrocznej i rocznej, wyniki sprawdzianów, klasówek, kartków, odpowiedzi ustnych, prac domowych, zeszytów ćwiczeń, próbnych testów (np. na kartę rowerową), czytelnictwo, wyniki uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i z trudnościami w nauce, aktywność w czasie zajęć, działalność artystycznej. Analizie poddawane są także osiągnięcia wychowawcze: zachowanie z uwzględnieniem frekwencji na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, stopień zaangażowania się uczniów w przygotowanie uroczystości, akademii i imprez środowiskowych oraz w pracę świetlicy, a także spostrzeżenia nauczycieli i pracowników niepedagogicznych. Osiągnięcia uczniów analizowane są indywidualnie na półroczu i na koniec roku szkolnego. Z analizy dokumentacji wynika ponadto, że w szkole dokonuje się: analizy ilości uczniów z wyróżniającymi wynikami w nauce oraz ilości uczniów z ocenami niedostatecznymi, ilość poszczególnych ocen zachowania dla klas i szkoły. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (33/34) stwierdzili, że analizują osiągnięcia wszystkich uczniów, a 1 nauczyciel podał, że robi to tylko w wybranych, uzasadnionych przypadkach.

Podczas wywiadów zarówno nauczyciele jak i dyrektor stwierdzili, że prowadzona w szkole **analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów**. Szkoła czerpie wiedzę o możliwościach uczniów przede wszystkim z analizy ich osiągnięć, a także z analizy opinii i orzeczeń wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, z diagnozy sytuacji rodzinnej dziecka, z diagnozy "na wstępie", pozyskuje informacje od rodziców, z obserwacji wychowawców, prowadzonej przez pedagoga szkolnego, z wywiadu z nauczycielami przedszkola, z wywiadów środowiskowych pozyskiwanych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w przypadkach szczególnie trudnych, z wywiadu z pielęgniarką, z kwestionariuszy wypełnianych przez rodziców we wrześniu, od kuratorów sądu rodzinnego, z ankiet wypełnianych przez uczniów, z badań socjometrycznych prowadzonych przez wychowawców, od trenerów klubu Zieloni Żarki, z obserwacji podczas przerw, wyjazdów i wycieczek, z obserwacji wychowawcy świetlicy. Możliwości rozwojowe uczniów pokazują również analizy testów kompetencji uczniów. Nauczyciele klas IV - VI uzyskują informację od nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej. Nauczyciele prowadzą także analizę efektywności stosowanych metod pracy z danym uczniem, analizę efektów udziału uczniów w konkursach, w projektach edukacyjnych. Ponadto nauczyciele analizują wyniki wywiadów z rodzicami. Analizy są prowadzone w ramach spotkań zespołów nauczycieli uczących w danym

oddziale, a wyniki tych analiz są przedstawiane na zespołach samokształceniowych w celu wyciągnięcia wniosków i opracowania planów działań i programów naprawczych.

W szkole formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Nauczyciele wymieniając przykładowe wnioski jakie wyciągnęli z analizy osiągnięć uczniów wskazali: zorganizowanie większej liczby sprawdzianów celem oswajania uczniów ze stresem i zapoznania z procedurą egzaminacyjną, ćwiczenie techniki rozwiązywania testów, zwracanie w czasie zajęć większej uwagi na pozyskiwanie informacji zwrotnych od uczniów, ćwiczenie na wszystkich lekcjach czytania ze zrozumieniem, stosowanie w pracy z uczniem głośniejszej analizy treści poleceń na forum klasy ze zwróceniem uwagi na ucznia z trudnościami w nauce, systematyczne kontrolowanie postępów uczniów, ich przygotowania do zajęć i odrabiania prac domowych, uściślenie współpracy z rodzicami, rozwijanie zainteresowań, pasji i uzdolnień uczniów.

Zarówno dyrektor jak i nauczyciele podczas wywiadu stwierdzili, że **w szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczących się.** Wymieniając sposoby wykorzystania wniosków podali, że wprowadzono różnorodność zajęć pozalekcyjnych ze szczególnym zwróceniem uwagi na uczniów z trudnościami w uczeniu się, zastosowano indywidualizację w nauczaniu, wprowadzono dodatkowe zajęcia pozalekcyjne przygotowujące do sprawdzianu i do pisania testów, doskonalono umiejętności najslabiej opanowane na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych i w czasie lekcji, zwiększono motywację uczniów do nauki i wszelkiej aktywności poprzez stosowanie nagród i pochwał, wprowadzono w nauczaniu większą ilość metod aktywnych, na wszystkich lekcjach ćwiczy się czytanie ze zrozumieniem i systematycznie przeprowadza się działania związane z edukacją czytelnictwem i medialną poprzez wizyty w Bibliotece Miejskiej, zakup szeregu pozycji do biblioteki szkolnej. Ponadto nauczyciele podali, że doskonalono umiejętności odbioru tekstów kultury poprzez udział dzieci w wyjazdach do teatru, filharmonii, kina, uściślono współpracę z rodzicami, nasilono kontrolowanie postępów uczniów poprzez częste sprawdzanie zeszytów przedmiotowych, częste kartkówki, sprawdziany, a także, że wyposażają uczniów w umiejętności posługiwania się technologiami informacyjnymi i pozyskują informacje zwrotne od uczniów.

Zdaniem uczniów i rodziców **nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów.** W trakcie wywiadu uczniowie podali, że nauczyciele okazują wiarę w ich możliwości. Okazują to poprzez zachęcanie do udziału w różnego typu konkursach i innych formach rywalizacji dających możliwość rozwijania wiedzy i umiejętności. Nauczyciele wspierają ambicje uczniów, motywują ich do rozwoju, pomagają wierzyć w możliwości. Gdy ktoś otrzyma słabszą ocenę, stwarzają warunki do poprawy do pomyślnego skutku. Nauczyciele informują, co jest przyczyną słabej oceny, instruują, jak to poprawić, proponują pomoc lub organizują samopomoc koleżeńską. Motywują uczniów do aktywnego uczestnictwa w zajęciach nagradzając plusami za zabieranie głosu, za pracę w grupach i inne formy aktywności. Uczniowie zgodnie stwierdzili, że nigdy nie zdarzyła się sytuacja, by któryś z nauczycieli wyraził brak wiary w ich możliwości. Złe zachowanie nigdy nie jest karane wykluczeniem ucznia z żadnej formy życia szkolnego, nie zabrania się udziału w wycieczkach, dyskotekach itp. Nauczyciele powierzają uczniom zadania, dzięki którym mogą na zasadach partnerstwa współuczestniczyć w dyżurach nauczycielskich na korytarzach szkolnych i w stołówce. Uczniowie pełnią funkcje "Strażników porządku", dzięki czemu wdraża się ich do współodpowiedzialności za bezpieczeństwo i kulturalne zachowanie w szkole. Uczniowie stwierdzili, że nauczyciele uczą ich samodzielności i zasad demokracji, gdyż sami wybierają samorząd uczniowski i mają prawo swobodnie wypowiadać się na temat tego, czego oczekują od szkoły. Ich głos jest zawsze wysłuchany i traktowany poważnie. Dyrektor i nauczyciele często przychylają się do ich próśb i wniosków. W wywiadzie grupowym rodzice wyrazili przekonanie, że nauczyciele wierzą w możliwości uczniów. Motywują uczniów do rozwoju częstymi pochwałami i docenianiem osiągniętych sukcesów. Traktują ich sprawiedliwie, nikogo nie faworyzują. Obserwują zachowanie i postępy w nauce każdego ucznia, bezzwłocznie reagują na zgłaszane problemy, organizują niezbędną pomoc. Zajęcia mające na celu uzupełnianie braków mają motywującą nazwę (np. koło "Jestem mistrzem"). Nauczyciele pokazują uczniom, że ich wyniki mogą ulec poprawie, przedstawiają optymistyczne perspektywy przed ich dalszą edukacją. Zdolni uczniowie angażowani są do pomocy kolegom mającym trudności, uczy się ich poczucia współodpowiedzialności za wyniki całej klasy. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (blisko 92%) oceniła, że nauczyciele w tej szkole wierzą w możliwości uczniów. Pozostali rodzice stwierdzili, że nauczyciele raczej w nie nie wierzą. Nauczyciele w ankiecie scharakteryzowali swoich uczniów w 8 stopniowej skali. Dominowały wskazania na 6 i 7 pkt. Zdyscyplinowanie uczniów na 6 i 7 pkt. oceniło 31/34 ankietowanych, na 5 pkt. oceniło 2/34 respondentów, a na 8 pkt. oceniło 1/34 respondentów. Chęć do nauki na 6 i 7 pkt. oceniło 32/34 ankietowanych, a na 8 pkt. oceniło 1/34 respondentów. Jeden ankietowany nie udzielił odpowiedzi. Stwierdzenie, że uczniowie "uzyskują lepsze wyniki" na 6 i 7 pkt. wybrało 32/34 badanych, a 8 pkt. wybrało 1/34 nauczycieli. Jeden ankietowany nie udzielił odpowiedzi. Przejawianie własnej inicjatywy na 5 pkt. oceniło 2/34 ankietowanych, na 6 i 7 pkt. oceniło 26/34 ankietowanych, a na 8 pkt. oceniło 5/34 respondentów. Jeden ankietowany nie udzielił odpowiedzi. Aktywność i zaangażowanie uczniów na 6 i 7 pkt. oceniło 18/34 badanych, a na 8 pkt. oceniło 16/34 ankietowanych.

Zdaniem dyrektora **wdrażanie wniosków zdecydowanie przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia**. Jako przykład wdrożonego wniosku dyrektor podał: "W celu oswojenia uczniów z procedurą pisania sprawdzianu oraz zniwelowania poziomu stresu egzaminacyjnego należy przeprowadzić dodatkowo jeszcze jeden sprawdzian próbny". Efektem podjętych działań było podwyższenie wyników sprawdzianu w 2012 roku. W oparciu o analizę dokumentacji stwierdzono, że szkoła w zakresie wyników sprawdzianu przeprowadzanym w ostatnim roku nauki w latach 2009 - 2010 uzyskała wynik na poziomie staninu 5 (średni) w 2011 roku osiągnęła wynik na poziomie staninu 4 (niżej średni). Podjęte działania naprawcze przyczyniły się do wzrostu efektów kształcenia. W 2012 roku szkoła ponownie uzyskała wynik na poziomie staninu 5.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Jak wynika z przeprowadzonych badań uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. Nauczyciele aktywizują swoich uczniów, którzy starają się samodzielnie podejmować inicjatywy na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Ich pomysły są realizowane. Informacje przekazane podczas wywiadów i wyniki badań ankietowych świadczą o bardzo wysokim stopniu spełnienia tego wymagania.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Nauczyciele w ankiecie wskazując w 8 punktowej skali stopień zaangażowania uczniów podczas zajęć, ocenili, że uczniowie są zdecydowanie zaangażowani (7 i 8 pkt.) - tak wskazało 32/34 badanych. Na 6 pkt. zaangażowanie uczniów oceniło 2/34 nauczycieli. Wymieniając działania jakie podejmują, aby uczniowie byli aktywni podali, że wzbogacana i unowocześniana jest baza lokalowa i dydaktyczna. Szkoła bada potrzeby dzieci. Oferta zajęć pozalekcyjnych jest dostosowana do potrzeb i zainteresowań uczniów. Nauczyciele nagradzają pochwałami każdy sukces uczniów, powierzają im dodatkowe zadania, dostosowują metody pracy na lekcji i tematykę zajęć do propozycji dzieci. Uczniowie mogą korzystać z szerokiej oferty projektów edukacyjnych, m.in.: "Program Indywidualizacji Nauczania i Wychowania w Klasach I - III", "Mamy pociąg do kultury", eTwinning "Moje Miasto w Europie" oraz "Szalone laboratorium języka angielskiego", "Baw się i bądź bezpieczny". Szkoła stwarza warunki do rozwijania samorządności i postaw prospołecznych. Uczniowie są angażowani do pomocy w organizacji imprez i uroczystości szkolnych, uczestniczą w akcjach charytatywnych. W szkole działa samorząd uczniowski, stworzono warunki dla rozwijania zainteresowań dzieci. Uczniowie są zachęceni do udziału w konkursach i zawodach, a informacje o ich osiągnięciach są zamieszczane na szkolnej stronie internetowej, w gazetce szkolnej. W szkole obowiązuje zasada nagradzania uczniów za aktywność. Pozytywne uwagi są zapisywane w zeszytach uwag. Ankietowani rodzice w zdecydowanej większości (ponad 94%) podali, że ich dzieci chętnie angażują się w zajęcia szkolne. O tym, że duża część zajęć, choć nie wszystkie, są wciągające i angażują ich poinformowało w ankiecie 23/61 piątoklasistów i 25/48 szóstoklasistów. Dla 26/61 piątoklasistów i 11/48 szóstoklasistów prawie wszystkie lub wszystkie zajęcia są bardzo angażujące. Uczniowie w ankiecie podali również, że niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko, takiej odpowiedzi udzieliło 10/61 badanych z kl. V i 10/48 badanych z kl. VI, zajęcia w ogóle nie są wciągające i angażujące, tak podało 2/61 piątoklasistów i 1/48 szóstoklasistów. Uczniowie klas V wymieniając, co najbardziej lubią w swojej szkole najczęściej podawali, że: "Orlika", zajęcia wychowania fizycznego, treningi, plac zabaw, zajęcia pozalekcyjne, spotkania z kolegami, informatykę, zajęcia muzyczne i plastyczne, przerwy, wycieczki, lekcje/sale z tablicami interaktywnymi. Z obserwacji zajęć wynika, że na lekcjach cała klasa jest zaangażowana w zajęcia. Aktywność uczniów ma związek z działaniami nauczycieli. Uczniowie angażują się podczas całej jednostki lekcyjnej.

Nauczyciele w ankiecie, w 8 punktowej skali ocenili, że **uczniowie są zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę**. Na 6 pkt. zaangażowanie uczniów oceniło 2/34 badanych. Na zdecydowane zaangażowanie uczniów czyli 7 i 8 pkt. wskazało 32/34 ankietowanych. Nauczyciele podając w ankiecie sposoby angażowania się uczniów w zajęcia pozalekcyjne wymienili, że uczniowie: biorą aktywny udział w zajęciach, przedstawiają propozycje zajęć pozalekcyjnych, w których chcieliby uczestniczyć, mają wpływ na termin ich odbywania, uczestniczą w różnego rodzaju konkursach, zawodach sportowych, prezentacjach i przeglądach, biorą

udział w zajęciach klubu sportowego, przygotowują pokazy gimnastyczne, akademie i uroczystości szkolne oraz środowiskowe, dbają o estetyczny wystrój klas i korytarzy, wykonują pomoce, przygotowują prezentacje, przeprowadzają doświadczenia, przynoszą ciekawe materiały do zajęć, często sami prowadzą elementy zajęć, opiekują się zwierzętami, pracują nad poprawą swoich osiągnięć edukacyjnych, redagują teksty do gazetki szkolnej, biorą udział w projektach międzynarodowych, korzystają ze zbiorów biblioteki, uczestniczą w wycieczkach dydaktycznych, spotykają się z ciekawymi mieszkańcami Żarek i okolic, ze znanymi sportowcami - absolwentami szkoły, współorganizują imprezy okolicznościowe, kiermasze, korespondują z rówieśnikami z innych krajów, biorą udział w akcjach charytatywnych, prezentują repertuar muzyczny w środowisku lokalnym (Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Środowiskowy Dom Samopomocy, kościół parafialny, Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej). Blisko 14% ankietyowanych rodziców podało, że ich dzieci nie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych w szkole. Ponad 80% rodziców wskazało, że ich dzieci zdecydowanie chętnie i raczej chętnie uczestniczą w tych zajęciach. Uczniowie w ankiecie w zdecydowanej większości wskazali, że zajęcia pozalekcyjne są dla nich interesujące. O tym, że prawie wszystkie lub wszystkie zajęcia bardzo ich angażują poinformowało 30/61 piątoklasistów i 18/48 szóstoklasistów. Dla 20/61 uczniów klas V i 22/48 uczniów klas VI duża część zajęć, choć nie wszystkie, jest wciągająca i angażująca. Jeden uczeń klasy VI i czterech uczniów klasy V podali, że zajęcia w ogóle nie są wciągające i angażujące, a pozostali uczniowie podali, że niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko.

Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Uczniowie w wywiadzie grupowym powiedzieli, że chętnie dzielą się z nauczycielami i z innymi pracownikami szkoły swoimi pomysłami na to, co chcieliby robić w szkole. Zgłaszają nauczycielom, w jakich formach zajęć pozalekcyjnych chcieliby uczestniczyć. W ten sposób na prośbę uczniów utworzono m.in. koło dziennikarskie i koło taneczne, nauczyciele udzielają im dodatkowej pomocy w nauce. Zgłaszają też propozycje wycieczek i miejsc, do których chcieliby pojechać. Mają również możliwość wyboru spektakli teatralnych i seansów filmowych. Na ich prośbę wyjazdy na pływalnię w sezonie zimowym nauczyciel wychowania fizycznego zamienił na zajęcia na lodowisku. Zdanie uczniów jest także brane pod uwagę przy wyborze zawodów sportowych, w których chcieliby uczestniczyć. Dyrektor i nauczyciele wymieniając działania związane z rozwojem szkoły zainicjowane przez uczniów, które zostały wprowadzone w życie wskazali ponadto, że podczas spotkań w Urzędzie Miasta i Gminy dzieci wystąpiły z inicjatywą wybudowania przy szkole kompleksu boisk "Orlik" i placu zabaw. Uczestnicząc w akcjach charytatywnych uczniowie m.in. zbierali nakrętki. Z inicjatywy uczniów w stołówce szkolnej wprowadzono dyżury uczniów "Pomocny kolega" i podczas przerw wspólne z nauczycielami dyżury "Strażników porządku". Ponadto uczniowie uczestniczyli w dekorowaniu korytarzy i malowaniu korytarza klas młodszych, pomagali w przygotowaniu dekoracji do przedstawień i uroczystości szkolnych. Uczniowie zaproponowali zakup sprzętu oświetleniowego do organizowania dyskotek, "szkolną kawiarenkę" (spotkania w świetlicy szkolnej np. z okazji Dnia Kobiet, walentynek, andrzejek, Dnia Chłopa). Uczniowie aktywnie działają w samorządzie uczniowskim, organizują dyskoteki i imprezy dla dzieci, są pomysłodawcami akcji charytatywnych np. na rzecz zwierząt w schronisku, zbierają nakrętki, słodycze na paczki dla dzieci z rodzin w trudnej sytuacji materialnej w ramach akcji "Gwiazdkowy prezent", angażują się w akcje ekologiczne, odwiedzają niepełnosprawnych kolegów w Środowiskowym Domu Samopomocy, zapraszają ciekawych ludzi na spotkania ze społecznością szkolną, uzyskują ciekawe informacje od starszych mieszkańców na tematy historyczne, proponują rodzaje zajęć pozalekcyjnych, w których chcieliby uczestniczyć, a także organizację imprez sportowych. Rodzice i partnerzy szkoły podczas wywiadów wymieniali te same przykłady. Ponadto rodzice dodali, że na wybranych zajęciach uczniowie mogą samodzielnie prowadzić fragmenty lekcji. W opinii nauczycieli szkoła pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie, wyposaża dzieci w wiadomości i umiejętności konieczne w dalszym życiu i przygotowuje do funkcjonowania społecznego i obywatelskiego. Wskazując sposoby realizacji tego działania nauczyciele wymienili, że rozpoznają potrzeby edukacyjne uczniów, ich talenty i zdolności. Poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych rozwijane ich są zainteresowania i pasje. W szkole funkcjonują klasy sportowe. Wprowadzona obowiązkowa nauka drugiego języka obcego rozwija umiejętności lingwistyczne dzieci. W szkole odbywają się spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, organizowane są wycieczki do instytucji i zakładów pracy. Nauczyciele pomagają w kontaktach z klubami sportowymi, Szkołą Mistrzostwa Sportowego w Spale, szkołami muzycznymi, w rozmowach z rodzicami podpowiadają wybór szkoły.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się. W wywiadzie grupowym uczniowie poinformowali, że wszystkie zgłaszane przez nich pomysły i inicjatywy są realizowane przez szkołę. Jako przykłady wymienili budowę placu zabaw i "Orlika", a ponadto organizację wycieczek, rajdów, dyskotek. Na wniosek uczniów szkoła nawiązała stałą współpracę z Obywatelskim Komitetem Pamięci Narodowej w Żarkach. Z inicjatywy uczniów przeprowadzona została akcja plakatowa przed wyborami do samorządu uczniowskiego, w czasie której kandydaci na przewodniczącego prezentowali swoje programy wyborcze. Dyrektor i nauczyciele wymienili ponadto: wyjazdy do kina, wzbogacanie bazy szkoły o sprzęt komputerowy, zakup sprzętu oświetleniowego wykorzystywanego

podczas dyskotek, propozycje organizacji zajęć wychowania fizycznego, udział w akcjach charytatywnych, m.in. zbieranie nakrętek, a także zakup książek do biblioteki ze względu na upodobania dzieci, malowanie korytarza klas młodszych oraz sali zabaw, pomoc w przygotowaniu dekoracji do przedstawień i uroczystości szkolnych, organizację Dnia Dziecka i Dnia Sportu Szkolnego, umożliwienie korzystania z Internetowego Centrum Informacji Multimedialnej w czasie oczekiwania na autobus, organizację zawodów sportowych np. turnieju zonglerskiego i tenisa stołowego, organizację obchodów Dnia św. Patryka, walentynek, andrzejek. Z inicjatywy dzieci wprowadzono dyżury uczniów "Pomocny kolega" i "Strażnik porządku". Na terenie szkoły dostępne są informacje dotyczące działań zainicjowanych przez uczniów. Widoczne są również przykłady aktywności uczniów. W salach zajęć i na korytarzach są zamieszczane wystawy prac plastycznych, na gazetce samorządu uczniowskiego są zamieszczone informacje o planach pracy i działaniach samorządu. Na ścianach korytarzy są również zamieszczane plakaty powstające przy realizacji projektów przedmiotowych.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Pozyskane w trakcie badania informacje pozwalają na postawienie tezy, że w szkole respektowane są normy społeczne. Uczniowie czują się bezpiecznie i wiedzą, jakiego postępowania się od nich oczekuje. Podejmowane działania, mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań, są analizowane oraz modyfikowane w miarę potrzeb. Zgromadzone dane świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. Potwierdzili to w zgodnej opinii rodzice, partnerzy szkoły, pracownicy niepedagogiczni i sami uczniowie. Na lekcjach nauczyciele dbają o fizyczne bezpieczeństwo uczniów. Uczestniczący w wywiadzie rodzice powiedzieli, że pracownik szkoły wstrzymuje ruch na jezdni, gdy uczniowie wysiadają z autokaru dowożącego dzieci do szkoły. Nauczyciel dyżurny przeprowadza uczniów przez drogę. Dzięki monitoringowi wizyjnemu poprawiły się warunki bezpieczeństwa w szkole i wokół budynku. Osoby obce są legitymowane i odprowadzane w odpowiednie miejsce. Po lekcjach uczniowie są sprowadzani do szatni pod opieką nauczycieli. Uczniowie klas I - III nie mogą opuścić terenu szkoły bez opieki dorosłych. Tylko osoby upoważnione mogą odebrać dziecko ze świetlicy. Starsi uczniowie mogą wyjść poza szkołę po ukończonych lekcjach. W razie potrzeby uczniowie mogą korzystać z telefonu szkolnego. Uczniowie klas IV - VI otaczają opieką młodszych kolegów, pełnią funkcje "Strażników porządku", wspomagając nauczycieli dyżurujących na korytarzach szkolnych i na placu zabaw. Pracownicy szkoły szybko i skutecznie reagują na każdy przejaw zagrożenia bezpieczeństwa uczniów. Reakcje te są spokojne i konsekwentnie stosowane. Dzieciom wyznacza się jasne granice postępowania, które oni znają i akceptują. Uczniowie są wdrażani do współodpowiedzialności za warunki bezpieczeństwa w szkole. Pracownicy niepedagogiczni wymieniając sposoby dbałości o bezpieczeństwo podali te, o których mówili rodzice i dodali, że sale kl. I - III są oddzielone od kl. IV - VI. W przypadku, gdy rodzic chce wcześniej zwolnić ucznia musi sam go odebrać ze szkoły. Jeżeli dziecko źle się czuje zawiadamia się rodziców. W szkole organizowane są spotkania z policjantem. Jak podali pracownicy niepedagogiczni, w szkole nie ma miejsc, w których zdarzają się niewłaściwe zachowania uczniów. Rzadko występują drobne przepychanki i wulgaryzmy. W opinii partnerów dzieci w szkole czują się bezpiecznie, a rodzice są bardzo zadowoleni z opieki nad nimi. Zdaniem partnerów nigdy nie było sytuacji, aby dziecko bało się iść do szkoły. W szkole panuje dobra atmosfera. Temat bezpieczeństwa jest podnoszony na każdym kroku. Prawie wszyscy piątoklasiści (59/61) podali, że na lekcjach czują się bezpiecznie. O tym, że czują się bezpiecznie podczas przerw poinformowało w ankiecie 58/61 uczniów klas V. Zdecydowana większość ankietowanych piątoklasistów (49/61) podała, że wszędzie w szkole czują się bezpiecznie. Uczniowie wymieniając miejsca, w których czują się mało bezpiecznie wskazali: boisko (6 wskazań), szatnię i korytarz (po 4 wskazania). Ankietowani piątoklasiści stwierdzili w zdecydowanej większości (55/61), że na terenie szkoły poza zwykłymi godzinami jej pracy, np. po zajęciach lekcyjnych lub kiedy przychodzą na boisko, czują się bezpiecznie. Pozostali uczniowie (6/61) nigdy nie bywali na terenie szkoły po lekcjach. Ponadto w ankiecie uczniowie klas V stwierdzili, że zostali obrażeni (16/61 wskazań) lub wiedzą, że obrażano osoby z ich klasy (18/61 wskazań), wiedzą, że pobito osobę z ich klasy (4/61 wskazań), wiedzą, że komuś z ich klasy skradziono jakiś przedmiot lub pieniądze (6/61 wskazań), byli zmuszani do kupowania czegoś za własne pieniądze (2/61 wskazań), wiedzą, że ktoś z ich klasy był zmuszany do kupowania czegoś za własne pieniądze (6/61 wskazań). Zdaniem 36/61 ankietowanych piątoklasistów żadne z tych wydarzeń nie miały miejsca. W dniu

ankietowania wszyscy szóstoklasiści (48/48) czuli się bezpieczni podczas lekcji, prawie wszyscy (47/48) czuli się bezpiecznie podczas przerw.

Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy. Prawie wszyscy ankietowani uczniowie klas V i VI (106/109) stwierdzili, że obowiązujące w szkole zasady właściwego zachowania są dla nich jasne, nawet jeżeli nie zawsze ich przestrzegają. Uczniowie w wywiadzie grupowym na pytanie jakie normy, zasady postępowania obowiązują w szkole w pierwszej kolejności wymienili wdrażanie do patriotyzmu. Ważną zasadą jest dbanie o bezpieczeństwo i poczucie współodpowiedzialności za bezpieczeństwo innych. W szkole wymaga się od uczniów służenia pomocą młodszym, słabszym i wszystkim potrzebującym wsparcia. Funkcjonuje samopomoc koleżeńska. Ważnymi zasadami są też okazywanie szacunku osobom starszym i przestrzeganie norm kulturalnego zachowania wobec wszystkich. Uczniowie mają obowiązek dobrze się uczyć, nosić stosowny do okoliczności strój. Do ich obowiązków należy też pełnienie dyżurów porządkowych w klasach. Na korytarzach i stołówce szkolnej dyżury pełnią "Strażnicy porządku". Uczniom nie wolno używać agresji fizycznej ani psychicznej, używać wulgarnego słownictwa, spóźniać się, używać telefonów komórkowych podczas lekcji, biegać po szkolnych korytarzach, wychodzić poza teren szkoły bez opieki dorosłych. Partnerzy szkoły stwierdzili, że uczniowie tej szkoły zachowują się kulturalnie, przestrzegają ustalonych norm, są uczynni, życzliwi, chętni do pracy, aktywni artystycznie, otwarci na przyjmowanie pomocy z zewnątrz. Stanowią zintegrowaną, grzeczną grupę, potrafią się zachować adekwatnie do sytuacji, szanują środowisko przyrodnicze, szanują mienie, okazują szacunek dla osób starszych i wymagających pomocy, są otwarci na potrzeby innych, potrafią się zaaklimatyzować. Są związani z miejscem zamieszkania, znają i pielęgnują tradycje, prezentują postawy patriotyczne, uczestniczą w akademiach i uroczystościach środowiskowych. Zachowania uczniów podczas przerw są zgodne z przyjętymi normami.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Dyrektor podczas wywiadu podał, że diagnoza prowadzona jest poprzez bieżące obserwacje dzieci w różnych sytuacjach i odnotowana przez wychowawców klas w "Zeszytach uwag i pochwał". Na bieżąco oceniane i analizowane jest zachowanie uczniów, przeprowadza się wywiady z rodzicami, uczniowie dokonują samooceny. Analiza sytuacji wychowawczej szkoły jest prowadzona przez pedagoga dwa razy w roku. Pedagog i wychowawcy na bieżąco analizują frekwencję uczniów i wpisy do uczniowskich zeszytów uwag. W szkole są prowadzone karty dla uczniów z trudną sytuacją domową, czy dla uczniów z problemami w nauce. Diagnoza zagrożeń prowadzona jest w szkole przez nauczycieli. Powołano także koordynatora ds. bezpieczeństwa, który dokonuje obserwacji i zbiera informacje. W zakresie profilaktyki zdrowotnej analizowane są informacje przekazywane przez pielęgniarkę. W zakresie zagrożeń w sieci analizowane są ankiety dla uczniów np. "Jak spędzam czas wolny", wyniki rozmów z rodzicami. W zakresie profilaktyki uzależnień analizowane są ankiety dla uczniów i rodziców, np. "Czy nasza szkoła jest bezpieczna". W szkole analizuje się również informacje pozyskiwane z Komisji ds. Profilaktyki i Uzależnień, z ośrodka pomocy społecznej oraz od psychologa - specjalisty do spraw kryzysowych. Dokumentacja szkolna zawiera informacje dotyczące diagnozy zagrożeń wymienione przez dyrektora. Zdaniem zdecydowanej większości ankietowanych rodziców (blisko 91%) pozytywne zachowania dzieci są dostrzegane przez nauczycieli. Również zdecydowana większość ankietowanych rodziców (prawie 84%) podała, że otrzymuje informacje na temat zagrożeń występujących w szkole.

Zdaniem dyrektora, pracowników niepedagogicznych i rodziców **w szkole podejmuje się szereg działań wychowawczych mających na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanego zachowań.** Pożądane zachowania uczniów nagradzane są książkami, nagrodami rzeczowymi, czy słodyczkami wręczanymi na apelach szkolnych. Uczniowie otrzymują je m.in. za: wysokie wyniki w nauce, aktywność społeczną, działalność sportową. Fotografie uczniów osiągających najwyższe wyniki w nauce są zamieszczane na "Tablicy najlepszych uczniów" i na stronie internetowej szkoły. Uczniowie są chwaleni i stawiani za wzór do naśladowania. W szkole realizowane są projekty przyczyniające się do wyzwalania i utrwalania właściwych zachowań, m.in.: "Program Nauki Zachowania", projekt "Szkoła z prawami dziecka", zajęcia wychowawczo-profilaktyczne z wychowawcą, zajęcia warsztatowe z psychologiem: integrujące dla klas I i IV, a dla VI z zakresu profilaktyki uzależnień. Uczniowie biorą udział w akcjach charytatywnych: "Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy", "Góra grosza", "Gwiazdkowy prezent", akcjach fundacji "Serce" i "Pomóż i ty". Pracownicy niepedagogiczni dodali, że szkoła stosuje system nagród i kar, ocenianie zachowania uczniów, a także, że dzieci mają dostarczane właściwe wzorce, są włączane do pomocy nauczycielom np. podczas dyżurów nauczycieli wspierają "Strażnicy porządku", na zajęciach plastyki dyżuruje asystent nauczyciela. Rodzice powiedzieli ponadto, że na szkolnych apelach propaguje się właściwe postawy uczniów. Zwycięzcy konkursów, zawodów sportowych lub uczniowie, którzy osiągnęli sukces w jakiejś dziedzinie przedstawiani są jako wzorce osobowe. Rodzice podali, że wszyscy uczniowie szkoły otrzymują pozytywne wsparcie, w każdym dziecku nauczyciele dostrzegają zalety i potencjał. Rodzice dodali, że dzieci uczące się w tej szkole rzadko były narażone na niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów. W sytuacjach niewłaściwego zachowania nauczyciele podejmują szybką, ale spokojną reakcję,

przeprowadzane są rozmowy dyscyplinujące. Wszyscy uczniowie szkoły otrzymują takie pozytywne wsparcie z różnych okazji, w każdym dziecku nauczyciele dostrzegają zalety i potencjał. Zdaniem zdecydowanej większości ankietowanych rodziców (prawie 89%) pozytywne zachowania dzieci są chwalone przez nauczycieli. Pozostali rodzice (ponad 9%) wyrazili odmienną opinię lub nie udzielili odpowiedzi. Rodzice w ankiecie w zdecydowanej większości (blisko 82%) odpowiedzieli twierdząco na pytanie o to, czy nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów. Odmienną opinię wyraziło 14% badanych rodziców, a 4% rodziców podało, że w szkole nie ma takich zachowań. Większość rodziców (ponad 65%) wskazała również, że nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów. Odmienną opinię wyraziło nieco ponad 9% ankietowanych. Co czwarty rodzic stwierdził, że w szkole nie ma takich zachowań. Według dyrektora szkoła podejmuje działania wobec zdiagnozowanych zagrożeń. Są to: systematyczna kontrola zachowania uczniów, a ponadto kierowanie uczniów na badania do poradni psychologiczno-pedagogicznej, przeprowadzanie rozmów na temat bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią, współpraca z policją, kuratorami sądowymi. W szkole prowadzone są akcje: "Nie pal przy mnie, proszę", "Lżejszy plecak", "Baw się i bądź bezpieczny", "Bezpieczny Puchatek", odbywają się pogadanki policji dotyczące bezpieczeństwa na drodze, cykliczne spotkania uczniów z dyrektorem i pedagogiem, realizowane są programy: "Zachowaj trzeźwy umysł", "Trzymaj formę", "Szkoła bez agresji", "Baw się i bądź bezpieczny". Podczas obserwacji placówki nie zaobserwowano werbalnych i niewerbalnych zachowań agresywnych wśród uczniów. W szkole dokumentowane są wszystkie działania, które wynikają z realizacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki.

W swoich wypowiedziach zarówno dyrektor jak i nauczyciele stwierdzili, że **w szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań**. Nauczyciele dokonują analizy efektów wdrażania Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, prowadzą ewaluację działań profilaktycznych wychowawców klas oraz analizy: wniosków z zajęć organizowanych dla uczniów w klasach i w świetlicy szkolnej, wyników ankiet wypełnianych przez rodziców i wniosków ze spotkań z rodzicami, wpisów w zeszytach uwag, zaobserwowanych podczas dyżurów zachowań uczniów, frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych, opinii uczniów nadpobudliwych i niedostosowanych społecznie, a także analizy informacji przekazanych przez pielęgniarkę szkolną, Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie, Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz policję. Analizowane są również zapisy monitoringu. Dyrektor w wywiadzie wymienił działania podejmowane dla eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań. W czasie konferencji podsumowujących półroczną i całoroczną pracę pedagog przedstawia radzie pedagogicznej sprawozdania z realizacji Programu Profilaktyki i ocenę sytuacji wychowawczej, a wychowawcy przedstawiają analizę zachowania klas oraz pojedynczych uczniów, którzy wymagają specjalnego wsparcia, analizują wpisy w zeszytach uwag i na "Tablicy przeprosin", prowadzą analizy ankiet skierowanych do uczniów dotyczących stanu bezpieczeństwa. Corocznie jest prowadzona ewaluacja Programu Profilaktyki. Nauczyciele zbierają i analizują opinie mieszkańców na temat zachowania uczniów, analizują zachowania uczniów w czasie wycieczek.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Dyrektor i nauczyciele podali, że po prowadzonych analizach pojawiła się potrzeba wprowadzenia modyfikacji działań. Po ewaluacji Programu Profilaktyki wprowadzono "Program Nauki Zachowania". Po analizie wyników ankiet dotyczących używania przez niektórych uczniów wulgarnego języka wprowadzono "Tablicę przeprosin". Na wniosek rodziców szkoła przeprowadziła akcję zdrowotną "Lżejszy plecak", po analizie wyników obserwacji sytuacji występujących w czasie wydawania obiadu w świetlicy wprowadzono dyżury uczniów "Pomocny kolega". Dokonano modyfikacji Programu Wychowawczego i zasad oceniania zachowania, wprowadzono: program obejmujący uczniów klas młodszych "Nie pal przy mnie proszę", cykliczne działania zapobiegające cyberprzemocy (zajęcia w klasach, "Dzień Bezpiecznego Internetu"), a także zorganizowano spotkania z psychologiem dla uczniów i rodziców z problemami rodzinnymi i wychowawczymi. Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań są modyfikowane stosownie do bieżących potrzeb i indywidualnych sytuacji uczniów (zdrowotnej, życiowej, materialnej, psychospołecznej). Partnerzy podali, że aby wzmacniać pożądane zachowania uczniów w szkole stosuje się ocenianie zachowania. Poprzez pochwały słowne na forum klasy i szkoły premiowane są właściwe postawy. Uczniowie uczestniczą w spotkaniach z osobami starszymi przekazującymi informacje nt. historii Żarek. Aby przeciwdziałać niepożądanym zachowaniom w szkole realizowane są programy i zajęcia profilaktyczne, zajęcia socjoterapeutyczne. Szkoła korzysta ze wsparcia i pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej. Wobec uczniów, którzy złamali obowiązujące w szkole zasady wyciągane są konsekwencje.

W opinii nauczycieli i dyrektora **podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się**. Dyrektor stwierdził, że prawie wszystkie inicjatywy zgłaszane przez uczniów zostały zrealizowane. W ostatnich dwóch latach wprowadzono m.in.: "Tablicę przeprosin", wspólne dyżurowanie uczniów klas starszych

i nauczycieli podczas przerw ("Strażnik porządku"), w czasie obiadu w stołówce szkolnej ("Pomocny kolega") i podczas dyskotek szkolnych, "Skrzynkę pytań i wniosków", debaty przedwyborcze w wyborach do samorządu uczniowskiego. Uczniowie włączają się w organizację kawiarek szkolnych (np. z okazji Dnia Kobiet, Dnia Chłopaka), zorganizowano wiele propozycji samorządu uczniowskiego, np. dotyczących organizacji imprez młodzieżowych. Uczniowie w trakcie wywiadu podali, że mogą zgłaszać pomysły dotyczące zasad postępowania w szkole, uczniowskich praw i obowiązków, ale jak dotąd nie było takiej potrzeby. Zasady obowiązujące w szkole są im znane i powszechnie akceptowane. Uczniowie wyrazili przekonanie, że zasady te służą ich wspólnemu dobru. Zdecydowana większość uczestniczących w ankiecie nauczycieli (27/34) wskazała, że podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów. Pozostali nauczyciele podali, że nie biorą ich pod uwagę.

Nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że **uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami**. W opinii nauczycieli osiągnięciem szkoły w kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań jest to, że uczniowie właściwie i adekwatnie do sytuacji zachowują się zarówno na terenie szkoły, jak i poza nią. Dzieci bezpiecznie zachowują się w czasie zajęć lekcyjnych i podczas przerw. Przyjmują właściwie postawy wobec osób starszych, niepełnosprawnych oraz potrzebujących pomocy i wsparcia, prezentują postawy propatriotyczne, mają dobre nawyki prozdrowotne biorą udział w akcjach "Owoce w szkole" i "Kawiarenka Witaminka". Wśród uczniów wzrosła świadomości ich praw i obowiązków, zwiększyła się integracja zespołów klasowych, zmniejszyła się liczba aktów agresji słownej bądź fizycznej. Zdaniem pracowników niepedagogicznych w szkole od uczniów oczekuje się, aby mieli właściwy stosunek do nauki, byli punktualni, obowiązkowi, grzeczni, kulturalni, szanowali mienie szkoły i innych, mieli szacunek dla innych ludzi, pomagali starszym i słabszym, utrzymywali porządek, a także tego, aby umieli przeprosić za swoje zachowanie w razie przewinienia. Pracownikom niepedagogicznym najbardziej w zachowaniu uczniów podoba się ich kulturalne zachowanie, to, że kłaniają się na terenie szkoły i poza nią, są grzeczni i wrażliwi na potrzeby innych, to, że są zaangażowani w życie środowiska lokalnego oraz to, że wśród nich nie ma agresji. Pracownicy niepedagogiczni wymienili, że uczniom nie wolno palić papierosów, pić alkoholu, niszczyć mienia, krzywić, stosować przemoc, używać wulgaryzmów, wychodzić ze szkoły, spóźniać się na lekcje. Uczniowie respektują te zasady postępowania. Podczas wywiadu nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni podali, że w szkole rzadko zdarzają się trudne sytuacje i szczególnie naganne zachowania uczniów. Sporadycznie podczas zabawy i zajęć sportowych występują jednak wulgaryzmy, zdarzają się także przepychanki między dziećmi. Jak poinformował dyrektor, w tym i poprzednim roku szkolnym zostały wymierzone kary statutowe - nagany dyrektora szkoły za używanie przez uczniów wulgaryzmów i uczestniczenie w drobnych zaczepkach. Podczas obserwacji lekcji i obserwacji placówki nie zauważono zachowań uczniów odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Z przeprowadzonych badań wynika, że istniejąca w szkole koncepcja pracy jest znana pracownikom szkoły, uczniom oraz rodzicom i akceptowana przez nich. Koncepcja została przyjęta przez radę pedagogiczną. W wyniku prowadzonych analiz koncepcji dokonuje się modyfikacji programów opisujących ją. O wysokim stopniu spełnienia wymagania świadczą wyniki ankiet, wywiadów i analiza dokumentacji.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana pracownikom szkoły. Dyrektor, nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni wskazując najważniejsze założenia koncepcji, według której działa szkoła wymienili: zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, zapewnienie indywidualnego i wszechstronnego rozwoju dziecka, wyposażenie uczniów w wiedzę i kompetencje na wysokim poziomie umożliwiającym dalszą naukę, aby uczniowie stali się odpowiedzialnymi, kreatywnymi i wrażliwymi członkami społeczności, w której funkcjonują, aby potrafili wykorzystywać swój potencjał i dostosowywać się do szybko zmieniającej się rzeczywistości. Szkoła zwraca szczególną uwagę na: kształtowanie systemu wartości etycznych i moralnych, przygotowanie uczniów do aktywnego udziału w życiu kulturalnym i społecznym, budzenie wrażliwości na dobro, prawdę i piękno, a także wrażliwości na drugiego człowieka, promowanie wartości patriotycznych, rozwój fizyczny i promowanie wartości sportowych, popularyzowanie wartości proekologicznych. Uczeń szkoły ma świadomość przynależności do swojej "małej ojczyzny", ojczyzny - Polski oraz wspólnoty krajów Unii Europejskiej, poznaje historię i tradycje swojej miejscowości, kraju i Europy, dąży do wzajemnego zbliżenia z rówieśnikami z innych krajów. Pracownicy niepedagogiczni podali, że wartości te są istotne także dla uczniów. Ich zdaniem uczniowie mają możliwość wpływania na to, co uznaje się w szkole za ważne.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły została przyjęta przez radę pedagogiczną. W szkole funkcjonuje dokument "Szkoła bezpieczna i życzliwa dla uczniów" Koncepcja pracy Szkoły Podstawowej im. Wł. Szafera w Żarkach w latach 2011 - 2016. Istniejąca w szkole koncepcja pracy została przyjęta przez radę pedagogiczną uchwałą nr 2/2011/2012 z dnia 15.09.2011 r. Wszyscy ankietowani nauczyciele wskazali, że rada przyjęła wypracowaną wspólnie koncepcję pracy. Również wszyscy nauczyciele podali w ankiecie, że czują się współautorami koncepcji.

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy szkoły. Dyrektor i nauczyciele stwierdzili, że najważniejsze w tym zakresie są: działania dydaktyczne związane z wyposażaniem uczniów w wiedzę i umiejętności potrzebne do dalszego kształcenia; działania promujące wartość edukacji realizowane np. poprzez organizację jednego z największych w województwie konkursów czytelniczych "Kto czyta, nie błądzi"; realizacja ciekawych akcji i projektów z zakresu bezpieczeństwa, działania związane z uczeniem szacunku do osób starszych oraz niepełnosprawnych, z zachęcaniem do niesienia pomocy potrzebującym realizowane m.in. poprzez: stały kontakt ze Środowiskowym Domem Samopomocy, udział uczniów w akcjach charytatywnych; działania związane z przygotowaniem do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym realizowane m.in. poprzez: udział w akcjach społecznych, uczestniczenie w uroczystościach organizowanych przez Urząd Miasta i Gminy; działania związane z kształtowaniem postaw obywatelskich i patriotycznych, przywiązania do regionu, kraju oraz wspólnoty krajów Unii Europejskiej realizowane poprzez bogatą obrzędowość, poznawanie historii i tradycji kraju oraz Europy i dążenie do wzajemnego zbliżenia z rówieśnikami z innych krajów, przygotowywanie uczniów do życia w społeczeństwie wielokulturowym, wykorzystanie przeszłości polsko - żydowskiej miasteczka i realizację własnego programu edukacji regionalnej "Żarki - moje miejsce na Ziemi"; aktywność w upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu poprzez prowadzenie klas sportowych; działania związane z rozwojem postaw proekologicznych i prozdrowotnych realizowane poprzez pracę wychowawczą wokół patrona, akcje i projekty ekologiczne, udział w konkursach ekologicznych, krajoznawczych, przyrodniczych, profilaktycznych. Wśród działań stałych nauczyciele wymienili: obchody święta patrona, uroczystości szkolne, współpracę z instytucjami na terenie gminy, organizację i udział w konkursach i zawodach sportowych, realizację programów i projektów propagujących zdrowy styl życia i czynny wypoczynek, wydawanie szkolnej gazetki "Nowinki Szkolne", propagowanie idei wspólnej aktywności twórczej nauczycieli i uczniów poprzez wspólne występy sportowe, artystyczne, coroczny udział w Scenie Prezentacji Nauczycieli i Uczniów, projekty związane z bezpieczeństwem uczniów, projekt związany z prawami ucznia "Szkoła z prawami dziecka", współpracę z rodzicami. Wśród nowych działań nauczyciele wymienili: budowę

kompleksu boisk „Orlik” i placu zabaw, realizację projektu "Żarki - moje miasto", "Programu Indywidualizacji Nauczania i Wychowania w Klasach I - III", udział w projekcie eTwining.

Dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele stwierdzili, że **koncepcja pracy szkoły jest analizowana** na posiedzeniach rady pedagogicznej oraz na spotkaniach nauczycielskich zespołów samokształceniowych. Wymieniając wnioski podali, że: koncepcja musi być na bieżąco poddawana ewaluacji, ponieważ zmieniają się priorytety wychowawcze, potrzeby środowiska i uczniów oraz prawo oświatowe, koncepcja jest znana pracownikom szkoły, uczniom i rodzicom, jest akceptowana przez społeczność szkolną, nauczyciele podejmują wiele działań realizujących koncepcję takich jak np. związane z bezpieczeństwem oraz projektami ekologicznymi. W ankiecie dyrektor wskazał, że w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły uczestniczą oprócz niego: rada pedagogiczna, rodzice, uczniowie i pracownicy niepedagogiczni.

Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadów stwierdzili, że **modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem prowadzonych analiz**. Nauczyciele podali, że pierwotnie koncepcja pracy szkoły zawarta była w Programie Wychowawczym. Zdaniem nauczycieli zmiana prawa oświatowego, a przede wszystkim wnioski z ewaluacji Programu Wychowawczego były powodem opracowania oddzielnego dokumentu "Koncepcja Pracy Szkoły Podstawowej im. Wł. Szafera w Żarkach na lata 2011 - 2016". Dyrektor dodał ponadto, że nowe przesłanie koncepcji "Szkoła bezpieczna i życzliwa dla uczniów" jest prostsze, trafia do uczniów i rodziców. Podkreśla potrzebę wzmocnienia działań dla bezpieczeństwa uczniów oraz wzmocnienia więzi w relacji uczeń - nauczyciel. Zdaniem dyrektora główne działania w nowej koncepcji skupiają się wokół ucznia i jego najważniejszych potrzeb. Do obowiązującej koncepcji nie wprowadzano zmian. Wypowiedzi nauczycieli były spójne z informacjami udzielonymi przez dyrektora.

Dyrektor podczas wywiadu stwierdził, że **istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i akceptowana przez nich**. Uczniowie są z nią zapoznawani podczas uroczystości szkolnych, poprzez ceremoniał szkolny - sztandar, hymn szkoły, obchody rocznicy nadania szkole imienia, organizowane konkursy, gazetki propagujące wartości wychowawcze, rozmowy na godzinach z wychowawcą, w czasie comiesięcznych spotkań z dyrektorem i pedagogiem, podczas realizacji projektów edukacyjnych, a także w czasie organizowania akcji charytatywnych. Zdaniem uczniów w szkole kładzie się szczególny nacisk na wychowanie patriotyczne, bezpieczeństwo i przyjazną atmosferę, stwarzanie dobrych warunków do nauki, miłość do przyrody i przestrzeganie zasad jej ochrony. Szkołę wyróżnia duże zainteresowanie uczniów historią Żarek i obszerna wiedza uczniów na ten temat. Uczniowie dzięki bardzo dobrej bazie i klasom sportowym osiągają wysokie wyniki w piłce nożnej i lekkiej atletyce. W szkole duży nacisk kładzie się na ceremoniał szkolny. Uczniowie poinformowali, że w szkole najbardziej podoba im się "Orlik", plac zabaw, sale multimedialne, pracownie językowe. Cenią sobie, że mogli pomagać nauczycielom w dekorowaniu niektórych sal lekcyjnych i innych pomieszczeń szkoły. Podoba im się także, że są przez nauczycieli traktowani jak partnerzy, nikt nie jest faworyzowany ani traktowany gorzej. Nauczyciele wspierają uczniów, którzy mają trudności w nauce. Uczniowie akceptują koncepcję pracy szkoły.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana rodzicom i akceptowana przez nich. Wychowawcy i dyrektor przedstawiają ją w czasie spotkań z rodzicami. Rodzice są zapoznawani z koncepcją poprzez przemówienia dyrektora w czasie uroczystości szkolnych, poprzez folder wydany z okazji 80-lecia szkoły, listy kierowane do rodziców na początku roku szkolnego przez dyrektora, poprzez szkolną stronę internetową, zamieszczanie informacji w lokalnych mediach, na stronie Urzędu Miasta i Gminy, a także w czasie imprez środowiskowych. Rodzice wymienili najważniejsze ich zdaniem wartości uznawane w szkole: bezpieczeństwo, szacunek wobec ludzi, współpraca ukierunkowana na wspólne cele, tolerancja wobec różnorodności kulturowej, patriotyzm, w tym patriotyzm lokalny. Uczniowie współpracują z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy i uczą się zrozumienia dla specyficznych potrzeb osób niepełnosprawnych. Dużą wagę przywiązuje się do ceremoniału szkolnego, stroju i zachowania stosownego do miejsca i okoliczności. Od uczniów oczekuje się godnego reprezentowania szkoły na zewnątrz. Dzieci wychowywane są w poczuciu szacunku dla tradycji regionu, wdrażane są do zdrowego stylu życia, uczą się też szacunku dla przyrody i postaw proekologicznych, poznają podstawowe zasady ekonomii i przedsiębiorczości. Rodzice powiedzieli, że najważniejsze kierunki pracy szkoły są im znane i w pełni je akceptują.

Poziom spełniania wymagania: A

Z przeprowadzonych badań wynika, że oferta edukacyjna szkoły jest spójna z podstawą programową, zgodna z potrzebami uczniów i uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Realizacja podstawy programowej jest w szkole monitorowana. Modyfikacje, jakich szkoła w niej dokonuje w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów w pełni odpowiadają uczniom. Szkoła realizuje swoje zadania z wykorzystaniem nowoczesnych środków dydaktycznych. Informacje przekazane podczas wywiadów i wyniki badań ankietowych świadczą o bardzo wysokim stopniu spełnienia tego wymagania.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową. Podczas wywiadu nauczyciele stwierdzili, że w wybranych przez nich programach nauczania są wykorzystywane wszystkie elementy podstawy programowej dotyczące celów i treści nauczania oraz zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. Stanowisko dyrektora dotyczące wykorzystania treści podstawy programowej w programach nauczania jest zbieżne z prezentowanym przez nauczycieli. Podczas wszystkich obserwowanych zajęć nauczyciele realizowali elementy podstawy programowej.

Oferta edukacyjna przygotowana przez szkołę jest zgodna z potrzebami uczniów. Nauczyciele, wymieniając najważniejsze działania szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów, podali m.in.: organizację zajęć pozalekcyjnych, organizację konkursów dla dzieci, dostosowanie wymagań zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej, wprowadzenie obowiązkowej nauki drugiego języka obcego, poszerzenie oferty szkoły o klasy sportowe, utworzenie Internetowego Centrum Informacji Multimedialnej, realizację projektów edukacyjnych, np. "Mamy pociąg do kultury" i eTwinning. W ankiecie zdecydowana większość rodziców (nieco ponad 90%) stwierdziła, że szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne ich dziecka. Wyliczając te potrzeby, wskazali m.in.: większe zainteresowanie uczniów przedmiotem, ciekawe prowadzenie zajęć i zrozumiałe tłumaczenie, pomoc w razie trudności w nauce, wyposażenie dzieci w wiedzę i umiejętności niezbędne na dalszym etapie kształcenia, organizację większej ilości zajęć praktycznych, informatyki, matematyki, języka polskiego, zajęć artystycznych, zwracanie większej uwagi na samodzielną pracę dziecka. Za ważne uznali kształtowanie postaw, zasad i norm koniecznych do właściwego funkcjonowania w grupie rówieśniczej, wsparcie w rozwijaniu zdolności, zainteresowań i aspiracji, dbałość o wszechstronny rozwój dziecka, nie tylko umysłowy, rozwijanie zainteresowań różnymi dyscyplinami sportowymi, a nie tylko piłką nożną. Ponadto rodzice zwrócili uwagę na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa, dyscypliny oraz poświęcanie większej uwagi uczniom potrzebującym pomocy. W ankiecie prawie wszyscy piątoklasiści (60/61) stwierdzili, że szkoła umożliwia im naukę najważniejszych rzeczy. Wymieniając, czego najbardziej chcieliby się nauczyć w szkole, piątoklasiści wskazywali m.in.: matematykę, język polski, języki obce, informatykę. Ponadto chcieliby bardzo dobrze obsługiwać komputer, śpiewać i grać na instrumentach. Uczniowie chcieliby być mądrzy i wykształceni, chcieliby się również nauczyć bezpiecznych zachowań, dobrego zachowania, współpracy z innymi uczniami, rozważli, dyscypliny, odpowiedzialności, samodzielności, odwagi, a także dbania o przyrodę oraz najbliższą okolicę.

Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Przykładami działań ważnych dla umiejętności przydatnych uczniom w przyszłości, wskazanymi przez dyrektora i nauczycieli są: umiejętności pracy w grupie, planowania, organizowania i oceniania własnego uczenia się, kompetencje językowe, umiejętność komunikacji, prezentacji i autoprezentacji, umiejętności organizatorskie, dziennikarskie, a także związane z oszczędzaniem, dbaniem o środowisko naturalne, korzystaniem z urządzeń multimedialnych, rozwiązywania problemów w twórczy sposób oraz opiekuńczość w stosunku do osób niepełnosprawnych, umiejętność szanowania rywali, respektowania zasad fair play, organizacji czasu przeznaczonego na naukę i treningi oraz planowania rozwoju własnej kariery sportowej. Nauczyciele wymienili, że działaniami ważnymi dla kształtowania umiejętności przydatnych uczniom w przyszłości są: przygotowanie uczniów do podjęcia nauki na dalszym etapie kształcenia, wyposażenie w wiedzę i umiejętności dotyczące zrównoważonego rozwoju, kierowanie uwagi uczniów na praktyczną wartość zdobywanych wiadomości i umiejętności, doskonalenie techniki uczenia się i radzenia sobie ze stresem, wdrażanie uczniów do samodzielności, wyrażania własnego zdania i jego obrony, do zgłaszania inicjatyw, dokonywania wyborów i kontynuacji rozpoczętych zadań. Zdaniem partnerów szkoła rozwija umiejętności przydatne w przyszłości uczniom na rynku pracy. Poza wymienionymi przez dyrektora i nauczycieli podali, że szkoła wyposaża uczniów w umiejętność szukania pomocy w sytuacjach problemowych.

Podczas wywiadu dyrektor i nauczyciele stwierdzili, że **realizacja podstawy programowej jest monitorowana**

zarówno przez poszczególnych nauczycieli, jak i przez dyrektora szkoły w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego poprzez przegląd dokumentacji przebiegu nauczania, prowadzenie obserwacji lekcji. Każdy nauczyciel opracowuje plan wynikowy, zaznacza w nim liczbę godzin przeznaczonych na realizację poszczególnych treści i zrealizowane treści nauczania. W dziennikach lekcyjnych numerowane są kolejne zajęcia. Nauczyciele po I i po II półroczu składają sprawozdania z realizacji podstawy programowej. Nauczyciele stosują zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Wnioski z prowadzonego monitoringu potwierdzają rytmiczność jej realizacji.

Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że **aby umożliwić uczniom pełniejszy rozwój, w ofercie szkoły wprowadzono następujące zmiany**: wzbogacono bazę dydaktyczną, wzbogacono księgozbiór biblioteki, poszerzono ofertę zajęć pozalekcyjnych, wznowiono współpracę z instytucjami wspomagającymi wychowanie (Biblioteka Miejska, Ośrodek Kultury), wzbogacono ofertę wyjazdów na wycieczki edukacyjne, do kina, teatru, filharmonii, w szkole przystąpiono do realizacji różnorodnych projektów np. związanych z nowoczesnymi technikami informacyjnymi, prowadzona jest współpraca z Centrum Edukacji Regionalnej Zespołu Śląsk. W ankiecie zdecydowana większość rodziców (nieco ponad 85%) wskazała, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje ich dzieci. Przeciwnego zdania było blisko 13% rodziców, a pozostali rodzice nie udzielili odpowiedzi. Nieco inaczej wypowiedzieli się w ankietach uczniowie klas V. O tym, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania, napisało 56/61 (prawie 92%) badanych uczniów. Przeciwnego zdania było 5/61 (nieco ponad 8%) badanych. Analiza porównawcza wyników badań ankietowych prowadzonych wśród uczniów i rodziców w analizowanej szkole z wynikami uzyskiwanymi w innych szkołach w kraju uwzględnionych w porównaniu nie wykazuje istotnych różnic. W ankiecie nauczyciele wskazali zmiany, jakie zostały wprowadzone w ofercie szkoły, by umożliwić uczniom pełniejszy, wielokierunkowy rozwój. Użyli tych samych przykładów, o których wspominał w wywiadzie dyrektor. Ponadto wymienili: utworzenie dwóch pracowni językowych, Internetowego Centrum Informacji Multimedialnej, wzbogacenie wyposażenia pracowni, m.in. o trzy tablice interaktywne, gry dydaktyczne, instrumenty muzyczne, indywidualne półki dla uczniów klas I – III do przechowywania przyborów i materiałów, wprowadzenie nauczania dwóch języków obcych: niemieckiego i angielskiego, oddanie do użytku kompleksu boisk sportowych "Orlik" i placu zabaw, ponowne wprowadzenie klas sportowych, utworzenie przy szkole Uczniowskiego Klubu Sportowego "Champion", prowadzenie zajęć sportowych na basenie, wydłużenie czasu pracy świetlicy szkolnej, prowadzenie zajęć edukacyjnych w nadleśnictwie, urządzenie sali zabaw dla I etapu edukacyjnego, prowadzenie całorocznego "Kiermaszu taniej książki". Partnerzy dodali ponadto, że szkoła bierze udział w Dniach Otwartych w Urzędzie Miasta, poprzez współpracę z Obywatelskim Komitetem Pamięci Narodowej w Żarkach uczniowie poznają ciekawą historię Żarek.

W opinii dyrektora i nauczycieli **szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe**. Nauczyciele wymieniając przykłady rozwiązań programowych lub działań edukacyjnych wprowadzonych w szkole, które uważają za nowatorskie podali: obchody "Święta Niezapominajki" - projektu ekologicznego realizowanego w plenerze we współpracy z Nadleśnictwem Złoty Potok, organizację Konkursu Czytelniczego "Kto czyta, nie błądzi", realizację programu współpracy szkoły ze Środowiskowym Domem Samopomocy dotyczącego integracji uczniów z osobami niepełnosprawnymi, organizację występów artystycznych uczniów z nauczycielami podczas "Sceny Prezentacji Uczniów i Nauczycieli" w Koszęcinie, realizację projektu "Dawne Żarki - moje miasto", w ramach którego uczniowie współpracują z Obywatelskim Komitetem Pamięci Narodowej w Żarkach, organizują spotkania ze starszymi mieszkańcami, przygotowują wystawy, spisują wspomnienia, realizacja projektu "Szlakiem Kultury Żydowskiej" i udział uczniów w konkursie "Na wspólnej ziemi", którego organizatorem jest Fundacja Shalom, zapraszanie do szkoły mieszkańców pochodzenia żydowskiego, wspólna kolacja szabatowa, udział w realizacji filmu o Motku Weinrybie - żarczanie pochodzenia żydowskiego, udział w programie "Indywidualizacja Nauczania i Wychowania w Klasach I - III", udział w programie eTwenning mającym za zadanie pomoc w realizacji projektów szkolnych przy pomocy technologii informacyjno-komunikacyjnych. Poza przykładami podanymi przez nauczycieli dyrektor wymienił: organizowanie uroczystości, przedstawień z użyciem technik multimedialnych oraz publikację prac uczniów w opracowaniach ogólnopolskich: "Rodzina sercem cywilizacji" (3 prace), "Rodzina źródłem pokoju dla ludzkości" (1 praca) i "Bajki na cztery pory roku" (1 praca).

Poziom spełniania wymagania: A

Z przeprowadzonych badań wynika, że w szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, a procesy edukacyjne są planowane i monitorowane. Organizacja procesów edukacyjnych i stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów i wdraża się wnioski z ich monitorowania. Nauczyciele stosują różnicowanie metody wspierania i motywowania uczniów. Ocenianie daje uczniom informację o ich postępach w nauce i motywuje ich do dalszej pracy. W opinii uczniów i rodziców informacje te pomagają uczniom uczyć się. Informacje przekazane podczas wywiadów i wyniki badań ankietowych świadczą o wysokim stopniu spełnienia tego wymagania.

W opinii dyrektora i nauczycieli w szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Nauczyciele stwierdzili podczas wywiadu, że w szkole nie ma ograniczeń w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. W ankiecie wskazali, że: "prowadzą lekcje zgodnie z podstawą programową, stosują aktywizujące metody i formy pracy, rozpoznają potencjalne potrzeby uczniów, przyczyny niepowodzeń szkolnych, wybierają programy dostosowane do podstawy programowej, zgłaszają dyrektorowi realizację podstawy programowej podczas posiedzenia rady pedagogicznej". Uczniowie biorą udział w zajęciach terenowych, wycieczkach i projektach edukacyjnych, przeprowadzają doświadczenia. Nauczyciele używają: niezbędnych pomocy dydaktyczno-naukowych (np.: odtwarzacz CD, płyty CD, tablica interaktywna, plansze poglądowe, laptop i rzutnik multimedialny) do prezentacji symulacji zjawisk występujących w otaczającym świecie, podejmują działania profilaktyczno-wychowawcze, opracowują programy wspierające dla uczniów zdolnych i mających problemy w nauce, wykorzystują materiały źródłowe, płytotekę, internet, pracownię multimedialną, prowadzą zajęcia w pracowni Internetowego Centrum Informacji Multimedialnej. Zajęcia sportowe prowadzone są w sali gimnastycznej, na boisku szkolnym lub w terenie i są dostosowane do potrzeb i zainteresowań uczniów.

Dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele podali, że **procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane**, a ich przebieg jest monitorowany. Planowaniu podlegają: realizacja podstawy programowej i plany wynikowe, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, badania wyników nauczania, praca świetlicy i biblioteki, dyżury nauczycieli, doskonalenie zawodowe nauczycieli, działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły, działania wychowawcze klas, imprezy i uroczystości szkolne, wycieczki szkolne, wizyty uczniów w Środowiskowym Domu Samopomocy, spotkania rad pedagogicznych, spotkania z rodzicami, nadzór pedagogiczny. Nauczyciele w ankiecie podali, że w planowaniu procesów edukacyjnych w odniesieniu do przedmiotu, którego nauczają uwzględniają: potrzeby uczniów (34/34 wskazań) i ich możliwości (34/34 wskazań), czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści (33/34 wskazań), organizację roku szkolnego (32/34 wskazań), liczebność klas (31/34 wskazań) oraz bazę dydaktyczną i sportową, zasoby biblioteczne, specyfikę kulturową, historyczną i przyrodniczą miejscowości, zainteresowania uczniów, ich zdolności, zastany stan emocjonalny i sytuację ekonomiczną dzieci.

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Jak wynika z analizy tygodniowego planu zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na kolejne dni tygodnia. Z powodu wymogów programowych klasy sportowe mają codziennie po 7 godz. Program nauczania wymaga łączenia w dwugodzinne bloki języka polskiego i wychowania fizycznego. Poza tymi przypadkami nie występuje blokowanie przedmiotów. Dopuszczalna tygodniowa liczba godzin zajęć w poszczególnych klasach nie jest przekroczona. W zakresie przerw międzylekcyjnych stan jest prawidłowy: krótkie przerwy trwają 10 minut, po czwartej lekcji przerwa trwa 30 minut. W ankiecie 44/61 piątoklasistów stwierdziło, iż zdarza się, że są zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia. Zmęczenie raz w tygodniu sygnalizowało 13/61 badanych, codziennie lub kilka razy w tygodniu wskazało 24/61 piątoklasistów, o tym, że zdarza się to rzadziej niż raz w tygodniu poinformowało 7/61 uczniów. Pozostali piątoklasiści podali, że nigdy nie są zmęczeni. Szóstoklasiści w ankiecie w większości ocenili, że nie czują się zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole - tak odpowiedziało 28/48 badanych. Przeciwnego zdania było 20/48 badanych. W ankiecie dla rodziców ponad 90% badanych oceniło, że plan lekcji jest ułożony tak, że sprzyja uczeniu się. Przeciwnego zdania było nieco ponad 9% rodziców. Wszyscy ankietowani nauczyciele wskazali, że szkoła zapewnia możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych, a pomieszczenia, w których prowadzi się zajęcia, sprzyjają osiąganiu zamierzonych celów. Podczas obserwacji zajęć można było zauważyć, że organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu

się. Nauczyciele w taki sposób prowadzili lekcje, aby uczniowie mieli możliwość uczenia się od siebie. Obserwacja placówki pozwoliła ocenić, że wielkość sal lekcyjnych jest odpowiednia do liczebności klas.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Nauczyciele wskazując metody nauczania stosowane w szkole w celu zwiększenia aktywności uczniów i ich poczucia odpowiedzialności za proces uczenia się wskazali, że: pracują z wykorzystaniem tablic interaktywnych, organizują konkursy i zawody, wycieczki edukacyjne, zachęcają do udziału w projektach i zajęciach pozalekcyjnych, redagowania gazetki szkolnej, przygotowania programów artystycznych. Dzieci wykonują doświadczenia, prowadzą hodowle roślin, przygotowują fragmenty lekcji. Podczas oceniania nauczyciele podają uzasadnienie oceny, stosują zadania na plusa, na lekcjach pracują aktywnymi metodami. Dyrektor podając przykłady działań nauczycieli, które nakierowane są na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole dodał ponadto, że nauka języków obcych odbywa się w nowoczesnych pracowniach językowych. Podczas obserwacji zajęć stwierdzono, że nauczyciele stwarzają uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadań, używają zróżnicowanych metod w celu aktywizacji uczniów, stosują formy pracy zespołowej, wykorzystują pomoce dydaktyczne, tworzą sytuacje, w których uczniowie mogą rozwiązywać problemy, odwołują się do doświadczeń uczniów, dobierają zadania odpowiednio do kompetencji poszczególnych uczniów. Jak wynika z ankiety dla nauczycieli uczniowie mają szansę na zajęciach pracować metodą projektu. Kilka razy w roku tą metodą pracuje z uczniami zdecydowana większość (27/34) ankietowanych nauczycieli. Raz na rok stosuje ją 3/34 badanych, co miesiąc - 2/34 nauczycieli. Rzadziej, niż raz w roku metodą projektu na lekcjach pracuje 2/34 ankietowanych. Na wybór metod pracy z uczniami zdaniem nauczycieli wpływają: cele i treści zajęć, możliwości i potrzeby uczniów, miejsce realizacji zajęć i dostęp do pomocy - (po 33/34 wskazań), inicjatywy uczniów (32/34 wskazań), liczba uczniów (31/34 wskazań) oraz tempo pracy i zainteresowania uczniów. Ankietowani uczniowie klas V wymieniając, jakie urządzenia i pomoce są często wykorzystywane na lekcjach wskazali: tablicę interaktywną (47/61 wskazań), komputer (25/61 wskazań), internet (18/61 wskazań), projektor (7/61 wskazań). Wymieniając, jak często na zajęciach pracują w grupach podali w większości, że odbywa się to na niektórych zajęciach (42/61 wskazań). O tym, że odbywa się to na wszystkich zajęciach lub na większości zajęć podało 19/61 ankietowanych. Prawie wszyscy piątoklasiści (59/61) podali w ankiecie, że na zajęciach rozwiązują zadania sformułowane przez nauczycieli lub uczniów. Zdecydowana większość szóstoklasistów (37/48) czuła się zaciekawiona lekcjami w dniu ankietowania. Jednocześnie również zdecydowana większość uczniów klas VI (42/48) stwierdziła, że aktywnie uczestniczyła w zajęciach. Szóstoklasiści w zdecydowanej większości (46/48) podali, że w dniu ankietowania wykonując zadania pracowali w grupach. Szóstoklasiści w większości (30/48) podali, że w dniu ankietowania ktoś pomógł im zastanowić się, czego się nauczyli. Pozostali uczniowie klas VI (18/48) podali, że nie było takich sytuacji. Jak wynika z obserwacji placówki w szkole istnieją dobre warunki do korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli.

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce. W szkole są dokumenty potwierdzające monitorowanie jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów. Są to: raporty z analizy wyników egzaminów zewnętrznych, egzaminów próbnych przedstawiane podczas posiedzeń rady pedagogicznej, dokumentacja dotycząca: obserwacji zajęć, analizy czytelnictwa, analizy osiągnięć uczniów w konkursach i zawodach, monitorowania realizacji podstawy programowej, kontroli wynikających z planu nadzoru dyrektora szkoły, plany nadzoru pedagogicznego, analizy badania wyników nauczania, protokoły zespołów przedmiotowych, protokoły rady pedagogicznej. W szkole są widoczne informacje o sukcesach uczniów. Na szkolnych korytarzach są wywieszane kopie dyplomów zdobywanych przez uczniów w różnego rodzaju współzawodnictwie. W holu szkoły umieszczono gablotę z pucharami zdobywanymi przez uczniów. Puchary są także wystawione w gabinecie dyrektora szkoły. Nauczyciele w ankiecie podali, że zawsze (32/34 wskazań) lub prawie zawsze (2/34 wskazań) przekazują uczniom informację zwrotną uzasadniającą ocenę zawierającą: uzasadnienie oceny, informacje o popełnionych błędach, wskazówki do dalszej pracy, zachętę do poprawienia oceny, przedstawienie zalet wynikających z poprawy, zaproponowanie innej formy poprawy oceny (zamiast pisemnej - ustna, zamiast ustnej - pisemna), podkreślenie mocnych stron ucznia, wskazówki co do techniki opanowania wiedzy i metod uczenia się, propozycję planu naprawczego i podjęcia działań wspierających ucznia, zachętę do poprawy zachowania. Zdecydowana większość piątoklasistów (56/61) w ankiecie stwierdziła, że zawsze lub prawie zawsze wiedzą dlaczego otrzymali taką ocenę. Rzadko wie to 5/61 badanych. Nauczyciele, zdaniem 44/61 badanych, wystawiając ocenę zawsze lub prawie zawsze odnoszą się do tego, co uczniowie umieli lub wiedzieli wcześniej. O tym, że nauczyciele robią to rzadko sygnalizowało 14/61 badanych. Zdaniem 29/61 respondentów nauczyciele rzadko lub nigdy nie odwołują się do wcześniejszych osiągnięć uczniów lub trudności. Natomiast 32/61 badanych uczniów stwierdziło, że nauczyciele zawsze lub prawie zawsze odnoszą się do tego.

Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy. Uczniowie podczas wywiadu stwierdzili, że wszyscy nauczyciele oceniają ich w sposób motywujący do dalszej nauki. Otrzymują pełną informację uzasadniającą

uzyskaną ocenę. Uzyskują też wskazówki co zrobili dobrze a co trzeba poprawić. Nauczyciele mówią im również jak i kiedy mogą poprawić ocenę i jak mogą uzyskać pomoc, jeśli sobie sami z czymś nie radzą. Nauczyciele dają szansę poprawy do skutku. Piątoklasiści pytani w ankiecie o swoje odczucia podczas oceniania ich podali, że: "są zadowoleni" (40 wskazań), "wiedzą, co mają poprawić (33 wskazania), "postanawiają, że się poprawią" (29 wskazań), "mają ochotę się uczyć" (28 wskazań), "jest mi to obojętne" (8 wskazań), "czują się zniechęceni" (6 wskazań), "nie wiedzą, co dalej robić" (4 wskazania), "nie chce im się uczyć dalej" (3 wskazania). Jednocześnie piątoklasiści w ankiecie stwierdzili, że nauczyciele często rozmawiają z nimi na temat przyczyn sukcesów w nauce (18/61 wskazań), robią to bardzo często (16/61 wskazań), rzadko rozmawiają z nimi na ten temat (21/61 wskazań) lub robią to rzadko (6/61 wskazań). W opinii 5/61 piątoklasistów nauczyciele nie rozmawiają z nimi nigdy na temat przyczyn trudności w nauce. O tym, że nauczyciele robią to rzadko poinformowało 22/61 uczniów klas V, w opinii 26/61 ankietowanych nauczyciele robią to często, a w opinii 8/61 robią to bardzo często. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (ponad 84%) stwierdziła, że ocenianie zachęca ich dziecko do dalszego uczenia się na wszystkich lub na większości lekcji. Blisko 15% ankietowanych rodziców oceniło, że dzieje się tak na nielicznych lekcjach. Pozostali rodzice wyrazili odmienną opinię lub nie udzielili odpowiedzi. Zdaniem zdecydowanej większości ankietowanych nauczycieli (31/34) uczniowie dzięki informacji zwrotnej, jaką otrzymują są zmotywowani do pracy. Pozostali nauczyciele podali, że tak nie jest.

Dyrektor i nauczyciele podali, że **w szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów**. Nauczyciele robią to analizując oceny bieżące, śródroczne i roczne, zachowanie, frekwencję, osiągnięcia sportowe, wpisy do zeszytów uwag. Analizują wyniki diagnozy wstępnej prowadzonej w klasach I, wyniki testów kompetencji dla klas I i III, wyniki sprawdzianów próbnych prowadzonych w klasach VI. Nauczyciele analizują również karty pracy, wyniki testów i sprawdzianów wiadomości, oceny uczniów w ramach swoich przedmiotów, wyniki prowadzonych w szkole badań wyników. W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, wyniki osiągnięć sportowych uczniów, zbiera się informacje zwrotne od uczniów i ich rodziców na temat postępu w uczeniu się i nauczaniu. Dane ze sprawdzianu zewnętrznego są analizowane ze względu na wynik klasy, miejsce szkoły w stosunku do wyników gminy, powiatu, województwa i kraju. Indywidualny wynik ucznia analizowany jest na tle wyników klasy i szkoły. Wyniki sprawdzianu są porównywane z końcowymi wynikami uczniów w klasie VI. Dyrektor wymienił ponadto, że monitoringiem objęte jest uczestnictwo uczniów w akcjach charytatywnych i aktywność dzieci w działaniach na rzecz szkoły i własnej klasy. Dyrektor dodał, że monitorując osiągnięcia uczniów, poszukuje się odpowiedzi na następujące pytania: jakie są mocne, a jakie słabe strony ucznia, jak uczeń opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, na jakie zajęcia go skierować - rozwijające czy dydaktyczno-wyrównawcze, czy wymaga pomocy specjalistycznej, czy trafnie zostały wybrane programy i podręczniki, czy należy dokonać modyfikacji planów wynikowych, programów wychowawczych klas, jaka jest jakość nauczania i wychowania. W ankietach systematyczne monitorowanie postępów uczniów zadeklarowali prawie wszyscy badani nauczyciele (33/34). Zdecydowana większość uczestniczących w badaniu nauczycieli (33 osoby) podała, że monitoruje osiągnięcia wszystkich uczniów. Prawie wszyscy nauczyciele (33 osoby) podali, że zakres monitorowania dotyczy całych klas, trzy osoby podały, że dotyczy on wybranych uczniów.

W opinii dyrektora i wszystkich ankietowanych nauczycieli **procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane**. Nauczyciele podając, jakie zagadnienia są monitorowane wymienili, że: monitorowana jest realizacja podstawy programowej, stopień realizacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, osiągnięcia edukacyjne uczniów, wyniki sprawdzianów wewnętrznych i zewnętrznych, frekwencja uczniów, zachowanie, czytelnictwo, wyniki konkursów i zawodów sportowych, frekwencja rodziców na zebraniach klasowych. Dyrektor podając sposoby prowadzenia monitoringu wymienił, że kontroluje przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły. Przeprowadza bieżące monitorowanie realizacji podstawy programowej poprzez: obserwacje lekcji, analizę rytmiczności i systematyczności oceniania, analizę dzienników. Prowadzone są analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego, diagnozy początkowej i końcowej przeprowadzanej w klasie I, III i VI. Co roku prowadzona jest ewaluacja wewnętrzna. Dokonuje się analizy warunków realizacji podstawy programowej, doboru programów nauczania i podręczników. W styczniu i czerwcu każdego roku analizuje się stan bezpieczeństwa w szkole. Zbiera się i analizuje informacje zwrotne od uczniów i ich rodziców na temat postępu w uczeniu się i nauczaniu. Monitorowane jest udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, udział uczniów w różnych formach zajęć pozalekcyjnych, zaangażowanie w konkursach i zawodach oraz uzyskiwane wyniki. Zachowania uczniów są monitorowane poprzez analizę wpisów w zeszytach uwag. Nauczyciele wymieniając sposoby monitorowania procesów edukacyjnych dodali ponadto, że informacje o wynikach monitorowania są omawiane na zebraniach zespołów przedmiotowych i na zebraniach rady pedagogicznej.

Zdaniem dyrektora **wnioski z monitoringu są wykorzystywane w planowaniu procesów edukacyjnych**. Dyrektor wskazując przykłady decyzji dotyczących procesów edukacyjnych, które wynikają z monitoringu tych

procesów podań, że w obszarze dydaktycznym nastąpiła intensyfikacja działań zmierzających do zwiększenia uczestnictwa uczniów z trudnościami w zajęciach wspomagających. W obszarze wychowawczym dokonano zmiany w realizacji działań wychowawczych, m.in. opracowywano kartę monitoringu zachowań uczniów z problemami wychowawczymi, w szerszym zakresie zaangażowano rodziców we współpracę. W obszarze opiekuńczym nasilono pracę szkoły nad docieraniem z informacją do wszystkich rodziców kwalifikujących się do świadczenia z programu "Wyprawka szkolna" oraz "Pomoc państwa w zakresie dożywiania". Plan nadzoru pedagogicznego budowany jest na podstawie wniosków z prowadzonego monitoringu i ewaluacji wewnętrznej. Nauczyciele podczas wywiadu podali przykłady wykorzystania wniosków wpływających z monitorowania procesów edukacyjnych. W bieżącym roku szkolnym do planu nauczania klas IV wprowadzono dodatkową lekcję matematyki. Po analizie wyników sprawdzianu ustalono, że należy stosować w pracy z uczniem głośną analizę treści poleceń do zadań na forum klasy, ze zwróceniem uwagi na ucznia z trudnościami w nauce. Nauczyciele doskonałą umiejętności najslabiej opanowane, ćwiczą techniki rozwiązywania testów, pracują nad jakością wypowiedzi pisemnej i ustnej uczniów, kulturą języka i systematycznością działań, w czasie lekcji zwracają większą uwagę na pozyskiwanie informacji zwrotnych od uczniów, ćwiczą na wszystkich lekcjach czytanie ze zrozumieniem, systematycznie kontrolują postępy uczniów, w procesie lekcyjnym stosują aktywizujące metody nauczania. Nauczyciele stosują odpowiedni dobór testów sprawdzających kompetencje uczniów, systematycznie informują uczniów o postępach w nauce. Uściślono współpracę z rodzicami, uświadamiając im, że od nich w dużej mierze zależy przygotowanie się uczniów do zajęć lekcyjnych oraz osiąganie dobrych wyników sprawdzianu. W celu zniwelowania poziomu stresu egzaminacyjnego od bieżącego roku szkolnego będzie przeprowadzany dodatkowo jeszcze jeden sprawdzian próbny.

Współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych. Zdaniem dyrektora podejmowane przez szkołę działania uwzględniają opinie uczniów, dotyczące np.: organizacji uroczystości szkolnych i środowiskowych (szkoła wykorzystuje pomysły dzieci m.in. podczas organizacji Dnia Dziecka, Dnia Sportu Szkolnego), organizacji wycieczek szkolnych, rozwoju bazy dydaktycznej (uczniowie proponowali utworzenie sali zabaw, placu zabaw, wystroju pracowni, korytarz klas młodszych został ozdobiony obrazami malowanymi przez uczniów pod kierunkiem nauczyciela plastyki, zakupiono sprzęt oświetleniowy wykorzystywany w czasie dyskotek, zakupiono nowe pozycje do biblioteki). Dzieci współdecydują o formie zabawy z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy, przygotowują przedstawienia. W zakresie działań wychowawczych zgodnie z propozycją uczniów wprowadzono "Tablicę przeprosin", wspólne dyżury uczniów i nauczycieli na korytarzach pełnione przez "Strażników porządku". Podczas wywiadu nauczyciele stwierdzili, że biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak powinien przebiegać proces nauczania i podali następujące przykłady: dobór treści zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami uczniów. Uczniowie proponują np. formy pracy w grupach, zadania "na plusa", pracę z tablicą multimedialną itp. Nauczyciele akceptują i wprowadzają pomysły uczniów dotyczące metod i form pracy na lekcji, sposobów sprawdzania wiadomości (ustny, pisemny), na prośbę uczniów powtarzają treści sprawiające im trudność, powracają do tych zagadnień, umożliwiają uczniom poprawę sprawdzianów, organizują zgodnie z sugestiami uczniów wyjazdy edukacyjne. Rodzice podczas wywiadu wyrazili przekonanie, że nauczyciele często biorą pod uwagę to, czego chcą uczniowie, jeżeli chodzi np.: o tematykę zajęć, czy sposób ich prowadzenia. Dzieci mogą na przykład zgłaszać zagadnienia do omówienia na godzinach z wychowawcą. Na zajęciach pozalekcyjnych cieszą się swobodą w wyborze tematyki. Są zachęcane do zgłaszania własnych inicjatyw i pomysłów. Mogą też prosić o pomoc w nauce i ją uzyskują. Blisko 61% ankietowanych rodziców stwierdziło, że nauczyciele często lub bardzo często uwzględniają opinie uczniów dotyczące tematyki zajęć czy sposobu prowadzenia zajęć. Pozostali rodzice stwierdzili, że nauczyciele robią to rzadko (tak wskazało ponad 32% rodziców) lub nie robią tego nigdy (tak wskazało ponad 6% ankietowanych). W ankietach rodzice wskazywali, że: nauczyciele uwzględniają na lekcji zainteresowania i potrzeby uczniów. Prowadzą lekcje metodami aktywnymi, atrakcyjnie wykorzystując zasoby szkoły, często korzystają z tablic interaktywnych, chętnie organizują wycieczki dydaktyczne i rekreacyjne, o których wspólnie z dziećmi decydują. Uczniowie mają możliwość wyboru zabaw na lekcji wychowania fizycznego, nauczyciele omawiają z uczniami tematykę kół zainteresowań, godzin z wychowawcą, zajęć pozalekcyjnych, zajęć z wykorzystaniem tablicy interaktywnej, jeżeli to możliwe nauczyciele dopasowują tematykę lekcji, tak aby móc uczniom przybliżyć interesujące ich tematy. Na języku polskim dzieci decydują o wyborze lektury nieobowiązkowej. Uczniowie mają możliwość zgłaszania prośb o przesunięcie terminu sprawdzianu, proponują zajęcia dodatkowe, spotkania z ciekawymi ludźmi, Nauczyciele potrafią dostosować tempo lekcji do zmiennych zachowań dzieci, uczniowie proponują tematykę pracy domowej, dodatkowe zadania. Jeżeli uczniowie czegoś nie rozumieją, albo interesują się jakimś tematem zgłaszają to nauczycielom, a oni dodatkowo tłumaczą lub podejmują nowy temat na lekcji. Część rodziców w ankietach podała, że nauczyciele nie zawsze reagują na prośby uczniów, zajęcia prowadzą według ustalonego harmonogramu, tematykę wybierają sami nauczyciele, którzy mają swój program i bezwzględnie się nim kierują. W wywiadzie grupowym uczniowie wymienili następujące przykłady zmian w szkole, które zostały przygotowane wspólnie przez nauczycieli i uczniów: malowanie i dekorowanie szkolnego korytarza, modernizacja pracowni języków obcych, wymiana mebli i podłóg w salach lekcyjnych. Uznali też, że budowa

"Orlika" i placu zabaw oraz zakup wyposażenia pracowni multimedialnej są skutkiem ich próśb wnoszonych do dyrektora szkoły. Uczniowie mają poczucie, że współuczestniczą w zmianach wprowadzanych w szkole. Piątoklasiści w zdecydowanej większości (54/61) stwierdzili w ankiecie, że nauczyciele pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby uczyć się na lekcjach. O tym, że odbywa się to: na wszystkich zajęciach napisało 7/61 ankietowanych, na większości zajęć podało 18/61 uczniów, na niektórych zajęciach wskazało 29/61 uczniów klas V.

Nauczyciele stosują zróżnicowanie metody wspierania. Uczestniczący w wywiadzie uczniowie uznali, że nauczyciele motywują ich do nauki przede wszystkim przez pobudzanie do aktywności na lekcjach. Nagradzają czynny udział w lekcji plusami za aktywność, dają twórcze zadania w czasie pracy w małych grupach, stosują atrakcyjne pomoce dydaktyczne, zadają ciekawe prace domowe wymagające samodzielnego myślenia i poszukiwania informacji z różnych źródeł, zachęcają do uczestnictwa w kołach zainteresowań, pomagają w przygotowaniach do konkursów i zawodów, chwalą za osiągnięte sukcesy, nawet niewielkie. Na korytarzu szkolnym jest eksponowana tablica najlepszych uczniów szkoły. Na prośbę ucznia nauczyciele po lekcjach udzielają im dodatkowej pomocy. Organizowane są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. Za osiągnięcia w konkursach i zawodach sportowych uczniowie otrzymują nagrody podczas apeli szkolnych. W wywiadzie grupowym rodzice podali te same przykłady, o których mówiły dzieci. Ankietowani nauczyciele wymienili wiele sposobów wspierania swoich uczniów w uczeniu się. Również te, o których mówili rodzice i uczniowie. Oprócz tego wskazali, że: nagradzają ocenami celującymi, stosują indywidualizację na zajęciach, różnicują stopień trudności w ćwiczeniach na lekcji i zadawanych prac domowych, wskazują źródła dostępu do informacji, stosują różnorodne metody i formy pracy, organizują i przeprowadzają konkursy, organizują pomoc koleżeńską w odrabianiu zadań domowych, angażują uczniów do dodatkowych prac, rozbudzają zainteresowania przedmiotem, organizują zajęcia rozwijające i wyrównujące braki, włączają dzieci do prowadzenia fragmentów zajęć, organizują mecze towarzyskie z reprezentacjami innych szkół, wskazują kierunki dalszego rozwoju uczniom wybitnym.

Nauczyciele stosują zróżnicowane metody motywowania. Uczestniczący w wywiadzie uczniowie stwierdzili, że nauczyciele, aby zachęcić ich do nauki, stosują zróżnicowanie metody wspierania: chwalą za każdy sukces, zachęcają słownie, dają szansę na poprawę oceny, nagradzają i chwalą na apelach, zachęcają do systematyczności, udzielają wskazówek przy poprawianiu ocen, powtarzaniu materiału, aktywność premiuje plusami. Nauczyciele mobilizują do nauki mówiąc uczniom, że stać ich na więcej. Rodzice podczas wywiadu wymienili ponadto, że nauczyciele motywują dzieci do nauki budując wiarę w ich możliwości, wpisują uwagi pozytywne do zeszytów uwag, w ciekawy sposób prowadzą zajęcia, organizują wycieczki związane z przedmiotem, zachęcają do udziału w konkursach, mobilizują do poprawiania ocen, zachęcają do udziału w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych. Nauczyciele stosują atrakcyjne pomoce dydaktyczne, uczniowie prowadzą fragmenty lekcji, np. na wychowaniu fizycznym. Nauczyciele w ankiecie podali szereg stosowanych sposobów motywowania swoich uczniów. Poza sposobami wskazanymi przez uczniów i ich rodziców wymienili stosowanie: pochwały słownej, pochwały wychowawcy na forum klasy, pochwały dyrektora na forum szkoły, zachęty do zdrowej rywalizacji, dyplomów i nagród, listów gratulacyjnych dla rodziców, informacji słownej i zapisów w zeszycie do kontaktów z rodzicami, zachęty oceną do podnoszenia sprawności, informowania o osiągnięciach uczniów na forum szkoły i na stronie internetowej szkoły, stosowanie naklejek "zachętek i motywatorów", wystawianie prac uczniów na wystawach na terenie szkoły i poza nią.

W szkole **wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane.** Dyrektor i nauczyciele wymienili przykłady wdrożonych wniosków: doskonalenie umiejętności słabo opanowanych przez uczniów, wprowadzenie dodatkowego sprawdzianu próbnego dla uczniów klas VI, dodatkowe zajęcia i indywidualizacja pracy z uczniem na lekcji, sprawdzanie zeszytów przedmiotowych, kształcenie sprawności językowej uczniów na każdym przedmiocie, organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i rozwijających, stosowanie metod aktywizujących, ćwiczenie czytania ze zrozumieniem, stosowanie głośnej analizy treści do zadań, wdrażanie uczniów do rozwiązywania testów, systematyczna kontrola postępów uczniów, określenie standardów wymagających doskonalenia umiejętności oraz nie sprawiających trudności, uściślenie współpracy z rodzicami w celu uświadamiania im, że od nich w dużej mierze zależy przygotowanie się uczniów do zajęć lekcyjnych oraz osiągnięcie dobrych wyników sprawdzianu.

Informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się. W opinii uczniów uczestniczących w wywiadzie w szkole rozmawia się o tym, jak się uczyć. Uczniowie poinformowali, że w zakładce na stronie internetowej szkoły zawarte są wskazówki, jak można się skutecznie i efektywnie uczyć. Uczniowie wyrazili przekonanie, że skuteczną formą nauki jest samopomoc koleżeńska, bo korzystają z niej obie strony - osoba pomagająca i korzystająca z pomocy. Uczniowie stwierdzili, że rozmowy z nauczycielami o tym, jak się uczyć pomagają w nauce, ale tylko w ograniczonym zakresie, gdyż korzystają z nich nieliczni uczniowie i niezbyt często. Większość ankietowanych

piątklasistów (38/61) stwierdziła, że nauczyciele rozmawiają z nimi o postępach w nauce. Pozostali piątklasiści (22/61) podali, że nauczyciele robią to rzadko lub wcale. Szóstoklasiści pytani w ankiecie, czy w dniu ankietowania dostali od nauczycieli wskazówkę, która pomogła im się uczyć, w większości (30/48) wskazali, że dostali takie informacje. Zdaniem zdecydowanej większości ankietowanych rodziców (blisko 89%) informacja o wynikach w nauce uzyskana od nauczycieli pomaga dziecku się uczyć. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (ponad 85%) podała, że ich zdaniem dzieci umieją się uczyć. Pozostali rodzice wyrazili odmienną opinię.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli. Z przeprowadzonych badań wynika, że nauczyciele współdziałają przy tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych, a także wspierają się w ich organizacji i realizacji. Proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji. O bardzo wysokim stopniu spełnienia wymagania świadczą wyniki ankiet, wywiadów i analiza dokumentacji.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych. Wszyscy ankietowani nauczyciele (34/34) podali, że konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. W dokumentach szkoły są zapisy świadczące o wspólnym planowaniu przez nauczycieli procesów edukacyjnych dotyczące planowania: pracy zespołów przedmiotowych, ewaluacji wewnętrznej, badania wyników nauczania, ewaluacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, współpracy z rodzicami.

Zdaniem dyrektora **nauczyciele współpracują przy analizie procesów edukacyjnych.** Dyrektor i nauczyciele podając przykłady wspólnie przeprowadzanych analiz procesów edukacyjnych wskazali, że: prowadzona jest analiza wyników diagnoz wstępnych w klasach I i IV, sprawdzianów kompetencji uczniów klas III, badania wyników nauczania, diagnozy wyników nauczania śródrocznych i rocznych, sprawdzianów próbnych, sprawdzianu zewnętrznego uczniów klas VI, analiza postępów w nauce poszczególnych uczniów, analiza frekwencji, analiza czytelnictwa, analiza zachowania i aktywności uczniów klasy, analiza sukcesów uczniów, analiza osiągnięć uczniów klas sportowych, analiza sytuacji wychowawczej szkoły. Nauczyciele w ankiecie podali, że podejmują analizę wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych (34 wskazania), samodzielnie przeprowadzają analizę procesów, za które ponoszą odpowiedzialność (33 wskazania) oraz, że analizy tego typu są prowadzone z innymi nauczycielami przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów (32 wskazania). Nauczyciele wymienili ponadto, że analizy te odbywają się również podczas spotkań nauczycieli uczących w danym oddziale i zebrań rady pedagogicznej.

Nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. Dyrektor i nauczyciele wymieniając przykłady wsparcia podali, że wymieniają się informacjami, materiałami metodycznymi, scenariuszami lekcji, uroczystości szkolnych, biorą udział w lekcjach koleżeńskich, pomagają przy organizacji i przeprowadzaniu konkursów, akademii, uroczystości szkolnych, wystaw, rozmawiają ze sobą, dokonują wspólnego wyboru programów nauczania, wspólnie układają testy kompetencji, sprawdziany i analizują wyniki, rozmawiają o formach i metodach pracy, konsultują się w rozwiązywaniu trudnych problemów, dzielą się pomysłami i doświadczeniami, wiedzą ze szkoleń, konferencji, warsztatów, wymieniają się literaturą fachową, pomocami, ciekawymi propozycjami zajęć, współpracują w zespołach przedmiotowych, wychowawczych, profilaktycznych, z wychowawcami klas, z pedagogiem, z nauczycielami świetlicy, biblioteki, opiekują się nauczycielami stażystami, kontraktowymi, konsultują problemy wychowawcze i dydaktyczne z innymi nauczycielami. Nauczyciele uczący w jednym oddziale współpracują ze sobą, analizują opinie psychologiczno-pedagogiczne. Dla uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej powołano zespoły, nauczyciele wspólnie opracowują Karty Indywidualnych Potrzeb, Plan Działań Wspierających. Nauczyciele wymieniają uwagi dotyczące poszczególnych uczniów w celu opracowania spójnych działań wychowawczych, a pedagog wspiera ich przy realizacji procesów edukacyjnych. Wszyscy ankietowani nauczyciele (34 osoby) podali, że wsparcie jakie uzyskują od innych nauczycieli jest wystarczające. Odpowiedzi udzielane przez nauczycieli mają tendencję odmienną od występującej w innych szkołach uwzględnionych w porównaniu. W badanej szkole ponad 94% nauczycieli stwierdziło, że wsparcie jakie uzyskują od innych nauczycieli jest zdecydowanie wystarczające, podczas gdy w innych szkołach w kraju taka odpowiedź kształtuje się na poziomie niespełna 51%.

Proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji. Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że w wyniku wspólnie podjętych decyzji w szkole zostały wprowadzone liczne zmiany dotyczące procesów edukacyjnych. Większa liczba nauczycieli prowadzi zajęcia z użyciem tablicy interaktywnej, wykorzystaniem technologii informacyjnej - zajęcia prowadzone w pracowniach językowych, komputerowej, w Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej. Efektem tych działań jest to, że nauczyciele stosują ciekawe metody, motywują uczniów do nauki, uczniowie mają duże osiągnięcia w konkursach języka angielskiego. W szkole prowadzi się zintensyfikowane działania związane ze zwiększeniem aktywności czytelniczej uczniów. Prowadzone są lekcje biblioteczne nie tylko w bibliotece szkolnej, także miejskiej, organizowane są konkursy, w których uczniowie zdobywają cenne nagrody, zakupiono bardzo dużo ciekawych pozycji do biblioteki. Efektem podjętych działań jest to, że dzieci czytają więcej. W szkole zwiększono zakres działań dotyczących bezpieczeństwa. Organizowane są spotkania z policją, realizowane są projekty, wizualizacja problemu widoczna jest na korytarzach, wzmocniono zakres nadzoru nad uczniami. Efektem jest to, że nie było w szkole poważnego wypadku, dzieci znają i przestrzegają zasad bezpieczeństwa. Unowocześniono i powiększono bazę sportową szkoły o boiska "Orlik", plac zabaw, sprzęt sportowy. Efektem działań są znakomite osiągnięcia sportowe uczniów (4 miejsce w województwie w piłce nożnej). Ankietowani nauczyciele uważają, że ich głos jest zdecydowanie brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych. Tak oceniło 30/34 nauczycieli. Pozostali nauczyciele (4/34) wyrazili odmienną opinię. Nauczyciele podali, że: każdy ma równorzędnie znaczący głos na posiedzeniach rady pedagogicznej i na zebraniach zespołów samokształceniowych, każdy nauczyciel może wystąpić z własną inicjatywą i jeśli uważa, że konieczne są zmiany, to są one dyskutowane. Zatwierdzone wnioski dyrektor wprowadza do planu działań dydaktycznych i wychowawczych oraz do planu nadzoru.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Z przeprowadzonych badań wynika, że działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów. Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane. Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw, biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole. O bardzo wysokim stopniu spełnienia wymagania świadczą wyniki ankiet, wywiadów i obserwacje lekcji.

Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że **działania wychowawcze prowadzone w szkole są spójne.** Program Wychowawczy i Program Profilaktyki są konsultowane z rodzicami, a programy wychowawcze klas są z nimi spójne. Wszystkie programy są omawiane i opiniowane przez rodziców. W szkole analizuje się efekty działań związanych z realizacją programów. W swoich działaniach dyrektor i nauczyciele odwołują się zawsze do koncepcji pracy szkoły. Nauczyciele realizują zadania każdego z programów, a wnioski z ich realizacji wyznaczają kierunki działań wychowawczych dotyczących wszystkich nauczycieli. Nauczyciele podali, że nie mają trudności z utrzymaniem spójności działań wychowawczych dzięki częstym spotkaniom zespołów zadaniowych i stałemu przepływowi informacji. W pokoju nauczycielskim wyeksponowano najważniejsze zadania do realizacji przez nauczycieli. Ważną rolę odgrywają nieformalne rozmowy i spotkania, w czasie których ustalane są wspólne działania. Zdaniem nauczycieli najlepiej udaje się im wypracować spójne procedury postępowania dotyczące frekwencji, noszenia obuwia zmiennego, stroju odświętnego podczas uroczystości szkolnych, korzystania z telefonów komórkowych. Wspólnie opracowali zasady przebywania na terenie placu szkolnego i placu zabaw, dokonali ujednolicenia i prowadzenia dokumentacji wychowawcy klasy. Wspólnie promują szkołę poprzez pozyskanie szkół partnerskich w ścisłej współpracy kształtują u uczniów postawy otwartości, tolerancji na odmienności kulturowe. Pracownicy niepedagogiczni podali podczas wywiadu, że w szkole dyskutuje się na temat pożądanych postaw uczniów. W tych dyskusjach biorą udział wszyscy pracownicy szkoły. W ankiecie 51/61 uczniów klas V oceniło, że czują się traktowani w równy sposób z innymi uczniami, natomiast 10/61 ankietowanych wyraziło odmienną opinię. Na pytanie o to, czy nauczyciele traktują ich sprawiedliwie, 52/61 respondentów odpowiedziało twierdząco. Przeciwnego zdania było 9/61 ankietowanych. W ankiecie rodzice w zdecydowanej większości (ponad 85%) wyrazili opinię, że sposób w jaki szkoła wychowuje uczniów odpowiada potrzebom ich dzieci. Pozostali rodzice uważają, że raczej tak nie jest. Rodzice wypowiedzieli się również, że nauczyciele traktują uczniów w równy sposób. Takie zdanie miało ponad 67% badanych rodziców. Odpowiedź

"zdecydowanie nie" i "raczej nie" wybrał co trzeci badany. Opinie wyrażone podczas badań ankietowych tej szkoły są porównywalne z opiniami uczniów i rodziców innych szkół uwzględnionych w porównaniach

Nauczyciele podczas wywiadu stwierdzili, że **działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów**. Diagnozę wychowawczych potrzeb uczniów przeprowadza się poprzez: analizy sytuacji wychowawczej uczniów, obserwację uczniów w szkole i poza nią, wymianę informacji między nauczycielami, analizy opinii i orzeczeń z poradni, rozmowy indywidualne z uczniami, analizy pytań i prośb umieszczanych przez uczniów w "Skrzynce pytań i wniosków", rozmowy z rodzicami podczas zebrań, konsultacji indywidualnych oraz podczas innych rozmów, analizy wyników ankiet skierowanych do uczniów i rodziców klas IV - VI dotyczących ewaluacji programu wychowawczego, wymianę informacji z pracownikami Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Nauczyciele podali, że w wyniku prowadzonych diagnoz zostały określone następujące potrzeby: prowadzenie zajęć dla dzieci z zaburzonym zachowaniem, indywidualizacja pracy z dzieckiem z zaburzonymi emocjami, zwrócenie uwagi na problem agresji słownej i wulgaryzmów, edukowanie uczniów na temat zachowania w sytuacjach konfliktowych. Innym aspektem diagnozy wychowawczych potrzeb uczniów była konieczność dofinansowania obiadów, podręczników, wycieczek. Ważnymi potrzebami okazały się także zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, wspieranie rozwoju psychicznego uczniów, potrzeba akceptacji i odnoszenia sukcesów, przygotowania do życia we współczesnym świecie techniki i mediów, a także potrzeby związane ze zdrowiem i higieną. Nauczyciele powiedzieli, że w celu zaspokojenia tych potrzeb prowadzone są następujące działania: terapia psychologiczna i pedagogiczna, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia rozwijające w ramach godzin wynikających z art. 42 Karty Nauczyciela. Ponadto prowadzone są zajęcia warsztatowe w klasach z psychologiem z poradni. Uczniowie biorą udział w konkursie "Bezpieczny Internet", organizowane są "Dni Bezpiecznego Internetu". Ośrodek Pomocy Społecznej dofinansowuje dożywianie uczniów. W szkole prowadzone są akcje dotyczące bezpieczeństwa, akcje profilaktyczne oraz akcje prozdrowotne. Szkoła prowadzi pedagogizację rodziców.

Nauczyciele w wywiadzie wyrazili przekonanie, że **uczniowie biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy**. Dzieci uczestniczą czynnie w wielu działaniach, w których kształtowane są właściwe postawy. Należą do nich: akademie rocznicowe i uroczystości szkolne. Społecznie pożądane postawy kształtowane są podczas wizyt w Środowiskowym Domu Samopomocy, poprzez udział w projekcie "Szkoła z Prawami Dziecka", udział w akcjach charytatywnych i akcjach ekologicznych. Uczniowie biorą też udział w porządkowaniu grobów, dbają o groby byłych nauczycieli. Uczniowie znają zasady "fair play" i kulturalnego dopingu sportowego. Ze względu na wielonarodową historię Żarek jednym z celów wychowawczych jest tolerancja i zainteresowanie różnorodnością kulturową i jej wkładem w kulturę narodową. W działania kształtujące społecznie pożądane postawy uczestniczą wszyscy uczniowie. Prawie wszyscy nauczyciele (33/34) w ankiecie podali, że dyskusja na temat pożądanych postaw uczniów w szkole miała miejsce w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy. Uczniowie klas V pytani w ankiecie kiedy ostatnio brali udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania w większości (34/61) podali, że w ostatnim miesiącu. Nigdy nie brało udziału w takiej rozmowie poinformowało 13/61 piątoklasistów. O tym, że było to kilka miesięcy temu poinformowało 7/61 ankietowanych. Tyle samo podało, że było to około pół roku temu lub dawniej. W czasie obserwacji zajęć nauczyciele poprzez swój sposób zachowania kształtowali pożądane społecznie postawy.

Zdaniem dyrektora i wszystkich ankietowanych nauczycieli **uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole**. Uczniowie spotykają się raz w miesiącu z dyrektorem i pedagogiem na spotkaniach dotyczących ważnych spraw wychowawczych. Mogą tam zadawać pytania i zgłaszać swoje pomysły. Indywidualne propozycje uczniów są zgłaszane na forum klasy i przekazywane za pośrednictwem samorządu uczniowskiego. W szkole funkcjonuje "Skrzynka pytań i wniosków". Pytania i wnioski ze skrzynki analizuje pedagog. W szkole aktywnie działa samorząd uczniowski, który zgłasza swoje pomysły i wnioski bezpośrednio do dyrektora. W szkole zgodnie z propozycją uczniów utworzono "Tablicę przeprosin i podziękowań", wprowadzono wspólne dyżury uczniów z nauczycielami podczas przerw "Strażnik porządku" i w świetlicy szkolnej "Pomocny kolega". Uczniowie uczestniczyli w tworzeniu regulaminów wycieczek klasowych. Wymieniając, jakich postaw i zachowań oczekuje się od nich w szkole uczniowie wskazali, że mają: zachowywać zasady bezpieczeństwa, godnie reprezentować szkołę na zewnątrz, nosić stosowny strój, przestrzegać zasad dobrego wychowania. Uczniowie akceptują te wymagania szkoły, uważają je za słuszne. Uczniowie stwierdzili, że ich pomysły, oczekiwania mają wpływ na to, w jaki sposób w szkole kształtuje się właściwe zachowania i pożądane postawy. Mają również poczucie, że ich głos jest ważny i grono pedagogiczne wychodzi naprzeciw ich oczekiwaniom. W wywiadzie grupowym rodzice wyrazili opinię, że uczniowie wiedzą, dlaczego szkoła wymaga od nich określonych zachowań i postaw. Zasady te są ważne również dla dzieci. Rodzice podkreślili, że uczniowie mają też wpływ na ustalanie zasad obowiązujących w szkole. Podczas wywiadu nauczyciele stwierdzili, że w szkole promuje się postawę ciekawości poznawczej, odpowiedzialności, zaradności, życzliwości, otwartości,

wrażliwości i tolerancji. Kształtuje się postawy prospołeczne, prozdrowotne, proekologiczne i patriotyczne. Uczniowie zgadzają się ze wszystkimi postawami promowanymi w szkole. Jako przykład dobrego zachowania podają: grzeczne odnoszenie się do kolegów, pomoc kolegom w nauce, zdyscyplinowanie, życzliwość wobec kolegów, przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania, udział w akcjach, zawodach i uroczystościach, dbałość o czystość i higienę. Uważają wulgaryzmy, przezwiska, niszczenie sprzętów szkolnych, bieganie po korytarzach, hałaśliwość i agresję za niedopuszczalne w życiu szkoły. Na większości obserwowanych zajęć nauczyciele uwzględniali inicjatywy zgłaszane przez uczniów.

W opinii dyrektora i nauczycieli **wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane**. Dyrektor podał, że po prowadzonej analizie konieczne było zwrócenie uwagi na problem agresji słownej, wulgaryzmów i działań z użyciem przemocy wśród uczniów, potrzeba edukowania uczniów w zakresie zachowania w sytuacji bycia ofiarą, w sytuacjach konfliktowych, potrzeba indywidualnej pracy z dzieckiem z zaburzonymi emocjami, potrzeba zapewnienia wsparcia finansowego, potrzeba zwiększenia poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole. Działania podjęte przez szkołę wynikające z wniosków to: przeprowadzenie cyklu zajęć profilaktycznych w klasach młodszych „Jak radzić sobie z agresją i przemocą”, wprowadzenie "Tablicy przeprosin" i "Skrzynki pytań i wniosków", prowadzenie terapii psychologicznej i pedagogicznej, zajęć rozwijających w ramach godzin wynikających z art. 42 Karty Nauczyciela, zajęć warsztatowych w klasach z psychologiem z poradni psychologiczno-pedagogicznej, udział uczniów w spektaklach profilaktycznych organizowanych w ramach współpracy z Komisją do spraw Profilaktyki i Uzależnień, zorganizowanie „Kiermaszu używanych podręczników” finansowanie dożywiania uczniów, prowadzenie apeli na temat bezpieczeństwa w szkole i poza nią, wprowadzenie dyżurów uczniów "Strażnik porządku" i "Pomocny kolega", prowadzenie akcji: "Baw się i bądź bezpieczny", programów profilaktycznych, m.in.: "Szkoła bez przemocy", "Zachowaj trzeźwy umysł", „Program Nauki Zachowania”, cyklicznych spotkań uczniów z dyrektorem i pedagogiem, akcji prozdrowotnych: "Lżejszy plecak", "Zagrożenie grypą", organizowanie szkolenia rodziców podczas zebrań z dyrektorem i zebrań klasowych, organizowanie kiermaszów i udostępnienie materiałów profilaktyczno-wychowawczych dla rodziców.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

Z przeprowadzonych badań wynika, że nauczyciele znają możliwości swoich uczniów, a uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów i działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. O wysokim stopniu spełnienia wymagania świadczą wyniki ankiet, wywiadów i analiza dokumentacji.

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów. W opinii partnerów w miejscach, w których mieszkają uczniowie pojawiają się problemy społeczne np.: występuje zjawisko przemocy w rodzinie, alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo i choroby psychiczne. Wszyscy ankietowani nauczyciele (34 osoby) stwierdzili, że diagnozują możliwości edukacyjne uczniów. W stosunku do wszystkich uczniów, których uczą robi to 31/34 ankietowanych, a w stosunku do większość uczniów robi to 3/34 respondentów. Z tej diagnozy uzyskują informacje o możliwościach intelektualnych ucznia, o sytuacji rodzinnej dziecka, jakie metody i formy stosować w pracy z danym uczniem, wiedzę o ewentualnych brakach i zaległościach w opanowaniu podstawy programowej, jakie formy pomocy zastosować.

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. Dyrektor wymienił czynniki, które sprawiają że "średnio-zdolni" lub "wysoko-zdolni" uczniowie nie osiągają sukcesu edukacyjnego. Wskazał, że są to czynniki ekonomiczne: brak możliwości zapewnienia potrzeb edukacyjnych dzieciom np. dostępu do internetu, zakupu czasopism, książek, dostępu do ośrodków kultury (kino, teatr) oraz czynniki społeczne: brak opieki ze strony rodziców, uczniowie z rodzin rozbitych, z rodzin z problemem alkoholowym i z rodzin dotkniętych bezrobociem, "eurosieroty". Ankietowani uczniowie klas piątych pytani, co odczuwają myśląc o swoich wynikach w pracy wskazali, że: uważają, iż wszystko jest w porządku (30/61 wskazań) lub czują radość (24/61 wskazań). Niezadowolenie, że nie mogli zrobić więcej czuje 4/61 uczniów, a 3/61 to nie obchodzi. Za największy sukces w tym lub poprzednim roku szkolnym uczniowie uznali: świadectwo z wyróżnieniem, uzyskanie dobrych ocen z różnych przedmiotów nauczania, udział w konkursach, osiągnięcia sportowe, wysoką frekwencję, możliwość

korzystania z "Orlika" i placu zabaw.

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów. W opinii dyrektora, rodziców i partnerów, aby każdy uczeń mógł odnosić sukcesy w nauce na miarę swoich możliwości, nauczyciele rozpoznają pasje i uzdolnienia dzieci. Proponują im drogi rozwoju. Szkoła dostosowuje swoją ofertę edukacyjną do potrzeb uczniów. Każdy uczeń może uczestniczyć w wybranym przez siebie kole zainteresowań, czy zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych. Nauczyciele organizują pomoc koleżeńską przy odrabianiu prac domowych. Szkoła organizuje różnorodne konkursy, wystawy prac plastycznych. Uczniowie z klas sportowych otrzymują wsparcie, terminy klasówek i sprawdzianów nie kolidują z harmonogramem zawodów sportowych. Wszyscy uczniowie szkoły mają te same prawa. Nauczyciele stosują nagradzanie motywujące dziecko do nauki, pochwały, każde dziecko jest oceniane indywidualnie, chwalone za wykonanie zadania na forum klasy i za podjęte starania, nawet jeżeli cel nie został do końca osiągnięty. W szkole jest zorganizowana "Tablica najlepszych uczniów". O sukcesach uczniów nauczyciele informują na apelach szkolnych. Uczniowie otrzymują dyplomy, gratulacje, plusy w dzienniku, nagrody, książki. Wymiernym efektem motywujących oddziaływań nauczycieli są liczne sukcesy uczniów w konkursach i zawodach. Szkoła ma dobre wyniki sprawdzianów zewnętrznych, nie ma w niej drugoroczności i egzaminów poprawkowych. Absolwenci szkoły są dobrze przygotowani do dalszego etapu edukacyjnego w gimnazjum. Dzieci mają poczucie, że w szkole są wysłuchane i otrzymują pomoc, jaka jest im potrzebna. Uczniowie mają zaufanie do nauczycieli, mogą liczyć na ich pomoc w trudnych sytuacjach. W ankiecie większość rodziców (70%) wyraziła przekonanie, że w szkole podejmuje się starania by ich dziecko miało poczucie sukcesu w nauce na miarę jego możliwości. Nieco ponad 25% ankietowanych podało, że szkoła raczej nie podejmuje takich starań. Pozostali rodzice (blisko 5%) podali, że szkoła zdecydowanie nie podejmuje takich działań lub nie udzieliła odpowiedzi. Dyrektor w wywiadzie wymienił, że aby ograniczyć wpływ niekorzystnych uwarunkowań środowiska uczniów szkoła organizuje terapię psychologiczno-pedagogiczną, współpracuje z instytucjami pomocy społecznej, wydłużono czas pracy świetlicy szkolnej do 16.00 i motywuje się uczniów do odrabiania w niej prac domowych. Dzieci mają możliwość skorzystania z internetu w Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej. Psycholog realizował z rodzicami program "Przeciwdziałanie przemocy w środowisku szkolnym". Dla uczniów wymagających takiej pomocy organizowane są zajęcia logopedyczne, rewalidacyjne, gimnastyka korekcyjna. W szkole zorganizowano badania profilaktyczne wad postawy, słuchu, stomatologiczne.

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez to, że otrzymują nagrody, książki, dyplomy, puchary, medale, pochwały dyrektora na forum szkoły. Informacje o najlepszych uczniach i ich osiągnięciach są zamieszczane na specjalnej tablicy, na stronie internetowej szkoły, a także w lokalnej prasie. Uczniowie są zachęceni do udziału w akademiach i uroczystościach, do uczestnictwa w zajęciach kół zainteresowań, zajęciach sportowych i w konkursach. Nauczyciele wykorzystują pomoce dydaktyczne, dostosowują tempo lekcji do wszystkich uczniów, poświęcają dodatkowy czas uczniom mniej zdolnym, wyznaczają dodatkowe terminy poprawiania ocen, modyfikują tematykę zajęć, stosują metody aktywne, prezentacje prac uczniów, przeprowadzają rozmowy z uczniami i rodzicami, wskazują mocne strony ucznia, przydzielają pomoc koleżeńską kierują na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady indywidualizowania procesu edukacji. Na podstawie rozpoznania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów organizowane są zajęcia pozalekcyjne dydaktyczno-wyrównawcze i rozwijające. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi szkoła prowadzi zajęcia socjoterapeutyczne i specjalistyczne. Nauczyciele indywidualizują pracę na lekcjach, dostosowując ćwiczenia, zadania do możliwości uczniów i ich predyspozycji. Indywidualizują także zadawane prace domowe, proponując różny stopień trudności ćwiczeń, zadań i przydzielają dodatkowe zadania dla chętnych. Organizowana jest dla uczniów pomoc w odrabianiu pracy domowej w świetlicy i pomoc koleżeńska. Stosowane są różnorodne metody i formy pracy z uczniem ze szczególnym naciskiem na metody aktywizujące, motywujące do samodzielności i twórczego działania. Nauczyciele odbywają konsultacje z psychologiem, pedagogiem szkolnym doradcami metodycznymi, w celu dostosowania wymagań do potrzeb i możliwości uczniów. Stosują wzmacnianie pozytywne, nagradzając nawet najmniejsze osiągnięcia uczniów. Praca z uczniem z różnorodnymi zainteresowaniami i o ponadprzeciętnych zdolnościach polega na udziale w zajęciach rozwijających, np. kołach: plastycznym, teatralnym, sportowym, dziennikarskim, przyrodniczym, zespole muzycznym "Iskra". Uczniowie są zachęceni do udziału w konkursach, przygotowani indywidualnie do różnych konkursów i zawodów sportowych, angażuje się ich do udziału w projektach. Utalentowani uczniowie są kierowani do innych instytucji i organizacji wspierających rozwijanie zainteresowań i zdolności, np. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, szkoły specjalistyczne: muzyczne, plastyczne, sportowe. Szkoła dokonuje również diagnozy potrzeb uczniów w zakresie pomocy materialnej. W placówce realizowane są różne formy pomocy materialnej dla uczniów. Dzięki współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci szkoła organizuje dla uczniów dofinansowanie do zakupu podręczników i wycieczek. Uczniowie klas szóstych wypowiedzieli się w ankiecie na temat pomocy udzielanej przez nauczycieli, gdy pojawiają się trudności z nauką. Większość uczniów (40/48) odpowiedziała twierdząco. Pozostali

szóstoklasiści (8/48) wyrazili odmienną opinię. Uczniowie klas piątych odpowiadając na pytanie czy nauczyciele mówią im, że mogą się nauczyć nawet rzeczy trudnych, w zdecydowanej większości (46/61) udzielili odpowiedzi twierdzącej. Pozostali piątoklasiści wyrazili odmienną opinię. Uczniowie klas piątych w zdecydowanej większości (53/61) podali w ankiecie, że nauczyciele w nich wierzą. Pozostali uczniowie byli przeciwnego zdania (7/61) lub nie udzielili odpowiedzi. Większość ankietowanych rodziców (prawie 61%) na pytanie o to, czy mają poczucie, że w szkole ich dziecko traktowane jest indywidualnie odpowiedzieli, że nie. Pozostali rodzice (ponad 38%) wyrazili odmienną opinię lub nie udzielili odpowiedzi. Obserwacje lekcji wykazały, że nauczyciele motywują uczniów do angażowania się i dobierają sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów.

Poziom spełniania wymagań: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła Podstawowa im. Władysława Szafera w Żarkach jest szkołą środowiskową współpracującą z wieloma instytucjami i innymi podmiotami lokalnymi. Organizowane są imprezy na rzecz środowiska i podejmowane wspólne inicjatywy służące edukacji, wychowaniu i promocji regionu. Współpraca ta sprzyja zaspokajaniu potrzeb zarówno szkoły jak i środowiska i przynosi obopólne korzyści szkole i lokalnej społeczności.

Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że **szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska i współpracuje na różnych płaszczyznach z licznymi podmiotami działającymi w środowisku.** Z analizy dokumentów wynika, że dla środowiska lokalnego szkoła prowadziła następujące działania: wynajem sal na pokazy, szkolenia; organizacja wyjazdów do kina, teatru; imprezy środowiskowe, jasełka, koncert kolęd, Dzień Dziecka, Babci, Matki, Ojca, pikniki rodzinne; szkolenie w zakresie obsługi tablicy interaktywnej; wystawy w Gminnej Bibliotece Publicznej, Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury; konsultacje psychologa dla rodziców; imprezy sportowe na boiskach "Orlika"; korzystanie z placu zabaw; konkursy "Kto czyta, nie błądzi", "Konkurs języka angielskiego" z udziałem mieszkańców Żarek; korzystanie nieodpłatnie dla młodzieży z bazy sportowej szkoły oraz pomieszczeń dla Hufca Ziemi Myszkowskiej, Zarządu Gminnego ZNP, remont i wynajęcie pomieszczeń dla przedszkola. Partnerzy podczas wywiadu wymienili szereg działań prowadzonych przez szkołę na rzecz lokalnego środowiska. Szkoła poprzez swoją ofertę zajęć pozalekcyjnych umożliwia dzieciom rozwijanie ich zainteresowań. Uczniowie mają możliwość przebywania pod opieką nauczycieli po zakończeniu lekcji w świetlicy, w bibliotece i rozwijania swoich talentów sportowych. Mieszkańcy mogą korzystać z sal gimnastycznych, z boisk "Orlika", z placu zabaw. Uczniowie swoimi występami uświetniają imprezy miejskie, wystawiali np. jasełka dla mieszkańców, występowali w czasie obchodów rocznicy Zbrodni Katyńskiej w klasztorze w Leśniowie. Szkoła organizuje imprezy z udziałem mieszkańców: festyny i imprezy, w tym imprezy dochodowe, w których mogą brać udział rodziny uczniów i mieszkańcy Żarek, np. bale karnawałowe, wyjazdy do kina czy teatru dla mieszkańców. Z bazy szkolnej korzystają harcerze z Hufca Ziemi Myszkowskiej, którzy organizują Rajd Szarych Szeregów. Nauczyciele szkoły prowadzili szkolenie dla radnych. Szkoła angażuje się w udzielanie pomocy dla dzieci i ich rodzin: organizuje pomoc materialną, wsparcie psychologiczne, wskazuje instytucje, w których rodzice mogą szukać pomocy. Szkoła współpracuje ze Środowiskowym Domem Samopomocy, np. w imprezach z okazji Dnia Dziecka. Duży jest udział szkoły w propagowaniu działań proekologicznych, ochrony środowiska i dbałości o czystość miasta oraz w popularyzowaniu wśród mieszkańców informacji na temat historii i tradycji Żarek, a także wspólnej przeszłości polsko-żydowskiej. Współpracując z Obywatelskim Komitetem Pamięci Narodowej w ramach projektu "Dawne Żarki - moje miasto", uczniowie spisywali wspomnienia osób pamiętających czasy wojny.

Szkoła współpracuje z podmiotami działającymi w środowisku. W wywiadzie grupowym partnerzy ze środowiska lokalnego wskazali podmioty, z którymi szkoła współpracuje: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Myszkowie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Żarkach, Gminna Biblioteka Publiczna, Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarkach, Nadleśnictwo Złoty Potok, Urząd Miasta i Gminy Żarki, Międzypowiatowy Bank Spółdzielczy w Myszkowie, Sanepid w Myszkowie, Szkoła Podstawowa w Przybynowie, Centrum Edukacji Regionalnej Zespołu "Śląsk", Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. J. Ziętka w Katowicach, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Myszkowie, Starostwo w Myszkowie, Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem. św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Żarkach, Sanktuarium Matki Boskiej Patronki Rodzin w Leśniowie, Przedszkole w Żarkach. Nauczyciele w ankiecie i w wywiadzie grupowym oprócz wymienionych powyżej instytucji, grup i osób ze środowiska lokalnego wymienili jeszcze: LKS "ZIELONI" Żarki, UKS "CHAMPION" Żarki, Rycerska Drużyna Miasta Żarki, Obywatelski Komitet Pamięci Narodowej w Żarkach, Policja, Sąd Rejonowy, Komisja do spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny do spraw Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie, CARITAS, Kuria w Częstochowie, kluby sportowe Ochotniczej Straży Pożarnej, Agencja Rynku Rolnego, Centrum eTwinning. Dyrektor w wywiadzie i w ankiecie wymienił tych samych partnerów, z którymi współpracuje szkoła.

W opinii partnerów, rodziców i nauczycieli **szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska oraz zaspokaja różne potrzeby lokalnego środowiska.** Partnerzy środowiskowi i przedstawiciele samorządu

wymienili przede wszystkim potrzeby edukacyjne, w zakresie opieki nad dziećmi w świetlicy szkolnej, udzielania pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, współorganizowania system wsparcia dla rodzin niewydolnych wychowawczo, prowadzenia działań profilaktycznych, również z zakresu profilaktyki zdrowotnej, jest ośrodkiem kulturotwórczym, który ma duży udział w odkrywaniu i propagowaniu historii regionu. Ponadto szkoła pomaga zagospodarować czas wolny dzieciom, co stanowi skuteczną profilaktykę zachowań niepożądanych społecznie. Zdaniem rodziców wyrażonym w wywiadzie grupowym szkoła stanowi ważne centrum życia społecznego Żarek i zna potrzeby lokalnego środowiska wychodząc naprzeciw trudnym problemom mieszkańców, takim jak: rosnące bezrobocie, problem alkoholowy, "eurosieroctwo", ubożenie części społeczności miasta. Na prośbę pracujących rodziców wydłużono pracę świetlicy do godziny 16.00 i stworzono Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej, aby uczniowie oczekujący na dowóz mogli atrakcyjnie spędzać czas i rozwijać się. Środowisko lokalne, zdaniem nauczycieli wyrażonym w wywiadzie, ma liczne potrzeby: edukacyjne, wsparcia wychowawczego rodzin, sportowe, rekreacyjne, kulturalne i rozrywkowe. Na potrzeby mieszkańców wynajmowane są pomieszczenia szkoły i udostępniane boiska "Orlika". Szkoła zaspokaja potrzebę opieki nad dziećmi po zakończonych lekcjach. Pedagog szkolny, wychowawcy i współpracujące instytucje służą doradztwem i pomocą w trudnych sytuacjach wychowawczych i rodzinnych. Wielu uczniów korzysta z dobrze zorganizowanego dożywiania w szkolnej stołówce. Dyrektor w wywiadzie i ankiecie wymienił potrzeby lokalnego środowiska, które szkoła może zaspokajać: współpraca z pracownikiem Urzędu Miasta i Gminy Żarki do spraw promocji miasta, z kierownikiem pomocy społecznej, Obywatelskim Komitetem Pamięci Narodowej, udział w posiedzeniach Rady Miasta i w imprezach środowiskowych czy korzystanie z oferty kulturalnej instytucji gminnych (np. udział w wystawach organizowanych przez Urząd Miasta i Gminy Żarki, w czasie których rozmawia się o potrzebach środowiska), ankietowanie rodziców i uczniów, rozmowy z uczniami i rodzicami, kontakty z kuratorami sądowymi, rozmowy z partnerami szkoły, sponsorami i przedstawicielami instytucji (z Publiczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Myszkowie, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Centrum Pomocy Rodzinie, pedagogami z innych placówek). O życiu szkoły informuje lokalna prasa: "Gazeta Myszkowska", "Dziennik Zachodni", "Kurier Jurajski". Szkoła bada przeszłość Żarek między innymi w ramach projektu "Dawne Żarki - moje miasto" i przekazuje uczniom doświadczenia starszego pokolenia, udostępnia materiały o wartości historycznej zainteresowanym instytucjom i osobom prywatnym. Pracownicy szkoły i uczniowie współtworzyli Szlak Kultury Żydowskiej.

Szkoła prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb lokalnego środowiska. Partnerzy wymienili przykłady działań, które szkoła prowadzi w celu zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej: w szkole utworzono klasy sportowe, zorganizowano zajęcia pozalekcyjne i angażowano wszystkie dzieci. Szkoła udziela pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i wychowawczej, np. informuje rodziców o możliwości skorzystania ze stypendiów socjalnych, bezpłatnego dożywiania, zorganizowała wsparcie dla rodzin mających trudną sytuację materialną, uruchomiono punkt konsultacyjny, w którym z pomocy psychologa mogą skorzystać uczniowie i ich rodzice, pomaga zagospodarować czas wolny dzieciom poprzez organizację kółek zainteresowań, zajęć sportowych, zawodów, turniejów, przeglądów, konkursów. Szkoła, wychodząc naprzeciw potrzebom społeczności lokalnej, udostępniła pomieszczenie dla Przedszkola w Żarkach. Wyremontowano salę zajęć dla przedszkola i przygotowano łazienkę dla przedszkolaków. Rodzice w wywiadzie grupowym powiedzieli, że szkoła prowadzi w celu zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej działania: wsparcie materialne (paczki mikołajkowe, zakup podręczników z funduszu rady rodziców itp.), pedagog szkolny wspiera rodziny uczniów mających problemy, wszyscy potrzebujący uczniowie mogą korzystać z pomocy psychologiczno - pedagogicznej (dyżury i konsultacje psychologa i pedagoga). Dla rodziców szkoła zorganizowała projekty wspierające w wychowaniu "Słowa ranią", "Nie pal przy mnie, proszę", "Bądź bezpieczny w sieci". Nauczyciele w wywiadzie powiedzieli, że szkoła prowadzi następujące działania uwzględniające potrzeby i możliwości lokalnego środowiska: udostępnienie nowoczesnej bazy sportowej (sala gimnastyczna, Orlik); stworzenie możliwości udziału mieszkańców w życiu kulturalnym (wyjazdy do kina na film "W ciemności", do Teatru Rozrywki w Chorzowie); współorganizacja akcji Sprzątania Świata; organizacja akcji charytatywnych Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, "Góra Grosza", zbieranie nakrętek, świece świąteczne Caritasu, zbiórka karmy do schroniska dla zwierząt w Myszkowie; organizowanie imprez szkolnych o charakterze otwartym (Dzień Dziecka, jasełka, koncert kolęd); wynajem pomieszczeń szkoły; współtworzenie Szlaku Kultury Żydowskiej; szkolenie radnych Rady Miejskiej w zakresie obsługi tablicy interaktywnej; udostępnienie bezpłatnej bazy noclegowej Szczepowi Związku Harcerstwa Polskiego, która rok rocznie organizuje Rajd Szarych Szeregów. Dyrektor w wywiadzie oprócz wymienionych form zaspokajania środowiska lokalnego podkreślił organizowanie pomocy psychologa, specjalisty do spraw kryzysowych dla rodziców w trudnej sytuacji życiowej. Dokumenty szkoły stanowią potwierdzenie wymienionych działań.

Wszyscy respondenci powiedzieli, że szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania. W opinii partnerów dzięki swojej aktywności szkoła pozyskała wiele osób i instytucji do współpracy. Korzysta

z maksymalnego wsparcia tych podmiotów dla dobra swoich uczniów w celu organizowania efektywnego procesu dydaktycznego, opiekuńczego, wychowawczego. Szkoła korzysta m.in. ze ścieżek edukacyjnych Nadleśnictwa Żłoty Potok i wspólnie z nim organizuje różne projekty szkolne, konkursy, akcje ekologiczne. Szkoła przy realizacji działań i programów profilaktycznych współpracuje z Sanepidem, otrzymuje wsparcie merytoryczne i materiały informacyjne. Dzięki współpracy z instytucjami i społecznością lokalną otrzymuje wsparcie finansowe, pozyskuje nagrody dla uczniów. Uczniowie mają możliwość prezentacji talentów artystycznych na Wojewódzkiej Scenie Prezentacji Nauczycieli i Uczniów organizowanej przez Zespół "Śląsk". Rodzice w wywiadzie grupowym powiedzieli, że szkoła korzysta ze wsparcia następujących instytucji lokalnych: Urzędu Miasta i Gminy Żarki Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Myszkowie (badania uczniów, terapie), Gminnego Ośrodka Kultury w Żarkach (wspólne uroczystości, konkursy, występy artystyczne), Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (w Myszkowie wyjazdy na pływalnię), Klubu Sportowego Zieloni Żarki (korzystanie ze stadionu, siłowni na świeżym powietrzu, sprzętu sportowego), Międzypowiatowego Banku Spółdzielczego w Muszkowie (patronat nad programem Szkolnej Kasy Oszczędności, wystawy prac plastycznych uczniów), gabinetu stomatologicznego (profilaktyka prozdrowotna), Miejskiej Biblioteki (konkursy, przedstawienia, popularyzowanie czytelnictwa), firm wydawniczych (pozyskanie tablicy interaktywnej, książek i innych pomocy dydaktycznych), Środowiskowego Domu Samopomocy (wspólne imprezy integracyjne), Klasztor oo. paulinów w Leśniowie oraz kościół parafialny pod wezwaniem św. Apostołów (uroczystości rocznicowe i o charakterze religijnym i patriotycznym). Nauczyciele w ankiecie wymienili ponadto program "Owoce w szkole" przy współpracy z Agencją Rynku Rolnego, projekty międzynarodowe eTwinning, festyny środowiskowe. Dyrektor w ankiecie i wywiadzie uzupełnił listę zasobów środowiska, z których korzysta szkoła o kompleks obiektów sportowych klubu Zieloni Żarki, gdzie organizowany jest np. "Bieg Szafera", zasoby archiwalne Obywatelskiego Komitetu Pamięci Narodowej np. stare zdjęcia, księgozbiór Biblioteki Miejskiej, scena i pracownie Ośrodka Kultury, materiały promocyjne Urzędu Miasta i Gminy upowszechniające wiedzę o samorządzie lokalnym oraz związane z problematyką europejską, materiały promocyjne z Międzypowiatowego Banku Spółdzielczego w Myszkowie, naukę pływania w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji, zwiedzanie przez uczniów wystaw organizowanych przez Urząd Miasta i Gminy Żarki.

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów. W wywiadzie grupowym uczniowie wymienili następujące przykłady organizowanych przez szkołę spotkań z ciekawymi ludźmi: spotkania z zapraszonymi przez Obywatelski Komitet Pamięci Narodowej mieszkańcami Żarek i okolic, którzy przeżyli ważne wydarzenia historyczne; spotkania w szkole z przedstawicielami Policji, znanymi sportowcami, ludźmi kultury, przedstawicielami władz samorządowych, nauczycielami emerytami. Dzięki tym spotkaniom uczniowie poznają tragiczną historię żydowskich i polskich mieszkańców miasta w czasie II wojny światowej od naocznych świadków tych zdarzeń. Uczą się też zasad bezpieczeństwa, szacunku dla przyrody, szacunku dla osób starszych, poznają drogi do kariery zawodowej znanych osób wywodzących się z Żarek. W wywiadzie nauczyciele powiedzieli, że do najważniejszych korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z organizacjami i instytucjami działającymi w lokalnym środowisku, zaliczyć można: poprawę bazy dydaktycznej (wyposażenie klasopracowni językowej, "Orlik", sala gimnastyczna, zakup sprzętu sportowego, plac zabaw, meble szkolne i inny sprzęt w niektórych salach lekcyjnych, pomoce dydaktyczne za osiągnięcia w imprezach organizowanych przez lokalne instytucje, pomoce z projektu "Indywidualizacji nauczania", wsparcie partnerów środowiskowych w realizacji programu wychowawczego); rozwijanie postaw prospołecznych, prozdrowotnych; uwrażliwianie na potrzeby innych, empatia, rozwijanie kompetencji interpersonalnych, integracja społeczna, poznanie struktur samorządowych; promocja zdolnych uczniów; poznanie historii miasta i regionu, wzrost świadomości ekologicznej. Dyrektor w wywiadzie wymienił najważniejsze korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku: uczniowie rozwijają zainteresowania sportowe, poznają historię miasta i regionu, korzystają z bogatej oferty czytelniczej oraz uczestniczą w akcjach upowszechniających czytelnictwo, mają możliwość prezentacji artystycznych, zdobywania wiedzy na temat uczestniczenia w społeczeństwie obywatelskim, uczestniczenia w wystawach, pokazach filmowych. Uczą się ważnej we współczesnej rzeczywistości umiejętności - planowania swoich wydatków, oszczędzania, zbierania surowców wtórnych. Wzrasta świadomość ekologiczna uczniów, uczą się ochrony przyrody.

Poziom spełniania wymagania: A

Szkoła wykorzystuje wiedzę o losach absolwentów w procesie edukacyjnym i wychowawczym. Absolwenci współpracują ze szkołą, uczestnicząc w jej życiu. Podejmowane są działania przygotowujące uczniów do dalszej edukacji i funkcjonowania na rynku pracy. Nauczyciele poinformowali, że wykorzystują informacje o losach absolwentów w pracy wychowawczej.

Nauczyciele w wywiadzie powiedzieli, że **informacje o losach absolwentów są wykorzystywane w procesie dydaktycznym i w wychowaniu**. Sukcesy absolwentów są sukcesami szkoły - tworzą jej pozytywny wizerunek. Spotkania z absolwentami służą pozytywnej motywacji uczniów. Przedstawiani są oni jako wzory osobowe i organizowane są spotkania z absolwentami, którzy odnieśli sukcesy w życiu kulturalnym i artystycznym, np. z Panami: R. Szczówką, W. Mszycą, K. Zygalskim, J. Poznańskim, H. Borzęckim. Odbývają się także spotkania ze znanymi sportowcami absolwentami szkoły, na przykład spotkanie z P. Oziębłą, zawodnikiem drużyny Ekstraklasy Górnika Zabrze, który na spotkaniu z uczniami w szkole opowiedział o swojej pracy, treningach. Praca i niestrudzone treningi doprowadziły go do kariery zawodowego piłkarza. Został zorganizowany wspólnie z LKS „Zieloni” Żarki wyjazd na mecz byłej jego drużyny Widzew Łódź - Lechia Gdańsk, gdzie uczniowie mogli zobaczyć mecz ekstraklasy, dopingować swojego idola oraz po meczu spotkać się z piłkarzami i porozmawiać z nimi. Odbývają się prezentacje osiągnięć absolwentów na spotkaniach organizowanych przez szkołę (np. podczas Dnia Dziecka), wystawy prac plastycznych w ośrodkach kultury. Służą one motywowaniu uczniów do osiągania sukcesów w różnych dziedzinach. W ankiecie zdecydowana większość nauczycieli (33/34) stwierdziła, że często wykorzystuje informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania. Żaden nauczyciel nie udzielił odpowiedzi, że nie robi tego nigdy.

W wywiadzie dyrektor powiedział, że **szkoła podejmuje współpracę z absolwentami**. Wymienił formy współpracy szkoły z absolwentami: spotkania absolwentów z uczniami szkoły np. przedstawicielami świata kultury, wybitnymi sportowcami; uczestniczenie absolwentów w uroczystościach i imprezach szkolnych np. Dzień Dziecka, otwarcie "Orlika"; opieka nad absolwentami-studentami odbywającymi praktyki pedagogiczne; pomoc absolwentom wyższych uczelni odbywającym staże zawodowe w szkole. W ankiecie nauczyciele powiedzieli, że podejmuje współpracę z absolwentami regularnie lub od czasu do czasu. Współpraca ta polega między innymi na spotkaniach z wybitnymi absolwentami, wyjazdy na mecze, w których występują absolwenci - znani sportowcy, dzielenie się z dziećmi swoimi sukcesami, sprawowanie opieki nad praktykami pedagogicznymi absolwentów w szkole, współpraca ze stażystami, wystawa prac absolwentów, udział w uroczystościach i imprezach, współpraca z absolwentami - obecnie nauczycielami szkoły, zachęcanie rodziców - absolwentów do pracy na rzecz szkoły, spotkania przy miejscowej parafii.

W zgodnej opinii wszystkich respondentów **szkoła przygotowuje do dalszej edukacji** i cieszy się renomą, jeśli chodzi o efekty kształcenia. Nauczyciele w ankiecie wyrazili opinię, że aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole, uczniowie szkoły zdecydowanie nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą (32/34). Dwoje nauczycieli stwierdziło, że zdecydowanie potrzebują takich dodatkowych zajęć, jak np. korepetycje. Różnica pomiędzy analizowaną placówką, a jednostkami uwzględnionymi w porównaniu jest istotna statystycznie na korzyść analizowanej placówki. W ankiecie dla rodziców 56% badanych wyraziło przekonanie, że ich dzieci raczej nie lub zdecydowanie nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole. Natomiast 43% rodziców sądzi, że raczej tak lub zdecydowanie będą potrzebować takiego wsparcia. W przypadku ankiety dla rodziców różnica pomiędzy badaną placówką a jednostkami uwzględnionymi w porównaniu jest nieistotna statystycznie.

W opinii nauczycieli wyrażonej w wywiadzie, **szkoła przygotowuje do dalszej edukacji** i prowadziła szereg działań przygotowujących uczniów do funkcjonowaniu na rynku pracy, między innymi poprzez uczestnictwo uczniów w Szkolnej Kasie Oszczędności oraz dzięki znacznym sukcesom w konkursie „Dziś oszczędzamy w SKO jutro w BS”. Ważną rolę odegrały wycieczki uczniów klas IV - VI do Urzędu Miasta i Gminy Żarki i zapoznanie się z funkcjonowaniem Urzędu oraz podstawami samorządności. Pożytecznym działaniem było opracowywanie i wydawanie gazetki szkolnej przez uczniów, dzięki czemu tworzą proste formy dziennikarskie. Aktywnej postawy uczy też udział uczniów w zawodach sportowych; motywowanie ich do samodzielnego organizowania imprez w szkole, np. dyskotek, międzyklasowych zawodów sportowych, kawiarenek szkolnych; praca metodą projektu, przygotowanie do pracy w grupie, zdobywanie umiejętności prezentacji i autoprezentacji. Nauka w nowoczesnych

pracowniach językowych zapewnia opanowanie dwóch języków obcych. Zajęcia w pracowniach komputerowych przygotowuje ich do umiejętności stosowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej. Umiejętności te stanowią, zdaniem nauczycieli, ważny czynnik przygotowujący uczniów do funkcjonowania w przyszłości na rynku pracy. W wywiadzie grupowym z partnerami i samorządem respondenci wypowiedzieli się jednogłośnie, że ich zdaniem oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy. W ankiecie 74% rodziców wyraziło opinię, że uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu, a 26% respondentów ma poczucie, że raczej nie są dobrze przygotowani. W wywiadzie dyrektor powiedział, że szkoła, by przygotować uczniów do funkcjonowania na rynku pracy, prowadziła następujące działania: udział uczniów klas V i VI w Dniach Otwartych w Urzędzie Miasta i Gminy, udział w akcjach Szkolnej Kasy Oszczędności, zajęcia związane z wyborem zawodu (z pedagogiem szkolnym, wychowawcami), motywowanie uczniów do działalności organizatorskiej i samorządowej w szkole, praktyczne formy nauki dwóch języków obcych poprzez korespondowanie z kolegami z Europy, udział w projektach - przygotowanie do pracy w grupie, kształcenie umiejętności prezentacji i autoprezentacji, wydawanie gazetki szkolnej uczące obserwacji rzeczywistości, przygotowanie do opanowania umiejętności stosowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej, udział uczniów w dekorowaniu sal, korytarzy, projektowaniu ozdób choinkowych, kartek świątecznych, organizowanie kiermaszów świątecznych, sprzedaż kartek, ozdób, udział w zawodach sportowych, zbiórka surowców wtórnych.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Promowana jest wartość edukacji*

Komentarz:

Szkoła propaguje informacje na temat wartości uczenia się w swojej ofercie edukacyjnej. Organizowane są imprezy o zasięgu rejonowym i wojewódzkim w celu promocji szkoły oraz realizowanych przez nią celach edukacyjnych i wychowawczych. Sukcesy uczniów publikowane są na stronie internetowej szkoły oraz w lokalnych mediach. Nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z lokalnym środowiskiem. Oferta edukacyjna dostosowana jest do potrzeb i możliwości uczniów.

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć. W badaniu ankietowym dyrektor wymienił sposoby, jakimi posługuje się szkoła w celu informowania o swojej ofercie, działaniach i osiągnięciach: przygotowywane są specjalne informatory, ulotki, foldery na temat działalności szkoły, szkoła ma własną stronę internetową, wydaje własną gazetkę szkolną, cyklicznie prezentuje się w lokalnych mediach (ogłoszenia i artykuły w prasie lokalnej). Ostatnio szkoła w lokalnym środowisku upowszechniła informacje dotyczące otwarcia nowej pracowni językowej, o występach uczniów na scenie zespołu "Śląsk", o zwycięstwie uczniów w konkursie j. angielskiego Braniac w Częstochowie, o zorganizowaniu w szkole spotkania z osobami pamiętającymi okres wojny, o konkursie z okazji Roku Korczakowskiego. Ostatnio szkoła podjęła działania promocyjno-informacyjne dotyczące swojej działalności lub osiągnięć uczniów nie więcej niż miesiąc temu. Z analizy dokumentów wynika, że szkoła informuje o swojej ofercie i działaniach poprzez stronę internetową, folder wydany z okazji 80-lecia szkoły, zamieszczanie informacji na stronie UMiG Żarki i w lokalnych mediach "Gazeta Myszkowska", "Dziennik Zachodni", "Kurier Jurajski", podczas imprez środowiskowych, Dni Otwarte Szkoły, w czasie konkursów wojewódzkich i powiatowych organizowanych przez szkołę.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów. W ankiecie rodzice wymienili o czym ich szkoła informowała: o osiągnięciach swoich uczniów w konkursach (81% badanych), o sukcesach uczniów w zawodach i innych imprezach sportowych (74% badanych), o sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych (65% badanych) o udziale przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach (40% badanych), o zrealizowaniu przez szkołę projektu lub udziale w akcji społecznej (39% badanych), o otrzymaniu przez szkołę dotacji lub grantu (34% badanych), o nagrodach i wyróżnieniach przyznanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły (17% badanych), o przyznaniu uczniom szkoły stypendiów naukowych (9% badanych). Ponadto respondenci wymienili zamieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły, informacje przekazuje dyrektor na zebraniach rodziców, na stronie internetowej szkoły, na stronie Urzędu Miasta o raz w prasie lokalnej, informację, że uczniowie III klas zdobyli wysokie miejsca w ogólnopolskim konkursie w Poznaniu. W wywiadzie grupowym z partnerami i samorządem respondenci powiedzieli, że szkoła informowała o sukcesach swoich uczniów w olimpiadach przedmiotowych i zawodach sportowych. Partnerzy stwierdzili, że nie brakuje im informacji na temat osiągnięć szkoły.

W zgodnej opinii wszystkich respondentów **szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań**. Rodzice w ankiecie powiedzieli, że są informowani o celach, które chce realizować szkoła (81%), działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną (49%), celach edukacyjnych działań, które realizują nauczyciele (68%), celach wychowawczych działań, które realizują nauczyciele (66%), działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą (46%). Partnerzy środowiskowi oraz nauczyciele w wywiadzie grupowym powiedzieli zgodnie, że pracownicy szkoły informują samorząd o tym, jaki jest sens edukacyjny działań, które realizują, jaki jest sens wychowawczy działań, które cele chce realizować szkoła, jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną i wychowawczą.

Szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie. Partnerzy środowiskowi w wywiadzie grupowym wymienili działania edukacyjne dla dorosłych, które prowadziła szkoła: szkolenia, kursy, warsztaty, projekty edukacyjne, działania informacyjne, działania profilaktyczne prowadzone przez psychologa w razie wystąpienia w rodzinach sytuacji trudnych i kryzysowych. Rodzice w ankiecie powiedzieli, że szkoła prowadziła działania informacyjne (40%), konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności (29%), akcje społeczne (25%), konkursy (22%), szkolenia, kursy, warsztaty (13%). Ponadto wymienili akcje charytatywne, zabawy karnawałowe, jasełka, spotkania rady rodziców, konsultacje indywidualne, spotkania środowiskowe z psychologiem, pedagogiem, spotkania z dyrektorem szkoły, Sprzątanie Świata. Dyrektor w wywiadzie wymienił działania edukacyjne dla dorosłych z lokalnego środowiska: projekt "Dawne Żarki - moje miasto" - głównym jego celem jest poznawanie przez uczniów przeszłości; uczniowie pomagają członkom Obywatelskiego Komitetu Pamięci Narodowej w przygotowywaniu wystaw, pomagają przy spisywaniu wspomnień przedstawicieli starszego pokolenia, którzy przeżyli wojnę; projekt "Żarki - moje miejsce w Europie", którego główny cel stanowi zebranie informacji na temat wykorzystania funduszy europejskich w mieście (powstała gazetka, która trafiła do mieszkańców miasta); konkurs "Kto czyta, nie błądzi" (2012 r.) z udziałem mieszkańców; w mieście i gminie a także w powiecie wydarzenie związane z Rokiem Korczakowskim; szkolenie dla radnych Urzędu Miasta i Gminy Żarki z zakresu obsługi tablicy interaktywnej; wyjazd do kina, teatru; wystawa prac uczniów w Gminnym Ośrodku Kultury dla mieszkańców (prace pokonkursowe konkursu plastycznego "Jura tęczę malowana"); montaż na temat Rocznicy Zbrodni Katyńskiej dla mieszkańców Żarek i innych miejscowości w klasztorze w Leśniowie; jasełka - przedstawienie dla rodziców i mieszkańców; koncert zespołu "Iskra" przy ruinach kościółka św. Stanisława dla zgromadzonych w czasie spotkania religijnego; stronę internetową, która jest źródłem informacji o życiu szkoły, ale także o historii szkoły i oświaty w Żarkach (np. zamieszczenie zdjęć z budowy szkoły, wykaz byłych dyrektorów szkoły); został wydany folder na temat szkoły z okazji 80-lecia placówki, który cały czas wykorzystywany jest do promowania działalności; w wydawnictwie "Rodzina sercem cywilizacji" (współorganizacja ogólnopolskiego projektu pod tym tytułem) zamieszczona została informacja o szkole i jej ofercie dydaktyczno-wychowawczej; książka stanowi materiał promocyjny szkoły. Dokumentacja szkoły zawiera materiały dotyczące działań promujących wartość uczenia się: organizacja konkursów: Wojewódzkiego Konkursu Czytelniczego "Kto czyta, nie błądzi", Międzypowiatowego Konkursu Języka Angielskiego i innych, redagowanie strony internetowej szkoły, publikacje nauczycieli w Częstochowskim Biuletynie Oświatowym i Magazynie Szkolnym, spotkania środowiskowe, informacje na stronie Urzędu Miasta i Gminy Żarki oraz w prasie lokalnej, folder z okazji 80-lecia szkoły, hasła na korytarzach szkoły i gazetki ścienne, gazetka szkolna poświęcona wykorzystaniu funduszy unijnych dostępna na stronie Urzędu Miasta i Gminy Żarki, wydawnictwa o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim, w których zamieszczono prace literackie uczniów i informacje o szkole, "Rodzina sercem cywilizacji", "Rodzina źródłem pokoju dla ludzkości", "Bajki na cztery pory roku", listy dyrektora kierowane do rodziców na rozpoczęcie nowego roku szkolnego.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się.

Rodzice w wywiadzie grupowym powiedzieli, że ich zdaniem szkoła dba o jakość uczenia się i cieszy się opinią placówki o wysokim poziomie nauczania w porównaniu z innymi szkołami podstawowymi w regionie. Rodzice są na bieżąco informowani o postępach ich dzieci w nauce i zachowaniu. Uczniowie z problemami w nauce mają możliwość skorzystania z dodatkowej pomocy. Złe oceny można poprawić. Nauczyciele dają uczniom szansę i stwarzają warunki do wyrównywania braków. Prace domowe są sprawdzane systematycznie. Nauczyciele przygotowują dla uczniów karty pracy ułatwiające naukę. Prowadzą segregatory wypełnione pracami klasowymi i sprawdzianami, z którymi zapoznają rodziców na każde ich życzenie. Zdaniem rodziców wyrażonym w ankiecie 88% badanych stwierdziło, że raczej lub zdecydowanie szkoła dba o jakość uczenia się, a 12% rodziców wyraziło opinię, że szkoła raczej nie dba o poziom nauki. Partnerzy szkoły wyrazili zgodną opinię, że szkoła dba o jakość uczenia.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem.

Rodzice w ankiecie powiedzieli, (93%), że ich zdaniem nauczycielom i innym pracownikom szkoły

zależy na współpracy z rodzicami, natomiast 7% uważa, że szkole raczej na tym nie zależy. W wywiadzie grupowym wszyscy partnerzy szkoły wyrazili przekonanie, że nauczycielom i innym pracownikom szkoły zdecydowanie zależy na współpracy z lokalnym środowiskiem.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Rodzice są partnerami szkoły

Komentarz:

Szkoła podejmuje działania mające na celu aktywizację rodziców do współpracy. Pozyskuje opinie rodziców na temat pracy szkoły i wykorzystuje je do tworzenia i modyfikowania programów pracy i innych dokumentów. Rodzice otrzymują wsparcie w wychowaniu dzieci oraz informacje na temat ich rozwoju. Jako partnerzy szkoły rodzice uczestniczą w jej życiu i mają współudział w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania placówki.

Rodzice w ankiecie powiedzieli, że **dzielili się z nauczycielami lub dyrektorem szkoły swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu nauczania** podczas: zebrań rodziców (91%), indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (53%), indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, tzw."okienek") (44%), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych (41%). Ponadto rodzice wymienili kontakt telefoniczny z wychowawcą, imprezy środowiskowe, wizyty nauczyciela w domu ucznia, spotkania rady rodziców. Zdaniem większości rodziców (94%) nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z rodzicami. Nauczyciele w badaniu ankietowym wymienili sytuacje, kiedy rodzice dzielą się z nimi swoimi opiniami na temat procesu nauczania: w czasie indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (34/34), w czasie indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań z rodzicami (np. podczas przerw, tzw."okienek", itp.) (33/34), podczas zebrań rodziców i przy okazji uroczystości i imprez szkolnych oraz klasowych (31/34), w ankietach (26/34), poprzez dziennik internetowy (5/34). Ponadto nauczyciele wymienili rozmowy telefoniczne poza wyznaczonymi godzinami spotkań z rodzicami, za pośrednictwem poczty elektronicznej, podczas przygotowań do uroczystości parafialnych. Dyrektor w wywiadzie również wymienił powyższe sposoby dzielenia się rodziców ze szkołą opiniami na temat pracy szkoły i procesu nauczania. Obserwacja placówki wykazała, że w szkole w widocznych miejscach na tablicach informacyjnych są podane wiadomości na temat zebrań rodziców, terminów indywidualnych spotkań dyrekcji z rodzicami, dane kontaktowe ze szkołą (telefon, e-mail, adres strony internetowej), kalendarz imprez, uroczystości szkolnych, godziny pracy pedagoga, pielęgniarki, biblioteki, Internetowego Centrum Informacji Multimedialnej, harmonogram zajęć pozalekcyjnych, plan lekcji, harmonogram dyżurów "Strażników porządku", harmonogram dowozu, materiały służące pedagogizacji rodziców, informacje na temat odświętnego stroju, kryteria oceniania zachowania, informacje dotyczące dożywiania, ważne telefony i adresy.

Rodzice w wywiadzie grupowym **powiedzieli, że szkoła liczy się z ich zdaniem i potrzebami a opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły.** Wyznali, że właściwie wszystkie decyzje podejmowane w szkole są z nimi konsultowane. Pod wpływem i z udziałem rodziców objęte zostały między innymi następujące zadania: termomodernizacja budynku, renowacja szkolnych korytarzy, remont szatni, wymiana pieca centralnego ogrzewania, projekt "Lżejszy plecak" i zakup szafek na przechowywanie rzeczy uczniów, zakup wyposażenia do poszczególnych sal lekcyjnych, współpraca w organizowaniu uroczystości na poziomie szkoły i poszczególnych klas. W ankiecie 85% rodziców wyraziło opinię, że ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły, a 15% uważa, że raczej nie. Nauczyciele w wywiadzie wymienili liczne przykłady działań szkoły, na które wpływ miały opinie rodziców: w ankiecie nauczyciele w zdecydowanej większości (33/34) powiedzieli, że opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Tego samego zdania jest dyrektor szkoły, który w wywiadzie wymienił działania, które zostały podjęte lub zmienione przez szkołę pod wpływem opinii rodziców: - na poziomie całej szkoły: świetlica otwarta do godziny 16.00, powstanie placu zabaw, wykonywanie zdjęć w szkole przez szkolnego informatyka (zdjęcia dla dzieci za przysłowiową złotówkę), remont szatni, remont schodów do szatni, forma organizacyjna Dnia Dziecka, zakup pracowni językowych, montaż stojaków na rowery, oferta sklepiku szkolnego. Na poziomie klas wykonano: instalowanie żaluzji, firanek, innych elementów wystroju, organizowanie klasowych wigilii, Dnia Matki, Ojca, Babci, Dziadka. Zorganizowano Zieloną Szkołę, rodzice decydują o formie komersu, planują wspólnie z nauczycielami działania w ramach akcji "Lżejszy

plecak".

Rodzice w ankiecie powiedzieli, że **szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci** umożliwia dostęp do następujących form wsparcia rodziców w wychowaniu: wychowawca współpracuje z rodzicem (82%), pomoc pedagoga (79%), pomoc logopedy (76%), nauczyciele współpracują z rodzicami (68%), dyrektor współpracuje z rodzicami (59%), pomocy zewnętrznych instytucji (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej) (42%), pomoc specjalisty psychologa (27%). W ankiecie rodzice powiedzieli, że szkoła umożliwia im dostęp do następujących form wsparcia w wychowaniu: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (81%), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (52%), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (49%), pomoc pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej (32%), opieka socjalna (17%), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (1%). Ponadto rodzice dodali, że szkoła współpracuje z wieloma instytucjami, dzięki czemu rodzic nie radzący sobie otrzymuje wsparcie nie tylko w szkole, ale dzięki niej jest kontaktowany z odpowiednimi podmiotami, które w optymalny sposób pomagają dziecku i jego rodzinie. W ankiecie nauczyciele wskazali sposoby wsparcia rodziców przez szkołę w wychowaniu dzieci: stały kontakt z rodzicami, poznawanie sytuacji życiowej wychowanków i ich rodzin, doradztwo, gdzie rodzice mogą szukać wsparcia, prowadzenie indywidualnych lub grupowych spotkań z rodzicami, wygłaszanie referatów związanych z wychowaniem, profilaktyką uzależnień itp., polecanie literatury, która może pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. W wywiadzie dyrektor wymienił wszystkie powyższe formy wsparcia rodziców w wychowaniu. Dodał ponadto, że szkoła organizuje pedagogizację rodziców między innymi podczas zebrań z dyrektorem szkoły, wychowawcy przedstawiają referaty dotyczące różnych aspektów wychowywania dzieci, motywowania ich do nauki. Pedagog z zespołem wychowawczym organizują kiermasze profilaktyczne, przekazywane są rodzicom materiały o charakterze profilaktycznym (ulotki, foldery itp.). Na stronie internetowej szkoły zamieszczane są informacje dla rodziców na temat wychowania dzieci. Dokumenty szkoły zawierają opisy działań wspierających rodziców w wychowaniu: pomoc pedagoga szkolnego i psychologa z poradni, prowadzenie konsultacji i warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, pomoc poradni psychologiczno - pedagogicznej, poradnictwo wychowawcze i opieka socjalna. Obserwacja placówki wykazała, że w widocznym miejscu wywieszono są informacje dotyczące godzin dyżurów nauczycieli dla rodziców, godzin dyżurów dyrektora szkoły dla rodziców, porady skierowane do rodziców na temat wychowania, np. o problemach wychowawczych, formach kontaktu (telefon, adres mailowy).

W wywiadzie grupowym **rodzice** powiedzieli, że **są informowani o rozwoju ich dzieci** i że informacje, które otrzymują od nauczycieli lub innych pracowników szkoły na temat ich dzieci są pomocne w wychowaniu. Rodzice mogą korzystać z fachowego doradztwa psychologiczno-pedagogicznego. Zdaniem rodziców nauczycielom zależy na współpracy w procesie wychowawczym oraz na spójnych działaniach szkoły i domu rodzinnego. Uważają, że szkoła bardzo dobrze wychowuje dzieci i spełnia pod tym względem ich oczekiwania. W ankiecie rodzice wyrazili opinię (90%), że są wystarczająco poinformowani przez szkołę na temat sukcesów swoich dzieci, a 10% uważa, że ta informacja jest niewystarczająca. Większość rodziców (89%) uważa, że jest wystarczająco poinformowana przez szkołę na temat trudności, jakie ma dziecko. Nauczyciele w ankiecie powiedzieli (98% badanych), że rodzice są w wystarczającym stopniu informowani przez nich o sukcesach ich dzieci. 100% nauczycieli jest zdania, że rodzice mają też pełną informację o trudnościach dzieci.

W wywiadzie grupowym **rodzice** powiedzieli, że **uczestniczą w wielu działaniach organizowanych przez szkołę** i wymienili działania organizowane przez szkołę, w których brali udział: uchwalanie lub opiniowanie dokumentów wewnątrzszkolnego prawa ("Program wychowawczy", "Program profilaktyki", harmonogram i program wycieczek szkolnych, terminy dni wolnych od zajęć dydaktycznych); decydowanie o udziale dziecka w lekcjach religii i wychowania do życia w rodzinie; projekty "Lżejszy plecak", "Słowa, które ranią", "Nie pal przy mnie, proszę", "Bądź bezpieczny w sieci"; współuczestnictwo w przygotowaniach uroczystości i innych imprez szkolnych, pomoc w pracach remontowych i renowacyjnych (np. remont schodów do szatni); zebrania i konsultacje; bale karnawałowe. W badaniu ankietowym rodzice wymienili udział w spotkaniach rady rodziców, trójek klasowych, zebraniach z rodzicami, konsultacjach z wychowawcami klasy, spotkania rodziców z dyrektorem szkoły, indywidualnych rozmowach z nauczycielami, uroczystościach szkolnych, kiermaszach prac uczniów, jasełkach, komersie szóstoklasistów, Dniu Dziecka, dyskotekach dla uczniów, pomoc w organizacji wycieczek szkolnych, pieczonek, zabawy choinkowej, imprez środowiskowych. W wywiadzie nauczyciele wymienili wszystkie powyższe formy uczestnictwa rodziców w działaniach organizowanych przez szkołę. Dodał ponadto: "Program Nauki Zachowania", prace poprzedzające uroczystość otwarcia „Orlika”, udział w otwarciu, programy profilaktyczne dla rodziców, ślubowanie klas I, zatwierdzanie dokumentów szkolnych, kawiarenki, piknik z okazji Dnia Dziecka, zabawy szkolne, pomoc w utrzymaniu i renowacji bazy szkolnej, imprezy okolicznościowe: piknik rodzinny z okazji Dni Matki, Ojca, Babci i Dziadka, otwarcie sali zabaw dla dzieci.

W wywiadzie grupowym **rodzice** wymienili sytuacje, w których **uczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących szkoły**: zebrania rady rodziców, zebrania klasowe, konsultacje z nauczycielami, spotkania z dyrektorem szkoły, spotkania przy okazji uroczystości szkolnych. Rola rodziców polega między innymi na: zgłaszaniu inicjatyw i wniosków dotyczących życia szkoły, wspieraniu proponowanych zmian finansowo i w postaci wykonanej pracy, wspieranie działań wychowawców klas i dyrektora szkoły, promowanie osiągnięć szkoły w środowisku. Rodzice podjęli decyzje zaakceptowane przez dyrektora szkoły. W ankiecie 65% rodziców powiedziało, że nie uczestniczyło w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, a 35% brało udział w procesach decyzyjnych. Nauczyciele w ankiecie stwierdzili w większości (98%), że rodzice współdecydują o życiu szkoły. Wskazali przykłady konkretnych decyzji, na które rodzice mieli wpływ: remonty i rozwój bazy dydaktycznej, zatwierdzenie programu wychowawczego i profilaktyki, zatwierdzenie harmonogramu uroczystości i wycieczek klasowych, zatwierdzenie klasowych programów wychowawczych i tematyki godzin z wychowawcą, wydłużenie czasu pracy świetlicy szkolnej, powstanie drugiej pracowni językowej. Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że rodzice lub ciała przedstawicielskie rodziców (rada rodziców i rady klasowe) mają duży wpływ na działania szkoły. Nic nie dzieje się bez konsultacji z rodzicami. Są oni w szkole częstymi, mile widzianymi gośćmi. Konsultacje z rodzicami, wsłuchiwanie się w ich głos jest wpisane w koncepcję pracy szkoły. Frekwencja rodziców na zebraniach, posiedzeniach rady rodziców jest wysoka. Dyrektor podał przykłady współuczestnictwa rodziców w decydowaniu o życiu szkoły: zatwierdzają "Program wychowawczy" i "Program profilaktyki"; opiniują programy wychowawcze klas, harmonogramy wycieczek; uczestniczą w procesie motywowania dzieci do nauki (np. zakup nagród); decydują o wydatkowaniu pieniędzy zgromadzonych na koncie rady rodziców; uczestniczą w procesie podejmowania decyzji związanych z remontami, zakupami pomocy i mebli szkolnych; opiniują plany finansowe szkoły; decydują o podejmowanych akcjach wychowawczych np. wprowadzeniu Programu Nauki Zachowania, organizowaniu przez dzieci kawiarenek szkolnych; współorganizują imprezy środowiskowe - Dzień Dziecka, Dzień Matki, Babcia, Dziadka. Decyzje, na które rodzice mieli największy wpływ, to: remonty np. schody do szatni, pracowni j. niemieckiego, szatni; zakup pomocy dydaktycznych - pracownie językowe, komputerowa; wydłużenie czasu pracy świetlicy do godziny 16.00; organizowanie wycieczek i Zielonych Szkół; organizowanie balów karnawałowych; organizowanie Dnia Dziecka, zabawy mikołajkowej i choinkowej. Z analizy dokumentów wynika, że rodzice mają bardzo duży wpływ na decyzje dotyczące kwestii dydaktycznych, wychowawczych i organizacyjnych. Decydują i współdecydują we wszystkich sprawach dotyczących ich dzieci.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

Z przeprowadzonych badań wynika, że w gimnazjum nauczyciele pracują zespołowo i analizują efekty swojej pracy. Wspólnie planują działania, rozwiązują problemy i uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy. Zgromadzone dane świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

W ankiecie **nauczyciele** powiedzieli, że **są zaangażowani w pracę zespołów** i pracują zespołowo przy organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub środowiska (30); zespołach doskonalenia zawodowego nauczycieli (23); przedmiotowych, wychowawczych i profilaktycznych (26 osób): programowych (praca nad treściami nauczania) ds. ewaluacji wewnętrznej (22); ds. współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (19); ds. zarządzania szkołą (9). Nauczyciele wymienili jeszcze pracujące w szkole zespoły: nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, przedmiotów humanistycznych, edukacji wczesnoszkolnej, języków obcych, wychowania fizycznego, przedmiotów artystycznych, zespół nauczycieli analizujący wyniki sprawdzianów uczniów klas VI. Większość nauczycieli (33/34) i dyrektor wyrazili przekonanie, że w pracę zespołów angażują się wszyscy.

Nauczyciele podczas wywiadu stwierdzili, że **zespoły analizują efekty swojej pracy**. W szkole funkcjonują następujące zespoły: edukacji wczesnoszkolnej, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, humanistycznych, artystycznych, zespół wychowawczy, ds. ewaluacji wewnętrznej, ds. wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli, ewaluacji programu wychowawczego szkoły, nauczycieli języków obcych. Zespoły na początku roku szkolnego planują swoją pracę. Efekty pracy są analizowane na spotkaniach zespołów, podczas których ocenia się zgodność podejmowanych działań z harmonogramem, dyskutuje się i ocenia stopień realizacji planów, skuteczność stosowanych metod i form pracy, ocenia się stopień wykonania poszczególnych zadań. Szczegółowym analizom są poddawane opinie uczniów i rodziców dotyczące podejmowanych działań, uczestnictwo i zaangażowanie dzieci w poszczególne zadania. Zespoły analizują osiągnięcia uczniów w konkursach, osiągnięcia edukacyjne, oceny uczniów, mocne i słabe strony pracy uczniów w kontekście poprawy wyników sprawdzianu zewnętrznego. Analizowana i oceniana jest skuteczność przyjętych rozwiązań wychowawczych. Nauczyciele analizują również czy podejmowane przez nich działania przełożyły się na działania uczniów. Nauczyciele w ankiecie w większości (33/34) stwierdzili, że stosują regularnie procedury ewaluacyjne efektów swojej pracy. Dyrektor w badaniu ankietowym powiedział, że zespoły dokonują analizy efektów swojej pracy i stosują regularnie procedury ewaluacyjne.

Nauczyciele wspólnie planują działania w szkole opierając się na analizie efektów pracy zespołów.

W ankiecie nauczyciele (94%) stwierdzili, że zdecydowaną większość działań planują wspólnie z innymi nauczycielami w szkole: 19 nauczycieli większość tego planowania opiera na analizie efektów pracy zespołów, a 15 planuje w ten sposób całość. Nauczyciele podali przykłady planowania pracy: realizacja programu naprawczego związane z przygotowaniem uczniów do sprawdzianu po kl. III i VI, planowanie rodzaju zajęć wyrównawczych i rozwijających, wdrożenie testów sprawdzających osiągnięcia sportowe, realizacja programu naprawczego dotyczącego czytelnictwa. Dyrektor w ankiecie stwierdził, że zdecydowana większość działań planowana jest wspólnie z innymi nauczycielami.

Nauczyciele powiedzieli w wywiadzie, że **wspólnie rozwiązują problemy** i odwołują się do pomocy zespołów, napotykając trudności w pracy. Pracują w zespołach przedmiotowych i klasowych, wymieniają doświadczenia z warsztatów, szkoleń, kursów. Powołany został zespół do spraw pomocy psychologiczno - pedagogicznej, którego członkowie wymieniają doświadczenia w pracy z uczniami z dysfunkcjami, dzielą się przykładami dobrych praktyk, narzędziami do badania kompetencji uczniów (sprawdziany, testy) oraz scenariuszami lekcji i zajęć pozalekcyjnych. Zespół wychowawczy na bieżąco pomaga w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz koordynuje pracę wychowawców. Podejmowane są konsultacje z pedagogiem, rozmowy z wychowawcami świetlicy i bibliotekarzem. Nauczyciele prowadzą obserwacje lekcji otwartych, wzajemnie polecają sobie lektury. Dzielą się wiedzą i doświadczeniem w ramach Wewnętrznego Doskonalenia Nauczycieli, uczestniczą w szkoleniach rady pedagogicznej. Śledzą artykuły na stronie internetowej i czytają bieżącą prasę specjalistyczną. Korzystają ze wsparcia instytucji powołanych do pomocy dziecku i rodzinie (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy

Spółecznej, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Dzięki współpracy z partnerami ze środowiska szkoła uzyskała pomoc przy organizowaniu uroczystości szkolnych i środowiskowych, organizacji wycieczek, wyjazdów do kina, teatru, filharmonii, na Zielone Szkoły. Wdrożony został Program Nauki Zachowania w klasach młodszych, odbyły się debaty na temat zachowania uczniów. Skierowano rodziców dysfunkcyjnych (po konsultacjach z nauczycielami, pedagogiem, dyrektorem) do Zespołu Interdyscyplinarnego, w skład którego wchodzi nauczyciele i pielęgniarka szkolna. W ankiecie 33/34 badanych nauczycieli stwierdziło, że korzysta z pomocy innych nauczycieli w rozwiązywaniu problemów, które napotykają w szkole, 31/34 uważa, że zespoły pomagają w rozwiązywaniu trudności w pracy.

Nauczyciele uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy.

W ankiecie 33/34 nauczycieli stwierdziło, że uczestniczyło w szkoleniach wewnętrznych dotyczących współpracy. W szkole były prowadzone formy doskonalenia zawodowego dotyczące metod i form współpracy dotyczące: pracy zespołowej "Praca w grupach" (zajęcia otwarte dla nauczycieli), "Wywiadówka inaczej" (szkolenia wewnętrzne dotyczące współpracy z rodzicami), praca z uczniem zdolnym, praca domowa ucznia, wizerunek placówki w środowisku. Wszyscy nauczyciele uznali, że uczestnictwo w tych szkoleniach jest przydatne w praktyce. Taką samą opinię wyraził dyrektor szkoły. Pracownicy niepedagogiczni podali szkolenia bhp jako przykład wspólnego z pracownikami pedagogicznymi szkoły w szkoleniach dotyczących doskonalenia pracy zespołowej. W dokumentach szkoły odnaleźć można referat szkoleniowy wygłoszony przez panią Patrycję Tabakę "Praca zespołowa w szkole" - (protokół 3/2010/11); szkolenia organizowane przez pracowników Śląskiej Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. J. Ziętka w Katowicach w ramach realizacji projektu "Praktyka czyni mistrza"; szkolenia dotyczyły doskonalenia przez nauczycieli działania w grupie, organizowania zajęć otwartych, bhp.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny*

Komentarz:

Z przeprowadzonych badań wynika, że w szkole sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny. Dyrektor angażuje wszystkich nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej, która jest prowadzona z udziałem zespołów. Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły, a wnioski przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły. O wysokim poziomie spełnienia wymagania świadczą wyniki ankiet i wywiady z dyrektorem, nauczycielami oraz analiza dokumentów.

Dyrektor angażuje nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej. W wywiadzie dyrektor wymienił, że organizuje szkolenia z ewaluacji w oświacie, daje polecenie analizy stron internetowych na temat ewaluacji wewnętrznej, nadzoru pedagogicznego systemu ewaluacji oświaty. Linki zamieszczono na stronie szkoły w zakładce "Informacje dla nauczycieli". Dyrektor wskazuje potrzeby analizy wszystkich działań związanych z życiem szkoły w celu eliminowania słabych stron procesów. Nauczyciele korzystają ze specjalistycznej literatury, np. "Magazynu Szkolnego", "Częstochockiego Biuletynu Oświatowego". Pokaz filmu "Polaris, gdzie nauka nie ma granic" stanowi inspirację do ewaluacji kierunku rozwoju szkoły. W ankiecie wszyscy nauczyciele stwierdzili, że są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną i 33/34 badanych powiedziało, że uważa ewaluację za niezbędną dla poprawy jakości własnej pracy. W wysokim stopniu w ewaluację angażuje się 14/34 nauczycieli, a 20/34 w stopniu wystarczającym. Jako przykłady działań w ramach ewaluacji wewnętrznej nauczyciele wymienili planowanie ewaluacji, opracowanie ankiet, formatowanie, opracowywanie danych, sporządzanie raportu końcowego, udział w formułowaniu wniosków, przekazywanie informacji o wynikach ewaluacji rodzicom.

Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły.

Nauczyciele podali przykłady uwzględnienia wniosków podczas tworzenia planu pracy szkoły: zwiększenie pracy metodami aktywnymi, pomoc uczniom z trudnościami w nauce (indywidualizacja pracy na lekcji, dodatkowe zadania, konsultacje po nieobecnościach), zwiększenie zakresu motywacji uczniów na lekcjach, do udziału w konkursach, informowanie uczniów o ich prawach i obowiązkach, monitoring frekwencji uczniów na zajęciach obowiązkowych, współpraca z rodzicami w sprawie absencji dzieci. W wywiadzie dyrektor stwierdził, że przewodniczący zespołów zadaniowych przekładają wnioski na konkretne zadania do zrealizowania. Wnioski

mają swoje odzwierciedlenie w planach pracy nauczycieli. Dyrektor w ankiecie także powiedział, że do przygotowania planu ewaluacji wewnętrznej powołuje zespół nauczycielski, a w planie nadzoru pedagogicznego wszyscy nauczyciele odpowiadają za przydzielone im obszary działań lub konkretne zagadnienia. W dokumentach szkoły znajduje się zapis o powołaniu zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej na zebraniach rady pedagogicznej w dniu 30.08.2010 r. i w dniu 29.08.2011 r.

Wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły. W zgodnej opinii nauczycieli i dyrektora w wywiadzie najważniejsze zmiany w funkcjonowaniu szkoły, które zostały wprowadzone w oparciu o wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego to: wydłużenie pracy do godz. 16.00 świetlicy szkolnej, co ma na celu wzmocnienie funkcji opiekuńczej; stała praca nad poprawą bezpieczeństwa uczniów w szkole, m.in.: wspólne dyżury nauczycieli z uczniami, akcje z zakresu bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły oraz opieka w czasie wycieczek szkolnych; realizacja nauki języków obcych z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej, możliwą dzięki nowoczesnym pracowniom językowym, zwiększenie roli rodziców uczniów w planowaniu oraz realizacji procesów edukacyjnych w szkole; zwiększenie w procesach nauczania i wymiany doświadczeń zawodowych między nauczycielami stosowania technologii komputerowej, realizacja działań związanych z kształceniem umiejętności językowych uczniów, w myśl zasady "Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego". Ważnym punktem nadzoru pedagogicznego pracy szkoły jest włączenie pracowników niepedagogicznych do współodpowiedzialności za warunki bezpieczeństwa i kształtowanie pożądanych społecznie postaw uczniów. Pracownicy niepedagogiczni cieszą się uznaniem i szacunkiem uczniów i rodziców. Otrzymują też wsparcie od kadry pedagogicznej. W opinii wszystkich nauczycieli biorących udział w ankiecie wnioski płynące z nadzoru pedagogicznego (ewaluacji wewnętrznej) są podstawą dla wprowadzanych zmian w funkcjonowaniu szkoły i są w pełni uwzględniane.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie*

Komentarz:

Z przeprowadzonych badań wynika, iż warunki lokalowe i wyposażenie szkoły są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. Zgodnie z przyjętymi planami podejmuje się działania mające na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego. O bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania świadczą wyniki ankiet i wywiady z dyrektorem, nauczycielami, uczniami, rodzicami oraz partnerami szkoły.

Warunki lokalowe szkoły są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. W opinii rodziców wyrażonej w wywiadzie grupowym szkoła posiada bardzo dobrą bazę lokalową. Mocne strony szkoły to: dwie językowe sale multimedialne, pracownia internetowa, sala zabaw, plac zabaw, bardzo dobra baza sportowa ("Orlik", sala gimnastyczna, sprzęt sportowy), kuchnia, stołówka, świetlica, biblioteka, Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej, 17 zadbanych sal lekcyjnych, duży teren zielony wokół szkoły. Sale lekcyjne są wyposażone w nowe meble. W wielu pomieszczeniach zostały przeprowadzone kapitalne remonty, np. w szatni, pracowni języka niemieckiego. Do nielicznych braków rodzice zaliczyli: wymagające wymiany meble i podłogi w kilku salach lekcyjnych. W ankiecie 57% badanych rodziców uznało warunki lokalowe za odpowiednie, 36% uważa, że występują nieliczne braki, 5% sądzi, że braki są znaczne. Także w opinii partnerów szkoła ma bardzo dobre warunki lokalowe. W szkole przeprowadzono termomodernizację, wybudowano duży i wygodny parking. Nauka w szkole odbywa się na jedną zmianę, liczba sal lekcyjnych jest większa, niż liczba oddziałów. Partnerzy podkreślili, że warunki znacząco poprawiły się dzięki aktywności dyrektora i współpracy dyrektora z rodzicami, którzy byli zaangażowani w prowadzenie remontu i sfinansowali wyposażenie dwóch pracowni językowych, zakupili trzy tablice interaktywne, wyposażyli też w nowe komputery pracownię komputerową. Przedstawiciele organu prowadzącego podali, że konieczne jest rozwiązanie problemu wjazdu do szkoły. W wywiadzie grupowym nauczyciele również uznali warunki lokalowe i bazę szkoły za bardzo dobre. Poza wymienionymi powyżej mocnymi stronami szkoły nauczyciele dodali, że w szkole funkcjonują gabinety pielęgniarki, pedagoga i logopedyczny, sklepik, zmodernizowane i zamykane szatnie. Pomieszczenia szkolne są wyposażone w nowe meble, sprzęt audiowizualny, liczne nowoczesne pomoce dydaktyczne. Szkoła dysponuje trzema tablicami interaktywnymi. Nauczyciele i partnerzy środowiskowi podali, że konieczne jest przeprowadzenie

remontu w salach lekcyjnych obok szatni, modernizacja części ogrodzenia szkolnego i chodników przed szkołą. Nauczyciele w ankiecie uznali warunki lokalowe za odpowiednie do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów (85%), 15% badanych uważa, że występują nieliczne braki. Obserwacja placówki wykazała, że szkoła dysponuje dobrymi warunkami lokalowymi i licznymi atutami wymienionymi przez wszystkie grupy respondentów.

W szkole znajduje się wyposażenie wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. W opinii rodziców wyrażonej w wywiadzie grupowym szkoła posiada bardzo dobre wyposażenie w komputery, tablice multimedialne, ciekawe i atrakcyjne pomoce dydaktyczne, bogaty księgozbiór szkolnej biblioteki. Rodzice nie wskazali braków w wyposażeniu szkoły. Nauczyciele ocenili w ankiecie wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne jako wystarczające do realizacji przedmiotów (25/34) lub uznali, że występują nieliczne braki (9/34). Zdaniem dyrektora wyrażonym w ankiecie wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne jest wystarczające. Obserwacje lekcji pozwalają stwierdzić, że wyposażenie klasy umożliwia realizację celów lekcji.

Partnerzy podczas wywiadu podali, że **w szkole istnieje plan ulepszania warunków lokalowych i poprawy wyposażenia szkoły.** Jako przykład planowanych działań podali przeprowadzenie prac remontowych w klasach obok szatni, w świetlicy i w jadalni, remont ogrodzenia szkoły, rozwiązanie problemu wjazdu do szkoły, wymiana pozostałych mebli szkolnych, budowa bieżni i skoczni przy boiskach, uzupełnianie księgozbioru i wyposażenia w pomoce dydaktyczne. Dyrektor w wywiadzie powiedział, że w szkole jest realizowany plan wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia, jako załącznik do koncepcji pracy szkoły. Placówka jest wspomagana przez samorząd, rodziców, partnerów we wzbogacaniu warunków lokalowych i pomocy naukowych: przekazywane są fundusze na zakup pomocy, remonty, szkoła uczestniczy w projektach prowadzonych przez Urząd Miasta i Gminy Żarki np. „Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I-III w Gminie Żarki” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, organ prowadzący zrealizował budowę "Orlika", budowę placu zabaw, termomodernizację budynku szkoły. Rodzice włączają w organizowanie imprez dochodowych, z których dochód przeznaczony jest na pomoce. Pomagają szkole, wykonując nieodpłatnie konkretne prace w zakresie instalacji elektrycznej, malowania, wykonywania napraw. Międzypowiatowy Bank Spółdzielczy w Myszkowie co roku przekazuje sprzęt elektroniczny i określone kwoty za udział uczniów w konkursach "Dziś oszczędzam w SKO", jutro w BS". Dokumenty szkoły zawierają "Plan poprawy warunków lokalowych i wyposażenia szkoły w latach 2011 - 2013", który stanowi załącznik nr 2 do koncepcji pracy szkoły. Plan obejmuje: podejmowanie działań wzbogacających warunki lokalowe i wyposażenie szkoły w celu poprawy warunków realizacji programów nauczania i poszerzania oferty zajęć.

W szkole podejmuje się działania mające na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego. W wywiadzie grupowym rodzice wymienili formy współpracy ze szkołą przy poprawianiu warunków lokalowych i wyposażenia: pomoc w drobnych remontach, naprawach, malowaniu i wyposażaniu sal; generalny remont szatni; zakupy nagród dla uczniów za udział w zawodach i konkursach. Ze środków zgromadzonych na koncie Rady Rodziców: dwóch pracowni językowych, pracowni komputerowej, krzesel i stolików do pracowni nr 62, ogrodzenia przy zespole boisk "Orlik". Ponadto rodzice wymienili współorganizację imprez i uroczystości szkolnych, wycieczek i zielonych szkół; przeznaczanie środków na dowożenie dzieci na zawody i konkursy; przeznaczanie środków na materiały biurowe i środki czystości. Partnerzy w wymienili termomodernizację, remont szatni i sali gimnastycznej, przy współudziale rodziców wyremontowano wiele pomieszczeń szkolnych, przeprowadzono remont schodów do szatni. Rodzice sfinansowali wyposażenie dwóch pracowni językowych, zakupili komputery do pracowni komputerowej, wiele pomocy i sprzętów, trzy tablice interaktywne. W wywiadzie grupowym nauczyciele określili swoją placówkę, jako szkołę środowiskową, w której sytuacja demograficzna ma decydujący wpływ na liczbę klas. Uznali budynek za zbyt mały jak na potrzeby 360 uczniów. Mimo upływu czasu, w którym funkcjonuje szkoła, budynek wygląda imponująco. W ostatnich latach zmienił się wygląd oraz najbliższe otoczenie szkoły. Przeprowadzono wiele remontów m. in. klasopracowni, sali gimnastycznej z zapleczem, stołówki, kuchni, świetlicy, szatni, łazienek, biblioteki, dachu. Wymieniono okna, kaloryfery, pomalowano elewację, założono dodatkowe oświetlenie, monitoring wizyjny. Dyrektor w wywiadzie powiedział, że szkoła w ostatnich 5 latach przeszła głęboką metamorfozę i wyliczył liczne działania, które wcześniej wymienili respondenci. W ankiecie dyrektor powiedział, że podejmowano w szkole liczne działania zmierzające do wzbogacenia zasobów lokalowych według planu uzupełniania wyposażenia, który korygowany jest na bieżąco.

Poziom spełniania wymagania: A

Wnioski z ewaluacji:

- **Koncepcja pracy szkoły tworzy uporządkowane podstawy funkcjonowania placówki, na których opiera się jej codzienna działalność dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza. Koncepcja jest znana uczniom, pracownikom szkoły, rodzicom i partnerom, jest akceptowana przez społeczność szkolną i wspólnie realizowana.**
- **W szkole respektowane są normy społeczne. Wywiady z uczniami, rodzicami i partnerami potwierdzają, że szkoła jest bezpieczna, otwarta na środowisko. Relacje interpersonalne panujące w szkole tworzą przyjazny klimat, sprzyjający realizacji założonych celów, a system wychowania uczniów oparty jest na planowanych i spójnych działaniach.**
- **Szkoła kształtuje społecznie pożądane postawy uczniów i kładzie duży nacisk na proces wychowania. Wdraża się zwłaszcza postawy szacunku dla przyrody i jej ochrony, wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka, w tym osób niepełnosprawnych. Społeczność uczniowska pod kierunkiem nauczycieli i we współpracy z lokalnymi instytucjami bada wielokulturową historię Żarek i regionu, ucząc patriotyzmu i szacunku do lokalnych tradycji.**
- **Szkoła dysponuje bazą lokalową i zasobem pomocy dydaktycznych wystarczającymi do realizacji podstawy programowej ze wszystkich przedmiotów nauczania. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.**
- **W szkole przeprowadza się analizę ilościową, jakościową i kontekstową wyników sprawdzianu zewnętrznego uzyskiwanych przez uczniów, diagnozuje się i analizuje osiągnięcia uczniów. Realizacja wniosków sformułowanych po tych analizach wpływa na wzrost efektów kształcenia.**
- **Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych, liczne konkursy, imprezy i uroczystości szkolne stwarzają możliwości rozwoju zainteresowań i pasji uczniów. Uczniowie są traktowani podmiotowo i mają poczucie współdecydowania o sprawach uczniowskich. Podejmują wiele inicjatyw na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły.**
- **W szkole funkcjonują klasy sportowe i realizowana jest zasada wychowania przez sport. Uczniowie osiągają wysokie wyniki w zawodach sportowych w gminie i powiecie.**

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	A
Respektowane są normy społeczne	A
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	A
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	A
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	A
Kształtuje się postawy uczniów	A
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	A
Rodzice są partnerami szkoły	A
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	A
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	B
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	A

Raport sporządzili:

- Jolanta Ociepka
- Urszula Głowińska

Kurator Oświaty:

.....